

การปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

วิทยา หาดนิล
อธิการบดี
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาชีวิตสถิติ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2544

ISBN 974 – 665 – 602 – 3

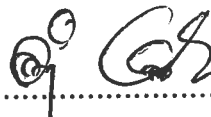
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

๖๗
๖ ๕๒๒ ๐
๖๕๕๔
๖.๒

วิทยานิพนธ์

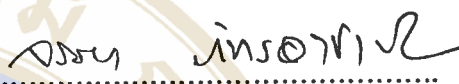
เรื่อง

การปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

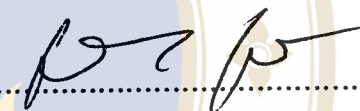
นายวิทยา หาดนิล

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรรยา ภัทรอาชาชัย
Sc.D.(Bios.)

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จีวีวรรณ บุญสุยา
พ.บ.ม.(สถิติประยุกต์)เกียรตินิยมดีมาก,
M.S.P.H.(Bios.)

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

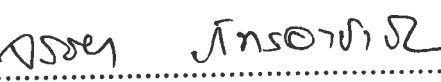

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวรรตน์ สุวรรณพ้อง
พ.บ.ค. (ประชากรและการพัฒนา)
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์เลียงชัย ล้อมม่วงส์ Ph.D.
คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรรยา ภัทรอาชาชัย
Sc.D.(Bios.)

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาชีวสถิติ

คณะสาธารณสุขศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาชีวสถิติ

วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2544

นายวิทยา หาดนิล

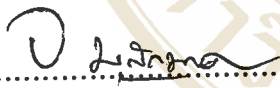
ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรรยา ภัทรอาชาชัย

Sc.D.(Bios.)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

นายจรูญศักดิ์ มุสิกมาศ

พ.บ.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวิรัตน์ สุวรรณพ่อง

พ.บ.ค.(ประชากรและการพัฒนา)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ลิ้มล้อมวงศ์ Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์กานดา วัฒนโนภาส

พ.บ.,M.Sc. in Hygiene(P.H.Microbiology)

คณบดี

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรรยา กัทธอราชชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฉวีวรรณ บุญสุยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวรรตน์ สุวรรณผ่องอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนายจรูญศักดิ์ มุสิกมาส นักวิชาการสาขาภิบาล 9 ชช. กรมอนามัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณนายอุทิศ เกดเพียร ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรี ที่ให้คำปรึกษา และสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณนายอาทิตย์ ละเอียดดี หัวหน้ากลุ่มงานสาขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 3 ชลบุรี และนายปราชญา อังสุรัตนเวช ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 8 นครสวรรค์ ที่อำนวยความสะดวกในการทดสอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบลในเขตรับผิดชอบของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรีทุกท่านที่ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลในเขตรับผิดชอบของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรีทุกท่านที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดามารดา ที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

วิชา หาดนิล

3936238 PHBS/M : สาขาวิชา :ชีวสถิติ ; วท.ม.(ชีวสถิติ)

คำสำคัญ : การปฏิบัติตามบทบาท / องค์การบริหารส่วนตำบล / อนามัยสิ่งแวดล้อม

วิชา หาดนิล : การปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม (ROLE PERFORMANCE OF TAMBON ADMINISTRATION ORGANIZATION CHAIRMAN ON ENVIRONMENTAL HEALTH MANAGEMENT) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : จรรยา ภัทรอาชาชัย, Sc.D.(Bios.), ณวีวรรณ บุญสุชา, M.S.P.H.(Bios.), นวรัตน์ สุวรรณผ่อง, พบ.ค., 162 หน้า. ISBN 974 – 665 – 602 – 3

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรี ด้วยการตอบแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 374 คน

ผลการศึกษา พบว่า ครึ่งหนึ่งของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลรับรู้บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับดี มีความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงร้อยละ 36.1 ได้รับการสนับสนุนทางสังคมและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยร้อยละ 71.9 และ 77.0 ตามลำดับ การปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมอยู่ระดับต้องปรับปรุงร้อยละ 75.1 ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เรียงตามลำดับดังนี้ การสนับสนุนทางสังคมด้วยการสนับสนุนทางวัตถุ ปัจจัยจูงใจในความสำเร็จของงาน ปัจจัยจูงใจในการพัฒนาตนเอง การสนับสนุนด้วยการให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุนด้วยการยกย่องชมเชยและการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ปัจจัยจูงใจในลักษณะงานที่รับผิดชอบและการรับรู้บทบาท อบต. ตามลำดับ

เพื่อให้ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมมากขึ้นควรมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน พัฒนาความรู้ความสามารถให้สามารถแก้ไขปัญหาหรือป้องกันอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นและสามารถทำงานได้เสร็จสิ้นประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลอื่นๆ แก่ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

3936238 PHBS/M : MAJOR : BIOSTATISTICS ; M.Sc.(BIOSTATISTICS)

KEY WORDS : ROLE PERFORMANCE / TAMBON ADMINISTRATION ORGANIZATION
/ ENVIRONMENTAL HEALTH

WITTAYA HADNIL: ROLE PERFORMANCE OF TAMBON ADMINISTRATION
ORGANIZATION CHAIRMAN ON ENVIRONMENTAL HEALTH MANAGEMENT. THESIS
ADVISORS: JUNYA PATARAARCHACHAI, Sc.D.(Bios.), CHAWEEWON BOONSHUYAR,
M.S.P.H.(Bios.), NAWARAT SUWANNAPONG, Ph.D., 162 p. ISBN 974 – 665 – 602 – 3

The objective of this study is to assess the factors influencing the role performance of Tambon Administration Organization chairmen on environmental health management. A total of 374 chairmen of the Tambon Administration Organization Committee on the Environmental Health Center Region 2 responded to the questionnaires. Data was analyzed using multiple regression.

The study revealed that half of the chairmen had a good level of the perception; 36.1 % needed to improve their knowledge on environmental management while 71.9 % and 77.0 % had less social support and a low level of motivation on performance of their responsibility, respectively. The role performance on environmental health management was very poor and 75.1% needed improvement. Factors significantly associated with the role performance ranked from highest to lowest were material support, achievement, growth, morals, admiration and information support, knowledge on environmental health, work itself and role perception.

It is recommended that in order to improve the role performance of the chairmen of the Tambon Administration Organization Committee, material support, knowledge and ability should be strengthened.

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ.....ค	
บทคัดย่อภาษาไทย.....จ	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....จ	
สารบัญตาราง.....ณ	
บทที่	

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1	
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....4	
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....4	
1.4 ตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย 5	
1.5 ขอบเขตการวิจัย 6	
1.6 กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย 6	
1.7 กรอบแนวความคิด 10	

2. ทบทวนวรรณกรรม

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 11	
2.2 การอนามัยสิ่งแวดล้อม.....17	
2.3 แนวคิดทางทฤษฎีเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม.....20	
2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน 23	
2.5 การประเมินการปฏิบัติงาน 27	
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ 29	
2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 33	

3. วัตถุประสงค์และวิธีการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย 38	
3.2 ประชากรและขนาดตัวอย่าง 38	
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล 39	
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 41	
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล 41	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

4. ผลการวิจัย	
4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	48
4.2 การรับรู้บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้องกับ การอนามัยสิ่งแวดล้อม.....	53
4.3 ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม	56
4.4 การสนับสนุนทางสังคมในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม	58
4.5 ปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติงานในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม	61
4.6 การปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลในการ จัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม.....	64
4.7 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหาร ส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมโดยการวิเคราะห์ ถดถอยพหุเชิงเส้น.....	68
4.8 ข้อคิดเห็นและความต้องการขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	71
5. อภิปราย	
5.1 อภิปรายผลการวิจัย.....	72
5.2 อภิปรายสถิติที่ใช้ในการวิจัย	75
6. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
6.1 สรุปผลการวิจัย	83
6.2 ข้อเสนอแนะ	85
6.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	87
เอกสารอ้างอิง.....	88
ภาคผนวก ก.....	91
ก.1 แบบสอบถามการปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม.	92
ก.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล.....	100
ก.3 รายชื่อองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.)ภายในเขต 2.....	101
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบ.....	113

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ค.....	132
ค.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ.....	133
ค.2 ผลการวิเคราะห์หัตถดอยพหุเชิงเส้น.....	156
ประวัติผู้วิจัย.....	162

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จํานวนและร้อยละของประธาน อบค. ที่ตอบแบบสอบถาม.....	39
2. คําสัมประสิทธิ์แอลฟาของการทดสอบความเช่อมันแบบสอบถาม.....	40
3. ลักษณะขององค์การบริหารส่วนตําลด.....	47
4. ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของประธาน อบค.....	50
5. ระดับการรับรู้ในบทบาทองค์การบริหารส่วนตําลด.....	52
6. การรับรู้ในบทบาทองค์การบริหารส่วนตําลด.....	53
7. ระดับความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล่อม.....	54
8. ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล่อม	55
9. ระดับการสนับสนุนทางสํงคคในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล่อม.....	58
10. ระดับการสนับสนุนทางสํงคคในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล่อม.....	59
11. การสนับสนุนทางสํงคคในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล่อม.....	60
12. ระดับป้จยัจุงใจในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล่อม.....	61
13. ป้จยัจุงใจในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล่อม.....	62
14. ระดับการปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตําลดในการจัดการ อนามัยสิ่งแวดล่อม.....	64
15. การปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตําลดในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล่อม....	65
16. ความสํมพันธ์ของแต่ละตัวแปรกับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการ อนามัยสิ่งแวดล่อม.....	68
17. การทดสอบค่าแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน.....	78
18. คําสถิติ Tolerance และค่า VIF ของตัวแปร X_1 ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุ	80
19. คําสัมประสิทธิ์การทํานายของสมการถดถอยพหุ	80
20. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสมการถดถอยพหุ	81
21. การสนับสนุนทางสํงคคในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล่อม.....	115
22. ผลการสํกคองค้ประกอบการสนับสนุนทางสํงคคด้วยวิธี Principal Component Analysis.....	116
23. นํ้าหนักองค้ประกอบของการสนับสนุนทางสํงคคในแต่ละองค้ประกอบ.....	117
24. ผลการสํกคองค้ประกอบการสนับสนุนทางสํงคคเมื่อดัดตัวแปรที่ 8 และ 15.....	118

25. คำนำน้หนักองค์ประกอบและค่าความแปรปรวนร่วมกันการสนับสนุนทางสังคม ในแต่ละองค์ประกอบ.....	119
26. สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบการสนับสนุนทางสังคม.....	121
27. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่ามาตรฐานการสนับสนุนทางสังคม ของแต่ละตัวแปร.....	122
28. ปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม.....	123
29. ผลการสกัดองค์ประกอบปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติบทบาทด้วยวิธี Principal Component Analysis.....	124
30. น้ำหนักองค์ประกอบของปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติบทบาท.....	126
31. ผลการสกัดองค์ประกอบปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติบทบาทที่ตัดตัวแปรที่ 9 และ 10.....	127
32. คำนำน้หนักองค์ประกอบและค่าความแปรปรวนร่วมกันของปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติ บทบาทในแต่ละองค์ประกอบ.....	128
33. สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบของปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติบทบาท.....	130
34. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่ามาตรฐานองค์ประกอบเชิงใจในการปฏิบัติ บทบาทของแต่ละตัวแปร.....	131

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในมาตรา 40 กำหนดให้ยกฐานะสภาตำบล ซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด (รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมา 3 ปี ติดต่อกันเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท) ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา 43 ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 44 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ฉบับฎีกา เล่มที่ 111 ตอนที่ 53 ก. ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2537(1) จากบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ส่วนที่ 3 มาตรา 67 ได้กำหนดภารกิจที่ต้องทำ ซึ่งจะเกี่ยวกับงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมเป็นสำคัญ และ มาตรา 68 เป็นภารกิจที่อาจจัดทำ จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดหาสาธารณูปโภคและส่งเสริมด้านเศรษฐกิจของท้องถิ่น(2) ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 2 มาตรา 16 ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง จำนวน 31 ข้อและมี 11 ข้อ ที่เกี่ยวข้องกับการอนามัยสิ่งแวดล้อม (3)

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมสุขภาพ และการอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยมีศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 1-12 ในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศเป็นผู้ประสานงานการดำเนินงานในด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งในแผนพัฒนาสาธารณสุขฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ได้มุ่งเน้นให้คนเป็นทั้งผู้รับผลประโยชน์(Beneficiary) และเป็นผู้ดูแลสุขภาพของตนเอง (Self-Care) ครอบครัว และชุมชน โดยพัฒนาคนให้มีสุขภาพดี มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพิ่มศักยภาพขององค์กรท้องถิ่นในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อสุขภาพ กรมอนามัยได้นำกลยุทธ์ “เมืองน่าอยู่” (Healthy Cities) ขององค์การอนามัยโลกมาใช้ โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการที่ยึดพื้นที่และภารกิจเป็นกรอบการดำเนินงาน ส่งเสริมบทบาทการมี

ส่วนร่วมขององค์กรปกครองตนเองส่วนท้องถิ่นองค์กรชุมชน และภาคเอกชนอันจะช่วยสร้างความเข้มแข็ง ให้แก่องค์กรส่วนท้องถิ่น ตามแนวคิดหลัก คือ การประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยทุกส่วนจะร่วมมือพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพ ร่วมกันกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามลพิษพื้นฐานในชุมชน และพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อสุขภาพ โดยการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้สะอาด ปลอดภัย ปราศจากมลพิษ ซึ่งมีส่วนกำหนดสถานะสุขภาพอนามัยของบุคคล เน้นการพัฒนาเชิงป้องกันมากกว่าบริการสาธารณสุขที่เป็นเชิงแก้ไข (4)

จากพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนที่ 3 มาตรา 67 ภารกิจที่ต้องทำ และมาตรา 68 ภารกิจที่อาจจัดทำ ตามบทบาทหน้าที่ดังกล่าวทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมน้อย(5) มีความรู้ความเข้าใจค่อนข้างน้อยเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และงานอนามัยสิ่งแวดล้อม การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ยังไม่เข้าใจกฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การพัฒนาไม่ได้รับผลสำเร็จเท่าที่ควร การมีส่วนร่วมของประชาชนยังมีน้อย(6) การบริหารการคลังและงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลเน้นการพัฒนาด้านวัตถุโครงสร้างพื้นฐาน เช่น พัฒนาดถนน และประปาหมู่บ้าน(7) โครงการที่เป็นลักษณะเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การเตรียมความพร้อมของประชาชนในการมีส่วนร่วม การพัฒนาโครงการด้านการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมและงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมมีค่อนข้างน้อย(8) องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขการวางแผน การจัดท่างบประมาณ การบริหารจัดการ และการพัฒนาบุคลากร เพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหารให้ดียิ่งขึ้น(9)

ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขตเป็นหน่วยงานของกรมอนามัย ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค มีหน้าที่สำคัญในการควบคุมป้องกัน และปรับปรุงงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมต่างๆ มิให้มีพิษภัยเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนในเขตที่รับผิดชอบ โดยการสนับสนุนการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หน่วยงานราชการและเอกชน ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไป ในรูปแบบการวิเคราะห์สถานการณ์สิ่งแวดล้อม การศึกษาวิจัย การกำหนดมาตรฐานต่างๆ ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม การวางแผนงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร การเผยแพร่ความรู้และการให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกิดความตระหนัก และร่วมดูแล เฝ้าระวังรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมไม่ให้เกิดมลภาวะ เพื่อประชาชนจะได้มีสุขภาพดีถ้วนหน้า ชีวิตมีคุณภาพ และทำให้การพัฒนาประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ(10) ในเขตรับผิดชอบของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรี ประกอบด้วย 6 จังหวัด ได้แก่

ชัยนาท นครนายก ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี และสุพรรณบุรี มีองค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งระหว่างปี 2538 – 2540 จำนวน 445 แห่ง จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในเขตรับผิดชอบของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 เนื่องจากประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานต่างๆ ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นถ้าประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการปฏิบัติตามบทบาทที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และพระราชบัญญัติบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ก็จะมีการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมด้วย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตามบทบาทของบุคคล พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทด้านบริหาร มีความสัมพันธ์กับ สถานภาพสมรส การรับรู้บทบาท และปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานด้านบริการมีความสัมพันธ์กับปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม สถานภาพสมรส และการรับรู้บทบาท การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนทางสังคม การนิเทศงาน การศึกษาดูงาน การมีส่วนร่วมของชุมชน การรับรู้บทบาทหน้าที่ และปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน การศึกษาดูงาน/การอบรมวิชาการ ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร(11-15)

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้บทบาท ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนทางสังคม และปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติงาน จะเป็นประโยชน์ในการกำหนดแผนพัฒนาและสนับสนุนการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรี ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อหาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

1.2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อประเมินการรับรู้บทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 67 และมาตรา 68 ที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัยสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อประเมินความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
3. ประเมินการสนับสนุนทางสังคมของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม
4. เพื่อประเมินปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม
5. เพื่ออธิบายการปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม
6. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาท ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนทางสังคม และปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติงานกับการปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1. ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการรับรู้บทบาทดี จะมีการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมดี
2. ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความรู้งานอนามัยสิ่งแวดล้อมดี จะมีการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมดี
3. ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมาก จะมีการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมดี
4. ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติงานมาก จะมีการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมดี

1.4 ตัวแปรในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. ลักษณะส่วนบุคคล

- อายุ
- เพศ
- อาชีพ
- สถานภาพสมรส
- ระดับการศึกษา
- รายได้ต่อเดือน
- ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น

2. การรับรู้บทบาทของคณะกรรมการบริหาร อบต.

- บทบาทหน้าที่ตาม พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 59 มาตรา 67 มาตรา 68 ที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัยสิ่งแวดล้อม

3. ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการบริหาร อบต.

- การจัดหาน้ำสะอาด
- การจัดการขยะมูลฝอย
- การกำจัดสิ่งปฏิกูล
- การกำจัดน้ำเสีย
- การป้องกัน ควบคุมพาหะนำโรค
- การสุขาภิบาลที่พักอาศัย
- การสุขาภิบาลอาหาร
- การอาชีวอนามัย
- การเฝ้าระวังมลพิษ
- พ.ร.บ. สาธารณสุข พ.ศ. 2535

4. การสนับสนุนทางสังคม

- การสนับสนุนด้านอารมณ์
- การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร
- การสนับสนุนวัสดุสิ่งของหรือบริการ

5. ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน

- ความสำเร็จของงาน
- การได้รับความยอมรับนับถือ
- ลักษณะของงาน
- ความรับผิดชอบ
- โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน
- การพัฒนาตนเอง

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลตาม พ.ร.บ. สถา
ตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในมาตรา 67 (1),(2),(3),(4),(7) ,มาตรา
68 (1),(3),(4),(10)ของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหน้า
สะอาด การจัดการขยะมูลฝอยการกำจัดสิ่งปฏิกูล การกำจัดน้ำเสีย การป้องกัน ควบคุม
พาหะนำโรค การสุขาภิบาลที่พักอาศัย การสุขาภิบาลอาหาร การอาชีวอนามัย การเฝ้า
ระวังมลพิษ การใช้ พ.ร.บ.สาธารณสุข พ.ศ. 2535

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมองค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดเขตรับผิดชอบของ
ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรี คือ จังหวัดสระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท นครนายก และ
สุพรรณบุรี เฉพาะที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2538 – 2540 จำนวน 445 แห่ง (16)

1.6 คำนิยามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หมายถึง สถาตำบลที่ยกฐานะตามพระราชบัญญัติสภาตำบล
และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

ลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะทั่วไปของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ได้แก่ อายุ
เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพหลัก ฐานะทางเศรษฐกิจ

- อายุ หมายถึง อายุปัจจุบันนับจำนวนเต็มเป็นปีบริบูรณ์
- สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพการอยู่ร่วมกันระหว่างสามีภรรยา ได้แก่ โสด คู่ หย่า
หย่า แยก
- ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดที่จบ

- อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพที่ให้รายได้เป็นประจำ และใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำงาน
- รายได้ หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับจากการประกอบอาชีพ โดยเฉลี่ยต่อเดือน
- ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น หมายถึง ระยะเวลาที่ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอาศัยอยู่ในเขต อบต. นั้น ๆ

การรับรู้บทบาท หมายถึง การที่บุคคลมองเห็นบทบาทตามการรับรู้ของตนเอง หรือตามความคิดของตนเองว่ามีบทบาทเป็นอย่างไร ตามวิถีทางของตนเอง ในบทบาทตาม พ.ร.บ.สภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในมาตรา 67 และมาตรา 68 ที่เกี่ยวข้องกับการอนามัยสิ่งแวดล้อม

ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม 10 กิจกรรม ได้แก่

- การจัดหาน้ำสะอาด หมายถึง การจัดให้มีปริมาณน้ำเพียงพอแก่ความต้องการและมีคุณภาพที่ปลอดภัยแก่ประชาชน เช่น ระบบประปาหมู่บ้าน ภาชนะรองรับน้ำฝน การขุดเจาะน้ำบาดาล การขุดสระเก็บกักน้ำ
- การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง การจัดให้มีระบบการจัดเก็บขยะมูลฝอยภายในบ้านเรือน และที่สาธารณะ การกำจัดขยะมูลฝอย การแยกขยะและการนำกลับมาใช้ใหม่ เป็นต้น
- การกำจัดสิ่งปฏิกูล หมายถึง การจัดให้มีส่วนที่ถูกละทิ้งขยะครอบคลุมทุกหลังคาเรือน จัดให้มีส่วนสาธารณะ จัดให้มีการควบคุมโรคติดต่อสิ่งปฏิกูล และการจัดระบบบำบัดอุจจาระ
- การกำจัดน้ำเสีย หมายถึง การควบคุม ปรับปรุงคุณภาพน้ำทิ้งจากแหล่งปล่อยน้ำทิ้ง เช่น บ้านเรือน ร้านอาหาร แผงลอยจำหน่ายอาหาร สถานประกอบการต่างๆ รวมทั้งการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม
- การป้องกัน ควบคุมพาหะนำโรค หมายถึง การควบคุมกำจัดหนู แมลงวัน แมลงสาบ ยุง ในแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลงนำโรค เช่น ตลาดสด โรงฆ่าสัตว์ ที่ทิ้งขยะมูลฝอย ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น
- การสุขาภิบาลที่พักอาศัย หมายถึง การควบคุม ปรับปรุงยกระดับอาคารและที่พักอาศัยให้ถูกหลักสุขาภิบาล เช่น บ้านเรือน ร้านแต่งผมเสริมสวย โรงแรม ปั๊มน้ำมัน โรงเรียน และสถานีนขนส่ง เป็นต้น
- การสุขาภิบาลอาหาร หมายถึง การจัดการและควบคุมอาหารให้สะอาดปลอดภัย การปรับปรุงยกระดับร้านอาหาร แผงลอยจำหน่ายอาหาร ตลาดสด โรงอาหารในสถานที่ต่างๆ ให้ถูกหลักสุขาภิบาล

- การอาชีวอนามัย หมายถึง การดูแลสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้ประกอบอาชีพ เช่น การใช้วัสดุอุปกรณ์ป้องกันอันตรายในการทำงาน ทั้งในภาคการเกษตร และการอุตสาหกรรม การควบคุมสถานประกอบการที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- การเฝ้าระวังมลพิษ หมายถึง การเฝ้าระวังคุณภาพแหล่งน้ำดิบและน้ำอุปโภคบริโภค การเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ การควบคุมกำจัดเหตุรำคาญ
- พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หมายถึง การนำ พ.ร.บ. สาธารณสุข พ.ศ. 2535 ไปใช้ในการออกข้อบังคับและการใช้ข้อบังคับในการควบคุมสถานประกอบการที่ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม

การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์อย่างมีจุดหมายระหว่างบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มบุคคลหนึ่งไปยังอีกกลุ่มบุคคลหนึ่ง ให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านจิตใจ ข้อมูลข่าวสาร หรือวัสดุสิ่งของ และมีผลให้ผู้รับการสนับสนุนปฏิบัติตามทบทวนตาม พ.ร.บ. สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวกับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- การสนับสนุนด้านอารมณ์ หมายถึง การที่บุคคลรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่น ไม่เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว รู้สึกเชื่อมั่นและไว้วางใจ มีความผูกพันใกล้ชิดสนิทสนมกับเพื่อนร่วมงาน
- การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การที่บุคคลได้รับคำแนะนำ คำชี้แนะในการแก้ไขปัญหา หรือการได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรมและการกระทำของบุคคล
- การสนับสนุนวัสดุสิ่งของหรือบริการ หมายถึง การได้รับสิ่งของหรือบริการต่างๆ ที่ช่วยในการแก้ไขปัญหาบางอย่างได้

ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง การรับรู้ของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่มเทแรงกาย ตลอดจนความสามารถอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เฉพาะปัจจัยจูงใจ ในทฤษฎีการจูงใจของเฮร์ซเบอร์ก (Herzberg Two-Factor's Theory) เนื่องจากปัจจัยจูงใจ เป็น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของงานโครงการ ถ้ามีอยู่ก็จะเป็นสิ่งจูงใจหรือทำให้เกิดความพอใจอย่างมาก แต่ถ้าไม่มีไม่ได้หมายความว่า จะไม่มีความพอใจในการทำงาน ส่วนปัจจัยจำจูงเป็นปัจจัยที่เป็นข้อกำหนดเบื้องต้นที่ทำให้คนไม่พอใจในการทำงานหากว่าสิ่งเหล่านั้นไม่มีอยู่ในงาน แต่ไม่ป็นสิ่งจูงใจให้คนทำงานเพิ่มขึ้น ปัจจัยจูงใจที่ใช้ในการศึกษาได้แก่

- ความสำเร็จของงาน หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้นและประสบผลสำเร็จอย่างดี มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น และการแสดงสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ส่งผลให้เห็นผลงานของบุคคล

- การได้รับความยอมรับนับถือ หมายถึง การที่บุคคลได้รับการยอมรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้บังคับบัญชา กลุ่มเพื่อน บุคคลในหน่วยงาน หรือจากบุคคลอื่นโดยทั่วไป ซึ่งการยอมรับนี้อาจจะอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชย
- ลักษณะของงาน หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีของบุคคลที่มีต่อลักษณะของงาน เช่น อาจจะเป็นงานประจำ งานที่ดีต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นงานไม่ที่ง่ายหรือยากเกินไป
- ความรับผิดชอบ หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจในการรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่
- โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสถานะหรือ ตำแหน่งของบุคคลในองค์การ โดยมีการเพิ่มงานในความรับผิดชอบมากขึ้น
- การพัฒนาตนเอง หมายถึง การที่แต่ละบุคคลในองค์การมีโอกาสได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ความชำนาญใหม่ ๆ ให้กับตนเอง

การปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม หมายถึง พฤติกรรม หรือการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติสภาพแวดล้อมและองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวกับการจัดการงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การจัดหา น้ำสะอาด การจัดการขยะมูลฝอยการกำจัดสิ่งปฏิกูล การกำจัดน้ำเสีย การป้องกัน ควบคุมพาหะนำโรค การสุขาภิบาลที่พักอาศัย การสุขาภิบาลอาหาร การอาชีวอนามัย การเฝ้าระวังมลพิษ และ พ.ร.บ.สาธารณสุข พ.ศ. 2535

1.7 กรอบแนวคิด

จากการทบทวนทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติบทบาทหน้าที่ของบุคคล พบว่า การที่บุคคลจะปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่กำหนดไว้ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ พอสรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารต่างๆ และผลงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานและเป็นแนวทางในการวิจัย โดยแบ่งสาระต่างๆ ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
2. การอนามัยสิ่งแวดล้อม
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
5. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน
6. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

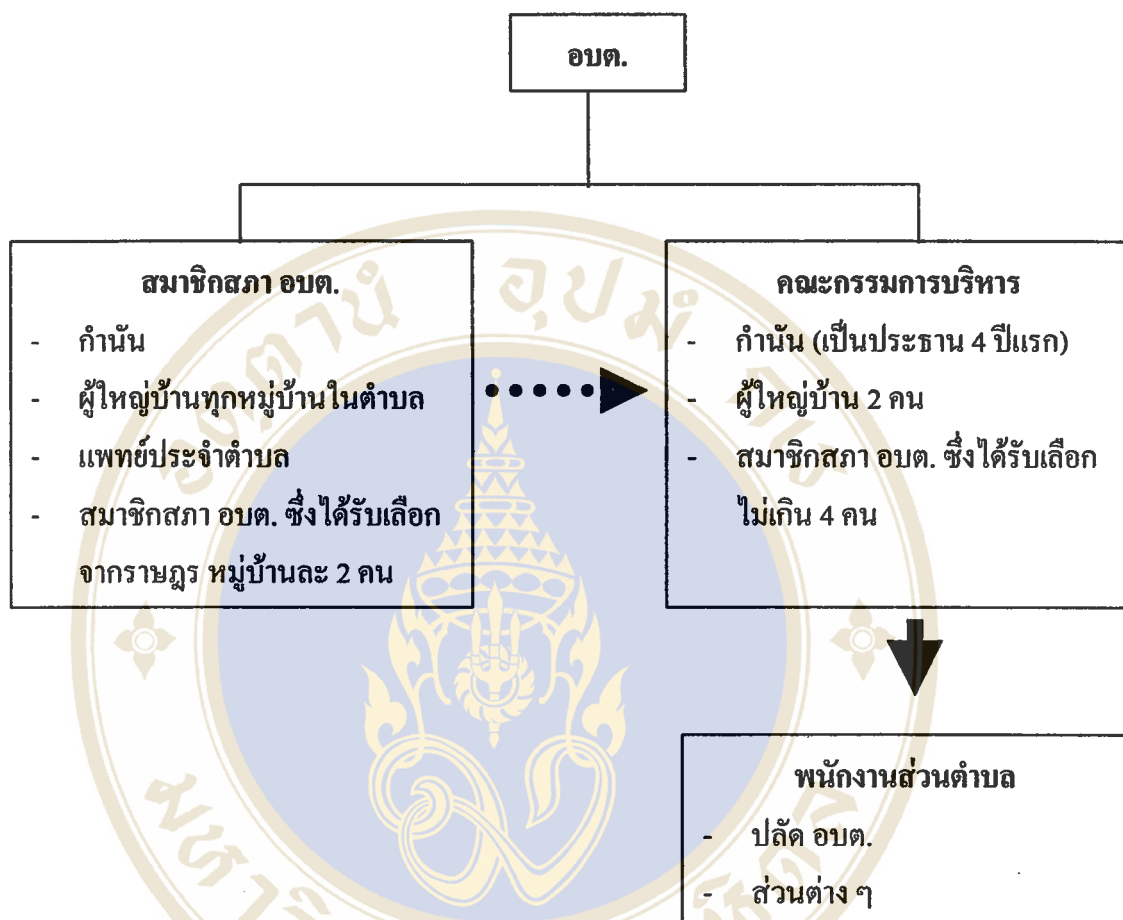
2.1 องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) (1)

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 กำหนดให้ยกฐานะสภาตำบล ซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด (รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมา 3 ปี ติดต่อกัน เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท) ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา 43 ประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 44

พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ฉบับฎีกา เล่มที่ 111 ตอนที่ 53 ก. ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2537

กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศจัดตั้งสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามนัย มาตรา 40 และมาตรา 95 แห่ง พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ไปแล้ว เมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2540 จำนวนทั้งสิ้น 6,397 แห่ง

2.1.1 โครงสร้างการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

โครงสร้างการบริหาร ขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบล
2. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมี 2 ส่วน คือ
 - 2.1 สมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่
 - กำนัน
 - ผู้ใหญ่บ้าน
 - แพทย์ประจำตำบล
 - 2.2 สมาชิกโดยการเลือกตั้ง ได้แก่ บุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งจากราษฎรของหมู่บ้านในตำบลนั้น หมู่บ้านละ 2 คน

อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 46 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
- (3) ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบลตามข้อ 1 และ กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

มาตรา 59 คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามปกติ ข้อบังคับและแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- (2) จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบ
- (3) รายงานผลการปฏิบัติงานและการจ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
- (4) ปฏิบัติหน้าที่อย่างอื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

การกำหนดชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

การกำหนดชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีการกำหนดชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลตามรายได้ดังนี้

ชั้น อบต.	รายได้เฉลี่ยต่อปี (บาท)	จำนวนพนักงาน
อบต. ชั้น 1	20,000,000 บาท/ปี ขึ้นไป	ไม่เกิน 21 ตำแหน่ง
อบต. ชั้น 2	12,000,000 – 20,000,000 บาท/ปี	ไม่เกิน 12 ตำแหน่ง
อบต. ชั้น 3	6,000,000 – 12,000,000 บาท/ปี	ไม่เกิน 6 ตำแหน่ง
อบต. ชั้น 4	3,000,000 – 6,000,000 บาท/ปี	ไม่เกิน 4 ตำแหน่ง
อบต. ชั้น 5	ไม่เกิน 3,000,000 บาท/ปี	ไม่เกิน 3 ตำแหน่ง

2.1.2 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตาม พ.ร.บ. สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ดังนี้

มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้

- (1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล
- (3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำ กิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- (1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- (4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ
- (5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- (6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- (7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- (8) การคุ้มครอง ดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- (9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- (11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

จากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องดำเนินการ ในมาตรา 59 อำนาจหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องทำในมาตรา 67 (1),(2) , (3), (4) , (7) และอำนาจหน้าที่อาจจัดทำในมาตรา 68 (1) , (3) , (4) , (10) เป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนามัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งถ้าประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ตามข้อดังกล่าวก็จะเป็นการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมด้วย

2.1.3 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (3)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น โดยได้กำหนดไว้ในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 กำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นเอง พัฒนาท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ ในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ ซึ่งในด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดไว้ในหมวด 9 รวม 9 มาตรา ตั้งแต่ มาตรา 282 ถึงมาตรา 290 เพื่ออนุวัติตามมาตรา 284 จึงได้ตราพระราชบัญญัติบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ขึ้น ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 114 ก. ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2542

มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

- (1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- (2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- (3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- (4) การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- (5) การสาธารณูปการ
- (6) การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ
- (7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- (8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (9) การจัดการศึกษา
- (10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

- (11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
- (12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- (13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาที่พักผ่อนหย่อนใจ
- (14) การส่งเสริมการศึกษา
- (15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- (16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- (17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- (18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- (19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการพยาบาล
- (20) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
- (21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- (22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
- (23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถาน
- (24) การจัด การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (25) การผังเมือง
- (26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
- (27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- (28) การควบคุมอาคาร
- (29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- (31) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 30 แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการดังนี้

- (1) ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจทำให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกำหนดเวลาดังนี้

- (ก) การกิจที่เป็นการดำเนินการค้าระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี
 - (ข) การกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี
 - (ค) การกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี
- (2) การกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน โดยระยะแรกอาจกำหนดภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แตกต่างกันได้ โดยให้เป็นไปตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ซึ่งต้องพิจารณาจากรายได้และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ ต้องไม่เกินระยะเวลาสิบปี
- (3) กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ให้รัฐทำหน้าที่ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

จากบทบาทหน้าที่ของ อบต. ตาม พ.ร.บ. สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล ใน มาตรา 67 ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ที่ต้องจัดทำมี 5 ข้อที่เกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อม และใน มาตรา 68 บทบาทที่อาจจัดทำมีอีก 4 ข้อที่เกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมรวมเป็น 9 ข้อ นอกจากนี้ใน พ.ร.บ. กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในมาตรา 16 มีถึง 14 ข้อ ที่เป็นอำนาจหน้าที่ของ อบต. ที่เกี่ยวข้องกับการอนามัยสิ่งแวดล้อม แต่อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งนี้ จะพิจารณาเฉพาะการปฏิบัติบทบาทหน้าที่ของ อบต. ตาม พ.ร.บ. สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ที่เกี่ยวข้องกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมเท่านั้น

2.2 การอนามัยสิ่งแวดล้อม (17)

การอนามัยสิ่งแวดล้อม หมายถึง การจัดการสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดี เหมาะสม และช่วยส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดีขึ้น ซึ่งทางองค์การอนามัยโลกได้เสนอแนะขอบเขตของงานอนามัยสิ่งแวดล้อมว่าควรมุ่งเน้นให้ดำเนินการเกี่ยวกับงานสำคัญ ๆ ดังนี้

1. น้ำดื่ม น้ำใช้ โดยจัดให้ได้ปริมาณพอเพียงแก่ความต้องการและมีคุณภาพที่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้และจะต้องมีการวางแผน ออกแบบ การจัดการ และการติดตามกวดขันทางด้านการสุขาภิบาลน้ำดื่ม น้ำใช้ให้พิจารณาและเรื่องสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้น้ำแหล่งนี้
2. การบำบัดน้ำทิ้งและการควบคุมมลพิษน้ำ ทั้งนี้ให้รวมถึงการรวบรวม การบำบัดและการกำจัดน้ำโสโครกจากบ้านเรือน ที่พักอาศัย และพวกน้ำทิ้งที่เป็นตัวทำให้เกิดโรคติดต่อทางน้ำ และให้ทำการควบคุมคุณภาพของน้ำผิวดิน (รวมถึงน้ำทะเลด้วย) และน้ำใต้ดิน
3. การจัดการเกี่ยวกับขยะให้รวมถึงการเก็บขนขยะและการกำจัด จะต้องถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางสุขาภิบาลด้วย
4. การควบคุมสัตว์นำโรคให้รวมถึงพวกแมลงต่าง ๆ หอย สัตว์ทะเล และพวกสัตว์ที่เป็นตัวกลางอื่น ๆ ที่เป็นตัวนำโรคมานำสู่คน
5. การป้องกันหรือการควบคุมมลพิษที่เกิดจากสิ่งขับถ่ายจากร่างกายมนุษย์ และสารต่าง ที่เป็นอันตรายต่อชีวิตของคน สัตว์ พืช
6. สุขวิทยาอาหารและน้ำนม
7. การควบคุมมลพิษอากาศ
8. การควบคุมกัมมันตภาพรังสี
9. งานอาชีวอนามัย โดยเฉพาะการควบคุมอันตรายทางด้านกายภาพ เคมี และชีวภาพของผู้ปฏิบัติงาน
10. การควบคุมเสียง
11. ที่พักอาศัยและสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิดกับอาคารที่พักอาศัย โดยเฉพาะด้านสุขลักษณะต่าง ๆ ของอาคารที่พักอาศัย อาคารสาธารณะ และอาคารที่ทำการต่าง ๆ
12. การวางผังเมืองและผังภาค
13. สุขลักษณะต่าง ทางด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของการขนส่งทางอากาศ ทางน้ำ และทางบก
14. การป้องกันอุบัติเหตุ
15. สถานพักผ่อนหย่อนใจสาธารณะและการท่องเที่ยว โดยเฉพาะสุขลักษณะต่าง ทางด้านอนามัย และสิ่งแวดล้อมของชายหาดสาธารณะ สระว่ายน้ำ สถานที่ตั้งค่ายพักแรม ฯลฯ
16. การจัดการสุขาภิบาลที่เกี่ยวกับโรคระบาด เหตุการณ์ฉุกเฉิน อุบัติภัย และการย้ายถิ่นฐานของประชาชน
17. การจัดการที่จำเป็นต่าง ๆ ที่จะช่วยทำให้สิ่งแวดล้อมโดยทั่ว ๆ ไป ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ แต่อย่างไรก็ตามในการศึกษารั้วนี้ ได้มุ่งเน้นการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของกรมอนามัยซึ่งสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในมาตรา 67 และ 68 ดังนี้

1. การจัดหาน้ำสะอาด หมายถึง การจัดให้มีปริมาณน้ำเพียงพอแก่ความต้องการและมีคุณภาพที่ปลอดภัยแก่ประชาชน เช่น ระบบประปาหมู่บ้าน ภาชนะรองรับน้ำฝน การขุดเจาะน้ำบาดาล การขุดสระเก็บกักน้ำ (มาตรา 68 (1))
2. การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง การจัดให้มีระบบการจัดเก็บขยะมูลฝอยภายในบ้านเรือนและที่สาธารณะ การกำจัดขยะมูลฝอย การแยกขยะและการนำกลับมาใช้ใหม่ เป็นต้น (มาตรา 67 (2))
3. การกำจัดสิ่งปฏิกูล หมายถึง การจัดให้มีส่วนที่ถูกละทิ้งขณะครอบคลุมทุกหลังคาเรือน จัดให้มีส่วนสาธารณะ จัดให้มีการควบคุมรูดสิ่งปฏิกูล และการจัดระบบบำบัดอุจจาระ(มาตรา 67 (2))
4. การกักน้ำเสีย หมายถึง การควบคุม ปรับปรุงคุณภาพน้ำทิ้งจากแหล่งปล่อยน้ำทิ้ง เช่น บ้านเรือน ร้านอาหาร แผงลอยจำหน่ายอาหาร สถานประกอบการต่างๆ รวมทั้งการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม(มาตรา 67 (1),(7))
5. การป้องกัน ควบคุมพาหะนำโรค หมายถึง การควบคุมกำจัดหนู แมลงวัน แมลงสาบ ยุง ในแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลงนำโรค เช่น ตลาดสด โรงฆ่าสัตว์ ที่ทิ้งขยะมูลฝอย ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น(มาตรา 67 (3))
6. การสุขาภิบาลที่פקอาศัย หมายถึง การควบคุม ปรับปรุงยกระดับอาคารและที่פקอาศัย ให้ถูกหลักสุขาภิบาล เช่น บ้านเรือน ร้านแต่งผมเสริมสวย โรงแรม ปั้มน้ำมัน โรงเรียน และสถานีส่ง เป็นต้น(มาตรา 67 (2),(3),(4))
7. การสุขาภิบาลอาหาร หมายถึง การจัดการและควบคุมอาหารให้สะอาดปลอดภัย การปรับปรุงยกระดับร้านอาหาร แผงลอยจำหน่ายอาหาร ตลาดสด โรงอาหารในสถานที่ต่างๆ ให้ถูกหลักสุขาภิบาล(มาตรา 67 (3) , มาตรา 68 (10))
8. การอาชีวอนามัย หมายถึง การดูแลสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้ประกอบอาชีพ เช่น การใช้วัสดุอุปกรณ์ป้องกันอันตรายในการทำงาน ทั้งในภาคการเกษตร และการอุตสาหกรรม การควบคุมสถานประกอบการที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ (มาตรา 67 (3),(7))
9. การเฝ้าระวังมลพิษ หมายถึง การเฝ้าระวังคุณภาพแหล่งน้ำดิบและน้ำอุปโภคบริโภค การเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ การควบคุมกำจัดเหตุรำคาญ(มาตรา 67 (7))
10. พ.ร.บ.สาธารณสุข พ.ศ. 2535 หมายถึง การนำ พ.ร.บ. สาธารณสุข พ.ศ. 2535 ไปใช้ในการออกข้อบังคับและการใช้ข้อบังคับในการควบคุมสถานประกอบการที่ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม(มาตรา 68 (1),(2),(3),(4),(7) ,มาตรา 68 (1),(3),(4),(10))

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ. สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในมาตรา 68 (1),(2),(3),(4),(7) ,มาตรา 68 (1), (3),(4),(10) เท่านั้น

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม

การสนับสนุนทางสังคม ได้มีผู้ให้ความหมายของการสนับสนุนทางสังคมไว้ต่าง ๆ กันดังนี้ ไวส์ (Weiss)(18) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นความรู้สึกอึดใจและพอใจต่อความต้องการ ซึ่งเกิดจากสัมพันธภาพของบุคคลในสังคม และได้แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

1. ความใกล้ชิด ส่งผลต่ออารมณ์โดยส่วนรวม คือทำให้บุคคลรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นช่วยไม่ให้เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว พบในกลุ่มสมรส เพื่อน หรือสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน
2. การมีส่วนร่วมในสังคม ทำให้บุคคลรู้สึกมีเป้าหมาย มีความเป็นเจ้าของและได้รับการยอมรับว่าตนเองมีคุณค่าต่อกลุ่ม
3. พฤติกรรมการดูแลรับผิดชอบ เป็นการสนับสนุนที่ผู้ใหญมีความรับผิดชอบต่อความเจริญเติบโตและสุขภาพของผู้น้อย แล้วทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกว่าเป็นที่ต้องการของบุคคลอื่นและผู้อื่นพึ่งพาได้
4. การได้รับการยอมรับในสถาบันครอบครัวหรือเพื่อน เมื่อบุคคลมีพฤติกรรมที่สามารถแสดงบทบาททางสังคม บทบาทนั้นอาจจะเป็นครอบครัวหรืออาชีพ ถ้าคนเราไม่ได้รับจะทำให้ลดความเชื่อมั่นและความรู้สึกมีคุณค่าต่อตนเองลดลง
5. การได้รับการช่วยเหลือ เป็นการได้รับการช่วยเหลือทางด้านคำแนะนำ ชี้นำ หรือได้รับกำลังใจ เพื่อสามารถนำไปใช้แก้ปัญหา

แคพเพลน (Caplan)(19) ได้ให้คำจำกัดความว่า แรงสนับสนุนทางสังคม หมายถึง สิ่งที่บุคคลได้รับโดยตรงจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล อาจเป็นทางข่าวสาร เงิน กำลังคน หรือทางอารมณ์ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้ผู้รับเข้าไปสู่เป้าหมายที่ผู้รับต้องการ

คาห์น (Kahn)(20) กล่าวว่า แรงสนับสนุนทางสังคมเป็นปฏิสัมพันธ์อย่างมีจุดหมายระหว่างบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง มีการช่วยเหลือด้านวัตถุซึ่งกันและกัน ยอมรับในพฤติกรรมของกันและกัน แสดงออกถึงความรู้สึกที่ดีต่อกัน รับรู้ถึงการแสดงออก สิ่งเหล่านี้อาจเกิดเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งหรือมากกว่า คาห์น (Kahn) ได้แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. ความผูกพันทางด้านอารมณ์และความคิด เป็นการแสดงออกถึงอารมณ์ในทางบวกของบุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลหนึ่ง ซึ่งแสดงออกในรูปของความผูกพัน การยอมรับ และการเคารพด้วยความรัก
2. การขึ้นขึ้นและการรับรองพฤติกรรมของกันและกัน เป็นการแสดงออกถึงการเห็นด้วย การยอมรับในความถูกต้องเหมาะสม ทั้งในการกระทำและความคิดของบุคคล
3. การให้ความช่วยเหลือ เป็นปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคลอื่นโดยการให้สิ่งของ หรือการช่วยเหลือโดยตรง การช่วยเหลือนั้นอาจจะเป็นวัตถุ เงินทอง ข้อมูลข่าวสาร หรือเวลา

คอบบ์ (Cobb)(21) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมคือการที่บุคคลได้รับข้อมูลว่ามีบุคคลรักและเอาใจใส่ มีบุคคลเห็นคุณค่าและได้รับการยกย่อง รวมทั้งการที่เขามีส่วนร่วมในสังคมและผูกพันเป็นส่วนร่วมซึ่งกันและกัน คอบบ์ (Cobb) ได้แบ่ง การสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. การสนับสนุนทางอารมณ์ เป็นข้อมูลที่ทำให้บุคคลเชื่อว่าเขาได้รับความรัก และการดูแลเอาใจใส่ ซึ่งมักจะได้รับความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและมีความผูกพันลึกซึ้งต่อกัน
2. การสนับสนุนด้านการยอมรับและการเห็นคุณค่า เป็นความรู้สึกที่บอกให้ทราบว่าบุคคลนั้นมีคุณค่า บุคคลอื่นยอมรับและเห็นคุณค่าในตัว
3. การสนับสนุนด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นการแสดงที่บอกให้ทราบว่าบุคคลนั้นเป็นสมาชิกหรือเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายทางสังคม และมีความผูกพันซึ่งกันและกัน

เบอร์รีรา (Berrera)(22) กล่าวว่า การสนับสนุน หมายถึง ความใกล้ชิด การช่วยเหลือโดยการให้สิ่งของ แรงงานและการให้คำแนะนำข้อมูลข่าวสาร การให้ข้อมูลย้อนกลับในทางบวกและการมีส่วนร่วมในสังคม

ฟิลลิซุก (Pillisuk)(23) กล่าวว่าแรงสนับสนุนทางสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างคน ไม่เฉพาะแต่ความช่วยเหลือทางด้านวัตถุ ความมั่นคงทางอารมณ์เท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการที่บุคคลรู้สึกว่าเขาได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของบุคคลอื่นด้วย

บุญเยี่ยม ตระกูลวงษ์(24) กล่าวว่าแรงสนับสนุนทางสังคม หมายถึง สิ่งที่ทำให้การสนับสนุนซึ่งอาจเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เช่นบุคคลในครอบครัว ได้แก่ สามิภรรยา ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน ให้การช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสารวัสดุสิ่งของ หรือการสนับสนุนด้านจิตใจแก่ผู้รับแรงสนับสนุน และมีผลให้ผู้รับได้ปฏิบัติไปในทิศทางที่ผู้รับต้องการ

เซฟเฟอร์ และคณะ (Schaefer , et al)(25) ได้แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. การสนับสนุนด้านอารมณ์ หมายถึงความผูกพัน ความอบอุ่นใจ ความรู้สึกเชื่อมั่น และไว้วางใจ
2. การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร เป็นคำแนะนำในการแก้ปัญหา หรือการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรมและการกระทำของบุคคล
3. การสนับสนุนด้านสิ่งของเป็นการให้ความช่วยเหลือด้านสิ่งของหรือบริการ

จาคอบสัน (Jacobson)(26) ได้แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ชนิด ได้แก่

1. การสนับสนุนด้านอารมณ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ทำให้รู้สึกสบายใจ และเชื่อว่าบุคคลยกย่อง เคารพนับถือ รัก หรือพฤติกรรมอื่น ๆ ซึ่งแสดงถึงความเอาใจใส่และความมั่นใจ
2. การสนับสนุนทางด้านสติปัญญา หมายถึง ความรู้ข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำ ที่จะช่วยให้บุคคลเข้าใจสิ่งต่าง ๆ และสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้
3. การสนับสนุนทางด้านสิ่งของ หมายถึง สิ่งของและบริการต่าง ๆ ที่ช่วยแก้ปัญหาบางอย่างได้

สมจิต หนูเจริญกุล(27) ได้แบ่งชนิดของแรงสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. การช่วยเหลือโดยการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เกี่ยวกับโรคและการรักษาโรค ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหา และให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความประพฤติของบุคคล
2. การให้ความช่วยเหลือด้านอารมณ์ ได้แก่ การให้ความสำคัญ การให้ความมั่นใจ ความรู้สึกที่สามารถจะพึ่งพาและไว้วางใจผู้อื่น ซึ่งทำให้เขารู้สึกว่า ได้รับความเอาใจใส่ หรือความรัก
3. การให้ความช่วยเหลือที่เป็นรูปธรรมคือการให้ความช่วยเหลือโดยตรง หรือการให้สิ่งของหรือบริการ

จากคำจำกัดความ แนวคิดและทฤษฎีข้างต้น พอสรุปได้ว่า การสนับสนุนทางสังคม เป็นความสัมพันธ์อย่างมีจุดหมายระหว่างบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มบุคคลหนึ่งไปยังอีกกลุ่มบุคคลหนึ่ง ให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านจิตใจ ข้อมูลข่าวสาร หรือวัสดุสิ่งของ และมิผลให้ผู้รับปฏิบัติในทิศทางที่ผู้รับต้องการ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้พิจารณาในกรอบ การสนับสนุนทางอารมณ์ การสนับสนุนทางข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนด้านสิ่งของหรือบริการเท่านั้น

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

องค์การจะบรรลุถึงความสำเร็จตามเป้าหมายมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของผู้ปฏิบัติงาน การให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างสมานฉันท์นั้น จะบังเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารองค์การมีความเข้าใจถึงความต้องการของมนุษย์ และสามารถเลือกใช้วิธีการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความมั่นใจและเกิดความรู้สึกที่จะอุทิศตนเพื่องานที่ถูกต้อง(28) ซึ่งแรงจูงใจนี้มีผลอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การ โดยเป็นที่ยอมรับกันว่า ผลการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับแรงจูงใจและความสามารถของบุคคล(29) สมพงษ์ เกษมสิน(30)ได้ให้ความหมาย “แรงจูงใจ” ว่าเป็นความพยายามที่จะชักจูงให้ผู้อื่น แสดงออกหรือปฏิบัติตามต่อสิ่งจูงใจ ซึ่งแรงจูงใจนั้นอาจมีทั้งภายในและภายนอก เป็นเครื่องช่วยในการกระทำต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไป

เพื่อเพิ่มความพอใจให้กับผู้ปฏิบัติงานให้สูงขึ้นอันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพทั้งนี้ ฮาโรลด์ คูนท์ซ (Koonitz) (31) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจว่า ในการปฏิบัติงานของบุคคลนั้น แรงจูงใจนับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการผลักดันให้บุคคลมีความพยายามในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามความต้องการ นอกจากนี้การที่บุคคลมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูงจะทำให้มีความพึงพอใจในงานสูงด้วย อันเป็นการนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพในการทำงาน ลดอัตราการขาดงาน อัตราการโยกย้ายและการลาออกจากงาน(32) ซึ่งได้มีนักวิชาการและผู้รู้หลายท่านได้แบ่งความต้องการอันเป็นสิ่งจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

ภรณ์ กิรีติบุตร(33) ได้กล่าวถึงวิธีการหนึ่งที่น่าสนใจที่ผู้บริหารองค์การอาจกระทำได้ในอันที่จะสร้างความพึงพอใจและจูงใจคนในองค์การซึ่งจะนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพขององค์การ คือ การจัดงาน (Job design) ที่มีลักษณะเกื้อกูลต่อการสนองความต้องการความพึงพอใจ โดยงานในองค์การควรประกอบไปด้วย ลักษณะสำคัญ ๆ ต่อไปนี้

1. งานซึ่งแต่ละบุคคลกระทำจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติมีความรู้สึกรับผิดชอบเป็นส่วนตัวต่อส่วนที่มีความหมายของงาน (Meaningful portion) วิธีการนี้หากงานเป็นผลสำเร็จผู้ปฏิบัติก็จะมีความรู้สึกว่า ตนเองประสบความสำเร็จและรู้สึกภูมิใจ (Self-esteem)
2. งานจะต้องเกี่ยวข้องกับบางสิ่งที่มีความหมายในตัวของมันเอง (Intrinsic meaningful) หรือไม่ก็ให้ประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อบุคคล
3. งานจะต้องให้การป้อนข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) เกี่ยวกับความก้าวหน้าหรือคุณภาพของการปฏิบัติงานซึ่งเขากำลังกระทำอยู่

ทฤษฎีแรงจูงใจทั่วไปของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human Motivation) นักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียง ได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ โดยทฤษฎีนี้มีสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ดังนี้ (34)

1. คนทุกคนมีความต้องการ และความต้องการนี้จะมียุ่ตลอดเวลาและไม่มีที่สิ้นสุด
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจ ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่ยังเป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม
3. ความต้องการของคนจะมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปสูง ตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต้นได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงจะเรียกร้องให้มีการตอบสนอง

มาสโลว์ ได้สรุปลักษณะของแรงจูงใจว่าต้องเป็นไปตามลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) ซึ่งมีลักษณะจากต่ำไปหาสูง ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดเกี่ยวกับเรื่องของปัจจัยสี่ โดยทั่วไปองค์กรมักตอบสนองโดยทางอ้อมในรูปของค่าจ้างและเงินเดือน
2. ความต้องการด้านความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security or Safety Needs) ความต้องการด้านนี้เกี่ยวกับการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับร่างกาย ความสูญเสียด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคงในการดำรงชีพด้านการงาน และสถานสภาพทางด้านสังคม
3. ความต้องการทางด้านสังคม (Social or Belongingness Needs) เป็นความต้องการเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน การได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และมีความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
4. ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นทางสังคม (Esteem of Status Needs) เป็นความต้องการในเรื่องความมั่นใจในตนเองเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ความสำคัญในตัวเอง รวมทั้งการเป็นที่ยอมรับ อยากให้บุคคลอื่นยกย่อง และการดำรงตำแหน่งที่สำคัญในองค์กร
5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self - Actualization or Self - Realization) เป็นความต้องการสูงสุด อยากมีความสำเร็จในชีวิตตามความนึกคิดหรือความคาดหวัง ความใฝ่ฝัน ทะเยอทะยาน ความต้องการขั้นนี้เป็นความต้องการที่เป็นอิสระเฉพาะบุคคลซึ่งอยากได้รับผลสำเร็จในสิ่งสูงสุดตามทัศนะของคนที่แตกต่างกันออกไป

ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ซเบิร์กหรือทฤษฎีจูงใจ-ค้ำจุน (Herzberg's Dual Factor Theory or Motivator - Hygiene Theory) ทฤษฎีนี้เฮิร์ซเบิร์กได้สรุปถึงความต้องการของคนในองค์กรหรือแรงจูงใจจากการทำงานว่า พอใจในงานที่ทำและความไม่พอใจในงานที่ทำไม่ได้มาจากปัจจัยกลุ่มเดียวกัน แต่มีสาเหตุจากปัจจัยสองกลุ่ม คือปัจจัยจูงใจ (Motivator) ปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยอนามัย (Hygiene Factors) ซึ่งได้แสดงรายละเอียดของแต่ละปัจจัยไว้ดังนี้(35)

ปัจจัยจูงใจ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับงานและความสำเร็จของงานโครงการ ถ้ามีอยู่ก็จะเป็นสิ่งจูงใจหรือทำให้เกิดความพอใจในงานที่ทำอย่างมาก แต่ถ้าไม่มีไม่ได้หมายความว่าคนจะไม่มี ความพอใจในงานที่ทำ ปัจจัยเหล่านี้มีอยู่ 6 ชนิดคือ

1. ความสำเร็จของงาน (Achievement) หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้นและประสบผลสำเร็จอย่างดี ความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นและการแสดงสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ส่งผลให้เห็นผลงานของบุคคล
2. การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือ ไม่ว่าจะผู้บังคับบัญชา กลุ่มเพื่อน บุคคลในหน่วยงาน หรือจากบุคคลอื่นโดยทั่วไป ซึ่งการยอมรับนี้อาจจะอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชย
3. ลักษณะของงาน (Work itself) หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีของบุคคลที่มีต่อลักษณะของงาน เช่น อาจจะเป็นงานประจำ งานที่ดีต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไม่เป็นงานที่ง่ายหรือยากเกินไป
4. ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจในการรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่
5. โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน (Advancement) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสถานะหรือ ตำแหน่งของบุคคลในองค์กรโดยมีการเพิ่มงานในความรับผิดชอบมากขึ้น
6. การพัฒนาตนเอง (Growth) หมายถึง การที่แต่ละบุคคลในองค์กรมีโอกาสได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ความชำนาญใหม่ ๆ ให้กับตนเอง

ปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยอนามัยเป็นปัจจัยที่เป็นข้อกำหนดเบื้องต้นที่จะทำให้คนไม่พอใจในงานที่ทำหากว่าสิ่งเหล่านี้ไม่มีอยู่ในงาน แต่ปัจจัยเหล่านี้ไม่ใช่สิ่งจูงใจให้คนทำงานเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ปัจจัยเหล่านี้มีอยู่ 7 ชนิดคือ

1. เงินเดือนและค่าตอบแทน (Salary and Compensation) หมายถึง ความพึงพอใจในเงินเดือน หรือความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อเงินเดือนที่เพิ่มขึ้น

2. ความสัมพันธ์กับบุคคลในหน่วยงาน (Interpersonal relation) ได้แก่ การติดต่อพบปะกันไม่ว่าจะเป็นทางกิริยา หรือวาจาที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกันกับผู้บังคับบัญชา (Superior) ผู้ใต้บังคับบัญชา (Subordinate) และเพื่อนร่วมงาน (Peers)
3. สถานภาพในการทำงาน (Status) หมายถึง ลักษณะของสถานะ ที่เป็นองค์ประกอบทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกต่องาน เช่น การมีเลขานุการ การมีรถประจำตำแหน่ง การมีอภิสิทธิ์ต่างๆ
4. นโยบายและการบริหารงาน (Policy and Administration) หมายถึง การจัดการและการบริหารงานขององค์การ เช่น การให้อำนาจแก่บุคคลในการให้เขาดำเนินงานได้สำเร็จ รวมถึงการติดต่อภายในองค์การ นั่นคือนโยบายขององค์การจะต้องเป็นที่แน่ชัด เพื่อให้บุคคลดำเนินงานได้ถูกต้อง
5. สภาพการทำงาน (Working conditions) หมายถึง สภาพทางกายภาพ อันได้แก่ แสง การถ่ายเทอากาศ อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ รวมทั้ง ปริมาณงาน ตลอดจนเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำงาน
6. ความมั่นคงในงาน (Job security) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงของงานเช่น ระยะเวลาของงาน (Tenure) ความมั่นคงหรือไม่มั่นคงขององค์การ
7. วิธีการปกครองบังคับบัญชา (Supervision – Technical) หมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้บังคับบัญชาในการดำเนินงาน หรือความยุติธรรมในการบริหารงานโดยรวม หมายถึง ความเต็มใจหรือไม่เต็มใจของผู้บังคับบัญชาในการที่จะให้คำแนะนำ หรือมอบหมายความรับผิดชอบต่าง ๆ ให้แก่ลูกน้อง

จากแนวคิดของเฮิร์ซเบอร์ก มีสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะต้องระลึกถึงเสมอคือ แม้องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพอใจและไม่พึงพอใจจะมาจากองค์ประกอบที่ต่างกัน แต่องค์ประกอบทั้งสองนี้ไม่สามารถที่จะแยกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด ย่อมมีส่วนเกี่ยวข้องกันหรือคาบเกี่ยวกันบ้าง หรืออาจกล่าวได้ว่าปัจจัยคำจุนจะช่วยสนองความต้องการที่จะหลีกเลี่ยง (Avoidance needs) แต่ปัจจัยจุนใจจะช่วยสนองความต้องการอยากจะมีหรืออยากจะทำ (Approach needs) โดยปัจจัยคำจุนนี้จะเกี่ยวพันกับสิ่งแวดล้อมของงาน (Job context) ส่วนปัจจัยจุนใจจะเกี่ยวพันกับตัวงาน (Job content) ที่มนุษย์ทำ

ฉะนั้น ในการศึกษาการปฏิบัติบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องคำนึงถึง “แรงจูงใจ” ทั้งนี้ เพราะประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องประสานความร่วมมือทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร ดังนั้นแรงจูงใจในการทำงานจึงมีความสำคัญในการทำงานได้อย่างมี

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งในการวิจัยวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้ “ปัจจัยจิตใจ” ทฤษฎีของเฮิร์ชเบอร์เกอร์เป็นแนวทางในการศึกษา

2.5 การประเมินการปฏิบัติงาน

การประเมิน หมายถึง กระบวนการในการตัดสินความสำคัญของปรากฏการณ์อย่างหนึ่ง เมื่อเทียบกับปรากฏการณ์อีกอย่างหนึ่ง โดยมีมาตรฐานกำหนดไว้ (36)

องค์การอนามัยโลก (WHO) ให้ความหมายของการประเมินผลว่า เป็นวิธีการเรียนรู้อย่างเป็นระบบจากประสบการณ์และใช้บทเรียนที่เรียนรู้ แล้วนำมาปรับปรุงกิจกรรมต่างๆ ในปัจจุบัน และส่งเสริมการวางแผนให้ดีขึ้น โดยการคัดเลือกอย่างระมัดระวัง ซึ่งทางเลือกต่างๆ ใช้สำหรับการนำไปปฏิบัติในอนาคต

ซัทแมน (Suchman) (37) แบ่งการประเมินออกเป็น 5 รูปแบบคือ

1. การประเมินความพยายามในการปฏิบัติงาน (Effort Evaluation) เป็นการประเมินผลคุณภาพของกิจกรรมที่ปฏิบัติว่าทำอะไรบ้าง ทำได้ดีเท่าใด โดยประเมินจากปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรของงานนั้นๆ
2. การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิต หรือผลงานที่ได้รับจากความพยายามในการปฏิบัติงาน ว่าได้ผลและมีประสิทธิภาพเพียงใด มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่
3. การประเมินความเพียงพอของการปฏิบัติงาน (Adequacy of Performance) เป็นการวัดสัมฤทธิ์ผลของผลผลิต หรือการปฏิบัติงานว่าเพียงพอหรือไม่ เมื่อเทียบกับผลโดยรวม ซึ่งจะขึ้นอยู่กับอัตราความเพียงพอที่กำหนดไว้
4. การประเมินด้านประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation) เป็นการประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยเทียบอัตราส่วนระหว่างความพยายามกับผลการปฏิบัติงาน หรือระหว่างผลผลิตกับปัจจัยนำเข้า
5. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการวิเคราะห์กระบวนการ 4 ด้าน คือ
 - 5.1 คุณลักษณะของการปฏิบัติงาน ว่าประกอบด้วยลักษณะอะไรบ้าง แต่ละส่วนส่งเสริมสนับสนุนและมีผลต่อการปฏิบัติงานอย่างไร
 - 5.2 ประชากรกลุ่มเป้าหมายหรือผู้รับบริการ การให้บริการจะมีผลต่อประชากรหรือกลุ่มเป้าหมายเพียงใด ในอัตราผลกระทบแตกต่างกันอย่างไร

5.3 สภาวะการณ์แวดล้อม ที่จะมีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการปฏิบัติงานนั้นมื่ออย่างไร

5.4 คุณลักษณะของประโยชน์ที่จะได้รับ เป็นแบบเอกประสงคหรืออเนกประสงค เป็นผลที่เกิดขึ้นโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ เป็นเรื่องของพฤติกรรมหรือความคิดเห็น และระยะเวลาของการส่งผลนั้นยาวนานเท่าใด

การประเมินการปฏิบัติงาน เป็นระบบที่จัดขึ้นเพื่อหาคุณค่าในการปฏิบัติงานของบุคคล ว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด(38) ซึ่งการประเมินการปฏิบัติงานมีความหมายคล้ายกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ดังที่ บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ (39) กล่าวถึงการประเมินว่าเป็นการตีค่าเชิงคุณภาพ และตัดสินคุณค่าของการกระทำกับเกณฑ์ที่ยอมรับโดยแสดงผลเป็นตัวเลข และเอกชัย กี่สุพันธ์ (40) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นการกระทำ เพื่อพิจารณาว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นผลดีมากน้อยเพียงใด โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งเทคนิคการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีหลายวิธีดังนี้(38)

1. การให้คะแนนโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
2. วิธีการจัดลำดับ (Ranking Plan) เป็นวิธีการวัดความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยวิธีการจัดลำดับความสำคัญ ใช้พิจารณาคุณสมบัติระหว่างบุคคลโดยส่วนรวมเมื่อเปรียบเทียบกันว่าอยู่ในระดับใด
3. การจัดเข้าโค้งปกติ (Force Distribution) เป็นวิธีการกระจายคุณสมบัติงานออกเป็นรูปโค้งปกติเป็น 5 ชั้น คือ ชั้นดีที่สุด ดีรองลงมา ปานกลาง ค่อนข้างต่ำ และต่ำที่สุดในกลุ่ม
4. การตรวจสอบรายงาน (Checklist)
5. การบันทึกเหตุการณ์ (Critical incident Behavior) โดยบันทึกเหตุการณ์ที่สำคัญของผู้ปฏิบัติงานมีพฤติกรรมอย่างไร มีข้อบกพร่องอะไรบ้าง
6. การสัมภาษณ์ (Field Interview)
7. การเขียนรายงาน (Free-form Essay) เป็นการเขียนข้อความเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยไม่มีแบบแผนอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ
8. การประเมินผลแบบกลุ่ม (Group Appraisal) เป็นการประเมินในลักษณะของคณะกรรมการหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งการปฏิบัติงานของพนักงานมักใช้วิธีการปรึกษาหารือ
9. การประเมินผลตามผลงาน (Appraisal by Result)

อาจกล่าวโดยสรุป การประเมินการปฏิบัติงานเป็นระบบที่สร้างขึ้นเพื่อใช้วัดความสำเร็จของงาน เป็นการหาคุณค่าของบุคคลในแง่ของการปฏิบัติงาน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินการปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลของประธานคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล

ตาม พ.ร.บ. สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในมาตรา 67 และมาตรา 68 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยวิธีการจัดลำดับ

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท

คำว่า บทบาท (Role) มีผู้ให้ความหมายไว้ในลักษณะที่แตกต่างออกไปหลายแนวดังนี้คือ สุพัตรา สุภาพ (41) นักสังคมวิทยา ได้กล่าวถึงบทบาทว่า บทบาทคือ การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) เช่น มีตำแหน่งเป็นพ่อ บทบาทก็คือ ต้องเลี้ยงลูกเป็นครู บทบาทคือ สอนอบรมนักเรียน เป็นคนไข้ บทบาทคือ ปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์ และยังได้กล่าวต่อไปอีกว่า บทบาทจะช่วยให้บุคคลมีพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและบทบาทกำหนดความรับผิดชอบของงานต่าง ๆ ที่ปฏิบัติ

ผอบ นมะตร์ (42) อธิบายความหมายของบทบาทว่า บทบาทเป็นการปฏิบัติหน้าที่ หรือการแสดงออกตามความคิดหรือคาดหวัง เมื่ออยู่ภายใต้สถานการณ์ทางสังคมอย่างหนึ่ง โดยถือเอาฐานะหรือหน้าที่ทางสังคมของเขาเป็นมูลฐาน

สมยศ นวีการ (43) ให้ความหมายของบทบาทว่า เป็นแบบของพฤติกรรมซึ่งขอบเขตของบทบาทเหล่านี้จะกำหนดไว้ในคำบรรยายลักษณะงาน และนโยบายอย่างเป็นทางการ และขอบเขตของบทบาทอาจเป็นที่เข้าใจอย่างไม่เป็นทางการก็ได้

ปภาณี ภูติวัฒนา(44) ได้พิจารณาบทบาทเป็นสองความหมายคือ ความหมายแรกพิจารณาในด้านโครงสร้างของสังคม (Social Structure) บทบาทจะหมายถึงตำแหน่งทางสังคมที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ ซึ่งแสดงลักษณะโดยคุณสมบัติและกิจกรรมของบุคคลที่ครองตำแหน่งนั้น อีกความหมายหนึ่งหมายถึง การแสดงบทบาทหรือการกระทำที่ต่อกันหรือการปะทะสังสรรค์ทางสังคม (Social Interaction) บทบาทที่จะเป็นผลต่อเนื่องจากการกระทำอย่าง มีแบบแผนโดยผ่านการเรียนรู้มาก่อนว่า ในสถานภาพใดควรจะทำพฤติกรรมปฏิบัติเช่นใด

สุชา จันทรเฒ สว่างค์ จันทรเฒ(45) อธิบายถึงความหมายของบทบาทไว้ว่า บทบาทมีความหมายใกล้เคียงกับสถานภาพมาก บทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลในสถานภาพต่าง ๆ พึงกระทำนั้น คือเมื่อสังคมกำหนดสิทธิและหน้าที่ให้สถานภาพใด อย่างใดแล้วบุคคลในสถานภาพนั้น ๆ จะต้องประพฤติ หรือปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้

ลันตัน (Linton)(46) นักมนุษยวิทยาได้ให้แนวความคิดในเรื่องทฤษฎีบทบาท (Role Theory) ไว้ว่า การที่บุคคลจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ถูกกำหนดไว้ได้ดีหรือไม่ นั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังต่อไปนี้ คือ

1. ลักษณะเฉพาะของสังคมหรือของชุมชน
2. วัฒนธรรม ประเพณี และความปรารถนาของสังคมที่เกี่ยวข้อง
3. บุคลิกภาพและความจำเป็นของเจ้าของบทบาท

องค์ประกอบที่กล่าวนี้จะทำให้บุคคลแสดงบทบาทตามนิสัยที่หน้าที่ ตามสถานภาพของ คน ซึ่งอัลพอร์ท (Allport)(47) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการแสดงบทบาทของบุคคลว่า ขึ้นอยู่กับ ปัจจัย 4 อย่าง ดังต่อไปนี้

1. ความคาดหวังในบทบาท (Role Expectation) เป็นบทบาทตามความคาดหวังของผู้ อื่นหรือเป็นบทบาทที่สถาบันองค์การหรือกลุ่มสังคม คาดหวังให้บุคคลปฏิบัติตาม สิทธิหน้าที่ ที่บุคคลนั้นครองตำแหน่งอยู่
2. การรับรู้บทบาท (Role Perception) เป็นการรับรู้ในบทบาทของตนว่า ควรจะมอง เห็นบทบาทของตนเองได้จากการรับรู้ (Perceived Role) ซึ่งเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ กับความต้องการของบุคคลนั่นเอง (His Needs) ทั้งนี้การรับรู้ในบทบาทและ ความต้องการของบุคคลย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ตลอดจนเป้าหมายในชีวิตและค่านิยมของบุคคลที่สวมบทบาทนั้น
3. การยอมรับบทบาทของบุคคล (Role Acceptance) ซึ่งเกิดขึ้นได้เมื่อมีความสอดคล้องกันของบทบาทตามความคาดหวังของสังคม และบทบาทหน้าที่ที่ตนเองรับรู้ อยู่ การยอมรับบทบาทนี้เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับความเข้าใจในบทบาท และการสื่อสารระหว่างสังคมและบุคคลนั้น ทั้งนี้เพราะว่าบุคคลไม่ได้ยินยอมรับบทบาททุก บทบาทเสมอไป แม้ว่าจะได้รับการคัดเลือกหรือถูกแรงผลักดันจากสังคมให้รับ ตำแหน่ง และมีบทบาทหน้าที่ปฏิบัติก็ตาม เพราะถ้าหากว่าบทบาทที่ได้รับนั้นทำให้ ได้รับผลเสียหาย หรือเสียผลประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าขัดแย้งกับความต้องการ หรือค่านิยมของบุคคลนั้น ผู้ครองตำแหน่งอยู่ก็จะพยายามหลีกเลี่ยงบทบาทนั้น ไม่ยอมรับบทบาทนั้น ๆ
4. การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของบุคคล (Role Performance) เป็นบทบาทที่เจ้าของ สถานภาพแสดงจริง (Actual Role) ซึ่งอาจจะเป็นการแสดงบทบาทตามที่สังคม คาดหวัง หรือเป็นการแสดงบทบาทตามการรับรู้ และตามความคาดหวังของตนเอง การที่บุคคลจะปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ได้ดีเพียงใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับระดับการยอมรับ

รับ บทบาทนั้น ๆ ของบุคคลที่ครองตำแหน่งอยู่ ซึ่งเนื่องมาจากความสอดคล้องกันของ บทบาทตามความคาดหวังของสังคม และการรับรู้บทบาทของตนเอง

ทิตยา สุวรรณชฎ(48) ได้แบ่งบทบาทออกเป็น

1. บทบาทตามอุดมคติ (Ideal role) หรือบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมควรจะปฏิบัติ เช่น พ่อจะต้องรักลูกตลอดจนอบรมเลี้ยงดูให้การศึกษา
2. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (Actual role) หรือบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมจะต้องปฏิบัติจริง เช่น พ่อแม่รักลูก ถ้าแสดงความรักด้วยการพุดจา ให้ของหรือชื่นชมอยู่ในใจบทบาทที่ปฏิบัติจริงนี้จะเป็นเรื่องของการเอาบทบาทตามอุดมคติมาแบ่งและดัดแปลงให้เข้ากับเหตุการณ์ บทบาทที่ได้ปฏิบัติจริงเป็นผลรวมของ
 - บทบาทตามอุดมคติ
 - บุคลิกภาพของผู้ดำรงตำแหน่ง
 - อารมณ์ขณะแสดงบทบาทและอุปกรณ์ของผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอยู่
 - ปฏิกริยาของผู้ที่เกี่ยวข้อง

อรุณ รัชธรรม (49) ได้แบ่งระบบบทบาท (System of role) ในการบริหารเชิงจิตวิทยาไว้ 3 ประการคือ

1. บทบาทจริง (Actual Role or Role Behavior) คือ บทบาทจริงหรือพฤติกรรมบทบาทของบุคคลซึ่งจะถูกควบคุมโดย อารมณ์ ทัศนคติ พฤติกรรมส่วนตัว ปัญหา ในการปฏิบัติงานจะขึ้นอยู่กับบทบาทจริงของคน
2. บทบาทที่องค์การกำหนด (Role Prescription) คือ ขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งองค์การหรือหน่วยงานกำหนดให้ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่คือการไม่ปฏิบัติตามขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบที่องค์การกำหนดให้
3. บทบาทที่คาดหวัง (Role Expectation) แบ่งเป็นความคาดหวังที่บุคคลอื่นมีต่อตนเองและความคาดหวังของตนเอง ปัญหาจะเกิดเมื่อคนไม่สามารถปฏิบัติได้ตามความหวังนั้น

ไพบุลย์ ช่างเรียน(50) กล่าวว่า บทบาทของบุคคลในสังคมย่อมขึ้นอยู่กับสถานภาพที่ครองอยู่ และคุณสมบัติส่วนตัวของบุคคล บทบาทของบุคคลจึงย่อมแตกต่างกันไปตามลักษณะสถานภาพ และลักษณะอุปนิสัย ความคิด ความรู้ ความสามารถ มูลเหตุ จูงใจ การอบรม ความพอใจ รวมทั้งสภาพทางกายและจิตใจของบุคคลที่ดำเนินบทบาทนั้นและได้สรุปสาระสำคัญของบทบาทไว้ดังนี้คือ

1. บทบาทมีประจำอยู่ในทุกสถานภาพของสังคม
2. วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีในสังคมเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการกำหนดบทบาท
3. การที่บุคคลจะทราบบทบาทได้ต้องมีสังคมการณ์
4. บทบาทจริงที่บุคคลแสดงนั้นไม่แน่นอนเสมอไปว่าจะเหมือนกับบทบาทที่ควรจะเป็นตามปทัสฐานของสังคม เพราะบทบาทที่บุคคลแสดงจริง ๆ นั้น เป็นผลของปฏิกิริยาแห่งบุคลิกของบุคคลที่ครองสถานภาพร่วมกับบุคลิกภาพของบุคคลอื่นที่มาร่วมในพฤติกรรมและเครื่องกระตุ้นต่าง ๆ ที่มีอยู่ในเวลาและสถานที่ที่เกิดการแสดงบทบาท

สมยศ นาวีการ (43) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของบุคคลไว้ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านสถานการณ์ (Situation Factors) อันประกอบด้วย
 - 1.1 สภาพแวดล้อมในการทำงาน
 - 1.2 อุปกรณ์และวัตถุที่ใช้ในการดำเนินการ รวมทั้งผู้ปฏิบัติการ
2. การรับรู้ทางด้านบทบาท (Role Perception) หมายถึง แนวทางที่บุคคลให้ความหมายงานของเขา ประเพทของกำลังความพยายามที่เขาเชื่อว่ามีผลต่อผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ
3. ความสามารถและทักษะ (Ability and Skills) หมายถึง ระดับความเชี่ยวชาญในงานเฉพาะอย่าง ความสามารถจะมีความสัมพันธ์กับทักษะ บุคคลที่มีความสามารถเบื้องต้นเฉพาะอย่าง จะเรียนรู้ทักษะที่เกี่ยวข้องกันได้ดีกว่า
4. กระบวนการจูงใจ (Motivation Process) การจูงใจอาจนับว่าเป็นปัจจัยอย่างสามที่เป็นตัวกำหนดการปฏิบัติงานของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ในสถานการณ์ที่กำหนดให้

จากคำจำกัดความและแนวคิด รวมทั้งทฤษฎีที่กล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า บทบาทเป็นการกระทำ หรือพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาตามหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่ดำรงอยู่ ซึ่งการแสดงออกของบทบาทนั้นจะมีส่วนผูกพันอยู่กับการรับรู้บทบาท และการยอมรับบทบาทของผู้ที่ดำรงตำแหน่งเอง ที่ต้องการกระทำกิจกรรมที่รับผิดชอบให้ดีที่สุดภายใต้สถานการณ์แวดล้อมตามความสามารถและทักษะในฐานะที่ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

ในการศึกษาครั้งนี้การปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการกระทำ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในมาตรา 67 และ มาตรา 68 ที่เกี่ยวข้องกับกรอนามัยสิ่งแวดล้อม

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบเป็นปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้ศึกษาได้แตกต่างกันไปพอจะสรุปได้ว่าปัจจัยที่น่าจะมีผลต่อการปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ดังนี้

วิชวุฒิ ผลทวี, บุญรา ผลทวี (5) ได้ทำการศึกษาการจัดการของเสียในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดภาคเหนือตอนกลาง พบว่า การจัดการมูลฝอยในองค์การบริหารส่วนตำบล พบปัญหาภาชนะรองรับมูลฝอยไม่เพียงพอ รถเก็บขนไม่เพียงพอและถูกหลักสุขาภิบาล ขาดแคลนที่ดินกำจัดมูลฝอย ขาดแคลนงบประมาณ ประชาชนยังขาดจิตสำนึกในการทิ้งมูลฝอยสำหรับแผนจัดหา พบว่า มีแผนการจัดหาภาชนะรองรับมากที่สุด รองลงมาคือแผนการจัดหารถขนมูลฝอย ส่วนการกำจัดน้ำเสีย พบว่า สองในสามไม่มีแหล่งน้ำเสียที่เกิดขึ้นจนเป็นปัญหา การกำจัดสิ่งปฏิกูล พบว่า ส่วนมากมีความครอบคลุมส่วนรวคน้ำเกินกว่าร้อยละ 95 แต่ทุกแห่งไม่มีรถดูดสิ่งปฏิกูลไว้ให้บริการ ปลอมให้รถของเอกชนที่ไม่ได้รับอนุญาตมาให้บริการ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมาได้แก่ เก็บค่าบริการในราคาที่สูงมาก มีบางคันแอบปล่อยสิ่งปฏิกูลทิ้งในพื้นที่ ไม่มีมาตรฐานบริการ ส่วนแผนการจัดหา พบว่า ทุกแห่งไม่มีความต้องการในการจัดหารถดูดสิ่งปฏิกูลและถังหมักอุจจาระ โดยให้เหตุผลว่า ยังไม่พบปัญหาที่รบกวน เนื่องจากมีเอกชนมาให้บริการ

ถิชา วนรัตน์ และคณะ (6) ทำการศึกษารูปแบบของ อบต. ในงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม พบว่า อบต. ยังพอเข้าใจคำว่า อนามัยสิ่งแวดล้อมอยู่บ้าง เพราะสื่อต่าง ๆ ได้มีส่วนอย่างสำคัญในการแพร่กระจายข้อมูลข่าวสารเรื่องของสิ่งแวดล้อม และอบต. ถือว่าเป็นหน้าที่ของตนที่จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหให้กับประชาชน แต่ยังมีปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมอีกมากที่ อบต. ยังไม่รู้หรือรู้แล้ว ที่ยังไม่สามารถจัดการแก้ไขป้องกันได้ เพราะไม่มีความรู้ในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และขาดประสบการณ์ในการบริหารกฎหมาย หรือข้อบังคับใช้กฎหมายเหล่านั้น

บุญบา ผลทวี อานนท์ ลาวัณยกุล (7) ทำการศึกษาคำความต้องการกิจกรรมด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า สภาพปัญหาที่ อบต. เห็นความสำคัญและต้องการแก้ไขมากที่สุด คือ ปัญหาการคมนาคมไม่สะดวก รองลงมาคือ การขาดแคลนน้ำดื่มน้ำใช้ การใช้จ่ายงบประมาณของ อบต. ส่วนใหญ่นำไปใช้ในแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะโครงการก่อสร้าง ปรับปรุงถนน และสะพาน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมมีเพียงค่อนข้างน้อย

สมัย ตางจรงราช (8) ได้ศึกษาบทบาท อบต.ในการดูแลสิ่งแวดล้อมชุมชนพบว่า การดำเนินงานของ อบต.ในโครงการต่าง ๆ ถึงแม้จะยึดถือกรอบแผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัด หรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ก็มี ความพยายามที่จะบรรจุโครงการที่เป็นงานก่อสร้างเป็นส่วนใหญ่ โครงการที่เป็นลักษณะเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การเตรียมความพร้อมของประชาชนในการมีส่วนร่วมการพัฒนาโครงการด้านการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมค่อนข้างมีน้อย

จรัส สุวรรณมาลา (9) ได้ศึกษาเรื่องสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลศักยภาพและทางเลือกสู่อนาคต พบว่า สภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหารให้ดียิ่งขึ้นได้แก่ การวางแผน และการจัดทำงบประมาณ การบริหารจัดการและบุคลากร

อุไรวรรณ บุญสาธิพิทักษ์(11) ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานจังหวัดลพบุรี พบว่า การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุข

สุพัตรา จึงสง่าสม(12) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุขเทศบาลเมือง พบว่า สถานภาพสมรส การรับรู้บทบาท และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามบทบาทด้านบริหาร แรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านบริการ การฝึกอบรม การรับรู้บทบาทมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านวิชาการ

พรทิพย์ อุ้นโกมล (13) ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายสุขภาพและป้องกันโรค โรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทย พบว่า ความสำเร็จและการยอมรับนับถือมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานบทบาทหน้าที่ด้านบริหาร ด้านบริการ ด้านวิชาการและรวมทุกด้าน สภาพและลักษณะงานมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ด้านบริหาร ด้านวิชาการและรวมทุกด้าน และสัมพันธ์ภาพในการทำงานและโอกาสก้าวหน้าในงานมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านบริหาร

เพลงพิน มั่นอยู่ (14) ได้ทำการศึกษาความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดพะเยา พบว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ขึ้นอยู่กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ วารสาร/นิตยสาร และเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ไม่ขึ้นอยู่กับตัวอายุ รายได้ สภาพภาพในองค์การบริหารส่วนตำบล ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น และการได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์/วิทยุ การประชุมในหมู่บ้าน หอกระจายข่าว/โปรสเตอร์ และคนในหมู่บ้าน

ศรีสุรางค์ เกษะนาค(15) ศึกษาเรื่องการจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ.2535 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัด พบว่า การรับรู้บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และความรู้เกี่ยวกับการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535

จากผลการศึกษาวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ได้มีการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ยังไม่แพร่หลายมากนัก และการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมยังไม่มีใครได้ทำการศึกษาเอาไว้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าหากได้มีการศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการดำเนินงานทางด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมแล้ว จะเป็นประโยชน์ในการวางแผนช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่

บทที่ 3

วัตถุและวิธีการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

การศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยให้ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

3.2 ประชากร และขนาดตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรี รวม 6 จังหวัด เฉพาะที่จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลในปี พ.ศ.2538 – 2540 จำนวน 445 แห่ง(15) และเนื่องจากมีจำนวนประชากรไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงใช้ประชากรทั้งหมดเป็นตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ โดยแจกแบบสอบถามให้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบลเพื่อมอบให้แก่ประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. จำนวน 445 ชุดและได้รับกลับคืนจำนวน 384 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.29 และมีแบบสอบถามจำนวน 10 ชุด ที่ขาดความสมบูรณ์เกินกว่าร้อยละ 50 จึงถูกตัดออกจากการวิเคราะห์ มีแบบสอบถามชุดที่มีความสมบูรณ์ และนำไปวิเคราะห์ทั้งสิ้น 374 ชุด จากจังหวัดต่างๆ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละของประธาน อบต.ที่ตอบแบบสอบถาม

จังหวัด	จำนวน อบต.ทั้งหมด	ประธาน อบต.ที่ตอบแบบสอบถาม	
		จำนวน	ร้อยละ
ชัยนาท	51	36	70.6
นครนายก	40	31	77.5
ลพบุรี	108	91	84.3
สระบุรี	103	90	87.4
สิงห์บุรี	37	29	78.4
สุพรรณบุรี	106	97	91.5
รวม	445	374	84.1

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.4.1 ชนิดของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ภายใต้การดูแลของผู้เชี่ยวชาญ มี 7 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เติมคำตอบ จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 องค์ประกอบส่วนบุคคล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบจำนวน 6 ข้อ เติมคำตอบจำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 3 การรับรู้บทบาทตามบทบาทตาม พ.ร.บ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบจำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งออกเป็นบทบาทที่ต้องทำตาม พ.ร.บ. 10 ข้อ บทบาทที่ควรอาจจัดทำ 4 ข้อ และไม่ใช้บทบาทตาม พ.ร.บ. 6 ข้อ

ส่วนที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบคำถามถูก / ผิดจำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 5 การสนับสนุนทางสังคม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า 4 ระดับ จำนวน 8 ข้อ และ 2 ระดับ 7 ข้อ

ส่วนที่ 6 ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า 3 ระดับ จำนวน 18 ข้อ

ส่วนที่ 7 การปฏิบัติตามบทบาท พ.ร.บ. ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า 2 ระดับ ในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมจำนวน 25 ข้อ

3.4.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

- 1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องและความตรงตามเนื้อหา เพื่อให้ถูกต้องชัดเจนในเรื่องภาษา มีความตรงตามเนื้อหาและครอบคลุม จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปทดสอบ
- 2. การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทำการทดสอบเครื่องมือกับประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ที่มีลักษณะพื้นที่คล้ายคลึงกับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตรับผิดชอบของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรี และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Coefficient of Alpha) (51) โดยครั้งที่ 1 ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 3 ชลบุรี ในจังหวัดชลบุรี ระยอง และตราดจำนวน 45 คน หลังจากนั้นจึงทำการปรับปรุงแบบสอบถามให้คำถามชัดเจนยิ่งขึ้น และตัดข้อคำถามในส่วนที่ 5 การสนับสนุนทางสังคม จาก 20 ข้อ เหลือเป็น 15 ข้อ ส่วนที่ 6 ปัจจัยสนใจในการปฏิบัติงาน จาก 20 ข้อ เหลือเป็น 18 ข้อ และส่วนที่ 7 การปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม จาก 30 ข้อ เหลือเป็น 25 ข้อ ครั้งที่2 ทดสอบในเขตพื้นที่ของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 8 นครสวรรค์ ในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน ทำการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอีกครั้ง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของการทดสอบความเชื่อมั่นแบบสอบถาม

หัวข้อการทดสอบ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา	
	ครั้งที่1	ครั้งที่2
การรับรู้บทบาท อบต.	0.7153	0.7618
ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม	0.7824	0.8215
การสนับสนุนทางสังคม	0.6795	0.8525
ปัจจัยสนใจในการปฏิบัติงาน	0.7563	0.8473
การปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม	0.6724	0.8453

คำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

$$r_u = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right)$$

r_u = ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละส่วน

n = จำนวนข้อของแบบสอบถามแต่ละส่วน

S_i^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนคำถามแต่ละข้อ

S_x^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนคำถามทั้งหมดของแต่ละส่วน

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทอดแบบสอบถาม (Self – administered)

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือจากศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรี ไปยังสาธารณสุขอำเภอ ให้สาธารณสุขตำบลมอบแบบสอบถามให้แก่ประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. โดยผู้วิจัยชี้แจงแบบสอบถามแก่สาธารณสุขตำบลในที่ประชุมประจำเดือนของแต่ละอำเภอ และให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอติดตามเก็บรวบรวมโดยให้คำตอบแทนในการติดตามแบบสอบถามชุดละ 25 บาท หลังจากนั้นผู้วิจัยตามเก็บรวบรวมอีกครั้งตามวันเวลาที่นัดหมาย ดำเนินการแจกแบบสอบถามทั้งหมด 445 ชุด ได้รับกลับ 384 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.3 มีแบบสอบถามขาดความสมบูรณ์จำนวน 10 ชุดที่ตัดออกจากการวิเคราะห์ จึงเหลือ 374 ชุด อัตราตอบกลับของแบบสอบถามค่อนข้างสูงเนื่องจากศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมมีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้แก่ อบต. ในแต่ละปี ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 6 เดือน (มี.ค. – ส.ค. 2542)

2. สัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและความต้องการในการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 25 แห่ง

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เกณฑ์การให้คะแนนในแบบสอบถาม ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ

การรับรู้บทบาทตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลในมาตรา 67 และมาตรา 68 ที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัยสิ่งแวดล้อม มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- รับรู้ในบทบาท 1 คะแนน
- ไม่รับรู้ หรือไม่แน่ใจ 0 คะแนน

ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ตอบถูกต้อง 1 คะแนน
- ตอบผิด หรือไม่แน่ใจ 0 คะแนน

การสนับสนุนทางสังคม มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ได้รับระดับมาก 3 คะแนน
- ได้รับระดับปานกลาง 2 คะแนน
- ได้รับระดับน้อย 1 คะแนน
- ไม่ได้รับการสนับสนุน 0 คะแนน

ปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติงาน มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ระดับมาก 3 คะแนน
- ระดับปานกลาง 2 คะแนน
- ระดับน้อย 1 คะแนน

การปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทต้องจัดทำ 5 คะแนน
- มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทอาจจัดทำ 3 คะแนน
- ไม่มีการปฏิบัติ 0 คะแนน

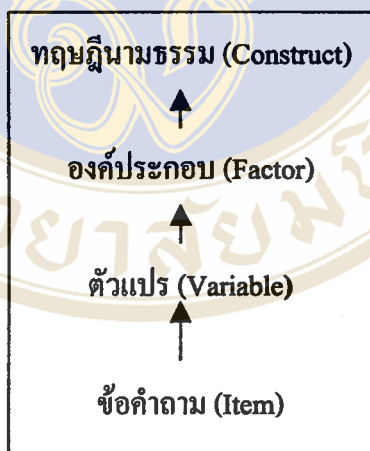
เกณฑ์การตัดสินระดับการรับรู้บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบล ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม หลังจากการให้คะแนนตามที่กำหนดดังกล่าวแล้ว ในภาพรวมนำคะแนนที่ได้แต่ละข้อมารวมกันเป็นคะแนนภาพรวม แล้วนำคะแนนรวมมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตัดสินโดยวิธีการจัดลำดับและตัดสินตามเกณฑ์ที่กำหนด(38) ดังนี้

- ระดับควรปรับปรุงได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60
- ระดับปานกลางได้คะแนนร้อยละ 60 – 79
- ระดับดีได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เกณฑ์การตัดสินระดับการสนับสนุนทางสังคม และ ปึงจัญใจในการปฏิบัติงาน หลังจากทำการวิเคราะห์องค์ประกอบและหาคะแนนในแต่ละองค์ประกอบได้แล้ว พิจารณากับเกณฑ์ตัดสินโดยวิธีจัดลำดับและตัดสินตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

- ระดับน้อยได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60
- ระดับปานกลางได้คะแนนร้อยละ 60 – 79
- ระดับมากได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) (52 – 55) เป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้เพื่อจัดกลุ่มหรือจัดหมวดหมู่ตัวแปร และกำหนดน้ำหนักเชิงสัมพัทธ์ของตัวแปรในหมวดการสนับสนุนทางสังคม และปึงจัญใจในการปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยมีแผนภูมิการวิเคราะห์ดังนี้

แผนภูมิกำหนดนี้ หมายความว่า ทฤษฎีนามธรรม 1 อย่างอธิบายได้ด้วยองค์ประกอบหลายๆ องค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบ อธิบายได้ด้วยหลายๆ ตัวแปร และแต่ละตัวแปร อธิบายได้ด้วยข้อคำถาม หลายๆ ข้อคำถาม ซึ่งในครั้งนี้นี้ต้องการองค์ประกอบเพื่ออธิบายทฤษฎีนามธรรมการสนับสนุนทางสังคม และปึงจัญใจในการปฏิบัติงาน

เมื่อได้องค์ประกอบแล้ว จะตั้งชื่อให้แก่องค์ประกอบนั้น โดยอาศัยธรรมชาติของตัวแปรที่เข้ามารวมกลุ่มกัน และนำเอาองค์ประกอบนี้ไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นการค้นหาองค์ประกอบจากตัวแปรโดยการพิจารณาความแปรปรวนจากตัวแปร X_i ดังสมการ

$$\text{Var } X_i = 1 = \sigma_{ci}^2 + \sigma_{ui}^2$$

หมายความว่า ตัวแปร X ใดๆ จะประกอบด้วยความแปรปรวนร่วม (Covariance) สองส่วน คือ ความแปรปรวนร่วมกับตัวแปรอื่นๆ เป็น Common variance คือ σ_{ci}^2 หรือเรียกว่า ค่าความร่วมกัน (Communality) ของตัวแปร X_i และอีกส่วนหนึ่งคือความแปรปรวนของตัวเอง คือ σ_{ui}^2 ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ ถ้าเราทำการหมุนแกน จะทำให้เกิดการเพิ่มความแปรปรวนของ Common variance แต่เป็นการลดความแปรปรวนของตัวเอง Common variance จะแสดงออกมาเป็นองค์ประกอบ

รูปแบบของสมการโดยทั่วไป

$$\begin{aligned} X_i &= A_{i1}F_1 + A_{i2}F_2 + A_{i3}F_3 + \dots + A_{ik}F_k + U_i \\ F &= \text{องค์ประกอบร่วม (Common factor)} \\ U &= \text{องค์ประกอบเฉพาะ (Unique factor)} \\ A &= \text{ค่าคงที่ (constant)} \\ k &= \text{จำนวนองค์ประกอบ} \end{aligned}$$

ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบมีดังนี้

1. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation matrix) ของตัวแปรที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบ ได้เมตริกสหสัมพันธ์ R ที่มีขนาด $n \times n$ และค่าในแนวทแยงเป็นค่าประมาณความร่วมกัน (Communality, h^2)
2. การสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) ซึ่งในการศึกษานี้สกัดองค์ประกอบด้วยวิธีองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) ซึ่งมีหลักการลดตัวแปรให้น้อยลงโดยอาศัยหลักความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปร และการผสมผสานเชิงเส้นที่จะให้องค์ประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้มากที่สุดก่อน องค์ประกอบต่อไปจะอธิบายความแปรปรวนได้น้อยลงตามลำดับและทุกองค์ประกอบไม่สัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมที่สุด โดยมีหลักการดังนี้

- หาหน้าหนักองค์ประกอบ (Factor loading) หมายถึง หน้าหนักของตัวแปรนั้นบนองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบ ค่าที่ใช้คือสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบ
 - คำนวณผลบวกกำลังสองของหน้าหนักองค์ประกอบในตัวแปรแต่ละตัวสำหรับทุกๆ องค์ประกอบ ได้ค่าความร่วมกัน (Communality) ซึ่งหมายถึง ความแปรปรวนร่วมกันของตัวแปรหลายตัวบนองค์ประกอบ 1 องค์ประกอบ
 - หาเมตริก B ที่มีขนาด $n \times n$ มาคูณข้างหน้าและข้างหลังเมตริก R โดยคำนวณกระบวนการนี้ซ้ำๆ เพื่อลดค่าผลรวมกำลังสองของเทอมนอกแนวทแยงลงจนใกล้ศูนย์ เพื่อให้ได้เมตริกไดอากอนอล D (เมตริกที่มีค่าเฉพาะแนวทแยง) ขนาด $n \times n$ พร้อมเทอมแนวทแยง คือ ค่าไอเกน (Eigen value) ซึ่งเป็นค่าที่แสดงว่าองค์ประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรทั้งหมดได้มากน้อยเท่าใด และการพิจารณาจำนวนองค์ประกอบที่สกัดได้จะดูจากจำนวนองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 ขึ้นไป เนื่องจากถือว่าองค์ประกอบควรจะอธิบายความแปรปรวนได้มากกว่าความแปรปรวนของตัวแปรแต่ละตัว ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1
3. การหมุนแกนองค์ประกอบที่สกัดได้ (Factor rotation) เพื่อแปลความหมายขององค์ประกอบได้ง่ายขึ้น โดยมีการรวมตัวแปรที่เหมาะสมให้เป็นกลุ่มเดียวกันในแต่ละองค์ประกอบ โดยใช้หลักการลดค่าความแปรปรวนของตัวแปร และขณะเดียวกันก็เพิ่มความแปรปรวนร่วมกัน (Common variance) ของตัวแปรบนองค์ประกอบร่วม (Common factor) ทำให้แสดงออกมาเป็นองค์ประกอบที่มีสมาชิกชัดเจน โดยในการวิเคราะห์นี้ใช้การหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) คือการหมุนแกนที่จะทำให้องค์ประกอบที่ได้แต่ละองค์ประกอบให้มีอิสระจากกันและวิธีการหมุนแบบ Varimax ซึ่งเป็นวิธีการหมุนที่จะช่วยลดตัวแปรที่มีน้ำหนักมากบนองค์ประกอบให้เหลือน้อยที่สุด

การแปลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบให้พิจารณาค่าน้ำหนักตัวประกอบ (Factor loading) ของตัวแปรว่ามีค่าสูงใกล้ 1 หรือค่าต่ำใกล้ 0 ถ้าตัวแปรมีค่าน้ำหนักตัวประกอบใกล้หนึ่ง ก็แสดงว่าตัวแปรนั้น “เหมือน” ตัวประกอบนั้น และถ้ามีค่าต่ำใกล้ศูนย์ก็แสดงว่าตัวแปรนั้นมีค่า “ไม่เหมือน” ตัวประกอบนั้น ส่วนเครื่องหมายบวก หรือลบพิจารณาว่าเหมือนในทิศทางใด การพิจารณาว่าน้ำหนักตัวประกอบควรมีค่าเท่าใด มีเกณฑ์ดังนี้

น้ำหนักตัวประกอบแบบอโรคอนอล	% ความแปรปรวน	ความหมาย
.71	50	ดีเลิศ
.63	40	ดีมาก
.55	30	ดี
.45	20	ปานกลาง
.32	10	ไม่ดี

% ความแปรปรวน คำนวณจากน้ำหนักตัวประกอบยกกำลังสองแล้วคูณด้วย 100
ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยพิจารณาน้ำหนักตัวประกอบแต่ละตัวที่ 0.5 ขึ้นไป

4. การหาคะแนนองค์ประกอบ (Factor Score) ในการศึกษาครั้งนี้ คำนวณคะแนนองค์ประกอบของตัวอย่างทุกคน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอย (Regression) ดังนี้

$$\hat{F}_{jk} = \sum_{i=1}^p W_{ji} Z_{ik}$$

โดยที่ $\hat{F}_{jk}$ = คะแนนองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ j และตัวอย่างคนที่ k

W_{jk} = สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ j และตัวแปรที่ i

Z_{ik} = ค่ามาตรฐานของตัวแปรที่ i และตัวอย่างคนที่ k

โดยค่ามาตรฐานคิดจาก (คะแนนดิบ - ค่าเฉลี่ย) / ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของประชากร และลักษณะของตัวแปรต่างๆ โดยการนำเสนอในรูปของตารางแจกแจงความถี่ ร้อยละของตัวแปร ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์(56,57) หาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามบทบาท อบต.ของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. กับลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้บทบาทตาม พ.ร.บ. ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม และองค์ประกอบที่สกัดได้จากการสนับสนุนทางสังคมและปัจจัยงูใจในการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple regression analysis)

การวิเคราะห์การถดถอยเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Dependent random variable; Y) 1 ตัวแปร และตัวแปรต้น หรือตัวแปรอิสระ (Independent variable ; $X_1, X_2, X_3, \dots, X_{p-1}$) มากกว่า 1 ตัว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่าการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามขึ้นอยู่กัตัวแปรต้นหรือไม่ เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้คงที่

การวิเคราะห์ด้วยการถดถอยพหุ ต้องมีการกำหนดรูปแบบฟังก์ชันแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม เป็นสมการเชิงเส้น (Linear) ถ้ามีตัวแปรอิสระ p-1 ตัว ($X_1,$

$X_2, X_3, \dots, X_{p-1}$) มีความสัมพันธ์กับตัวแปร Y โดยที่ความสัมพันธ์อยู่ในรูปเชิงเส้น จะได้สมการถดถอยพหุ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง Y และ $X_1, X_2, X_3, \dots, X_{p-1}$ ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_{i1} + \beta_2 X_{i2} + \beta_3 X_{i3} + \dots + \beta_{p-1} X_{ip-1} + \varepsilon_i \quad (i = 1, 2, 3, \dots, n)$$

กำหนดให้ Y_i = ตัวแปรตาม (dependent variable) ในตัวอย่างที่ i

X_{ij} = ตัวแปรต้น (independent variable) ที่ j ในตัวอย่างที่ i

β_0 = ระยะที่สมการตัดแกน Y ห่างจากจุด Origin (Y-intercept, constant)

β_{p-1} = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรต้นที่ i (Regression coefficient)

ε_i = ค่าความคลาดเคลื่อนในตัวอย่างที่ i (Residual)

ข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption)

1. ค่าความคลาดเคลื่อน e เป็นตัวแปรที่มีการแจกแจงแบบปกติ ; $e_i \sim N(0, \sigma_e^2)$
2. ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์ นั่นคือ $E(e) = 0$
3. ค่าแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนเป็นค่าคงที่ที่ไม่ทราบค่า $V(e) = \sigma_e^2$
4. e_i และ e_j เป็นอิสระต่อกัน ; $i \neq j$ นั่นคือ covariance (e_i, e_j) = 0
5. ตัวแปรอิสระ X_i และ X_j ต้องเป็นอิสระกัน

เมื่อ

$$e_i = Y_i - \hat{Y}_i$$

$$\hat{Y}_i = \sum_{i=0}^{p-1} \hat{\beta}_i X_i$$

$$\hat{\beta}_i = (X'X)^{-1} X'Y$$

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งนี้ ทำการเก็บข้อมูลจากประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตรับผิดชอบของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรี ได้แก่ จังหวัดชัยนาท นครนายก ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี และสุพรรณบุรี จำนวน 374 คน แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 8 ส่วน ดังนี้

- 4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 การรับรู้ในบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อม
- 4.3 ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม
- 4.4 การสนับสนุนทางสังคมในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม
- 4.5 ปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติงานในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม
- 4.6 การปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม
- 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้น
- 4.8 ข้อคิดเห็นและความต้องการขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ลักษณะขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลในการศึกษาครั้งนี้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ใน 6 จังหวัด เขตรับผิดชอบของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรี ที่จัดตั้งระหว่างปี พ.ศ. 2538 – 2540 โดยเป็นของจังหวัดชัยนาท 36 แห่ง (ร้อยละ 9.6) นครนายก 31 แห่ง (ร้อยละ 8.3) ลพบุรี 91 แห่ง (ร้อยละ 24.3) สระบุรี 90 แห่ง (ร้อยละ 24.1) สิงห์บุรี 29 แห่ง (ร้อยละ 7.8) และ สุพรรณบุรี 97 แห่ง (ร้อยละ 25.9) เป็น อบต. ส่วนใหญ่จัดตั้งในปี 2540 (ร้อยละ 56.2) และเป็น อบต.ชั้น 5 (ร้อยละ 76.7) นั่นคือ เป็น อบต. ที่มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 3 ล้านบาทต่อปี จำนวนคณะกรรมการบริหารส่วนใหญ่

อยู่ระหว่าง 4 – 7 คน (เฉลี่ย 5.38 ± 1.67 คน) และมาจากการเลือกตั้งไม่เกิน 4 คน (เฉลี่ย 3.82 ± 0.91 คน) มีจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดอยู่ระหว่าง 5 – 49 คน (เฉลี่ย 22.11 ± 8.11 คน) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ลักษณะขององค์การบริหารส่วนตำบล (ตัวอย่าง 374 แห่ง)

ลักษณะขององค์การบริหารส่วนตำบล	อบต.ตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
จังหวัด		
ชัยนาท	34	9.6
นครนายก	31	8.3
ลพบุรี	91	24.3
สระบุรี	90	24.1
สิงห์บุรี	29	7.8
สุพรรณบุรี	97	25.9
ปีที่ตั้งเป็น อบต.		
2538	48	12.8
2539	116	30.0
2540	210	56.2
ประเภทของ อบต.		
ชั้นที่ 2	4	1.1
ชั้นที่ 3	15	4.0
ชั้นที่ 4	57	15.2
ชั้นที่ 5	298	79.7

ตารางที่ 3 ลักษณะขององค์การบริหารส่วนตำบล (ต่อ)

ลักษณะขององค์การบริหารส่วนตำบล	อบต.ตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนคณะกรรมการบริหารทั้งหมด		
2 – 3 คน	98	26.2
4 – 7 คน	272	72.7
8 คน	4	1.1
ค่าเฉลี่ย = 5.38 คน		
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.67 คน		
จำนวนคณะกรรมการบริหารมาจากการเลือกตั้ง		
1 – 4 คน	336	89.8
5 – 7 คน	38	10.2
ค่าเฉลี่ย = 3.82 คน		
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.87 คน		
จำนวนสมาชิกสภาทั้งหมด		
4 – 10 คน	25	6.7
11 – 20 คน	160	42.8
21 – 30 คน	132	35.3
31 - 49 คน	57	15.2
ค่าเฉลี่ย = 22.11 คน		
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 7.83 คน		

ตารางที่ 3 ลักษณะขององค์การบริหารส่วนตำบล (ต่อ)

ลักษณะขององค์การบริหารส่วนตำบล	อบค.ตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกสภาจากการเลือกตั้ง		
4 – 10 คน	51	13.6
11 – 20 คน	227	60.7
21 – 30 คน	84	22.5
31 – 36 คน	12	3.2
ค่าเฉลี่ย = 17.14 คน		
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 6.30 คน		
จำนวนรายได้ที่สามารถเก็บได้		
20,538 – 500,000 บาท	53	14.2
500,001 – 1,000,000 บาท	125	33.4
1,000,001 – 1,500,000 บาท	78	20.9
1,500,001 – 21,151,989 บาท	118	31.6
ค่าเฉลี่ย = 1,624,918.43 บาท		
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1,796,859.31 บาท		
ค่ามัธยฐาน = 1,267,605 บาท		
จำนวนเงินสนับสนุนจากรัฐ		
53,900 – 500,000 บาท	38	10.2
500,001 – 1,000,000 บาท	33	8.8
1,000,001 – 1,500,000 บาท	277	74.1
1,500,001 – 8,000,000 บาท	26	7.0
ค่าเฉลี่ย = 1,325,430.93 บาท		
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 594,029.06 บาท		
ค่ามัธยฐาน = 1,300,000 บาท		

4.1.2 ลักษณะส่วนบุคคลของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต.

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชาย (ร้อยละ 85.6) สมรสแล้ว นับถือศาสนาพุทธ จบการศึกษาสูงสุดมัธยมศึกษาขึ้นไป และมีร้อยละ 25.7 ที่จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป อายุอยู่ระหว่าง 28 – 66 ปี (เฉลี่ย 43.18 ± 8.45 ปี) อาชีพทำเกษตรกรรม (ร้อยละ 44.4) รองลงมาประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 36.9) มีรายได้เฉลี่ย 11,360.96 บาท/เดือน โดยร้อยละ 50 ของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. มีรายได้ไม่เกิน 8,000 บาท/เดือน อาศัยอยู่ภายในเขต อบต. ที่เป็นประธานคณะกรรมการบริหารมาเป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 73.8) และส่วนใหญ่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการบริหารงาน (ร้อยละ 80.2) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของประธาน อบต. (ตัวอย่าง = 374 คน)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
28 – 29 ปี	3	.8
30 – 39 ปี	168	44.9
40 – 49 ปี	115	30.7
50 – 66 ปี	88	23.5
ค่าเฉลี่ย = 43.18 ปี		
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 8.45 ปี		
เพศ		
ชาย	320	85.6
หญิง	54	14.4
สถานภาพสมรส		
โสด	56	15.0
สมรส	310	82.9
หย่า/แยก	8	2.1

ตารางที่ 4 ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของประธาน อบต. (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ศาสนา		
พุทธ	369	98.7
อิสลาม	5	1.3
การศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา	61	16.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	68	18.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย	99	26.5
อนุปริญญา	50	13.4
ปริญญาตรีขึ้นไป	96	25.7
อาชีพหลัก		
ค้าขาย	46	12.3
รับจ้าง	24	6.4
เกษตรกรรม	166	44.4
ธุรกิจส่วนตัว	138	36.9
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
1,500 – 5,000 บาท	94	25.1
5,001 – 10,000 บาท	210	56.1
10,001 – 200,000 บาท	70	18.7
ค่าเฉลี่ย	= 11,360.96 บาท	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	= 15,633.13 บาท	
ค่ามัธยฐาน	= 8,000 บาท	

ตารางที่ 4 ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของประธาน อบต. (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขต อบต.		
3 – 10 ปี	98	26.2
11 - 30 ปี	140	37.4
31 - 66 ปี	136	36.4
ค่าเฉลี่ย = 26.36 ปี		
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 17.74 ปี		
เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารงาน	300	80.2

4.2 การรับรู้ในบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อม

การรับรู้บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลตาม พ.ร.บ. สถาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ที่เกี่ยวข้องกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมเมื่อให้คะแนนการรับรู้บทบาทตามเกณฑ์ที่กำหนดในบทที่ 3 แล้ว พบว่า ครึ่งหนึ่งของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต.รับรู้บทบาทของ อบต. ในระดับดี รับรู้ระดับปานกลาง ร้อยละ 27.5 และรับรู้ในระดับต้องปรับปรุงร้อยละ 22.2 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ระดับการรับรู้ในบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบล (ตัวอย่าง = 374 คน)

ระดับการรับรู้ในบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต้องปรับปรุง	83	22.2
ระดับปานกลาง	103	27.5
ระดับดี	188	50.3

เมื่อพิจารณาการรับรู้บทบาทของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. แต่ละบทบาทในมาตรา 67 ที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำ ส่วนใหญ่ที่รับรู้ได้แก่ การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก(ร้อยละ 84.0) การจัดให้มีการควบคุมการทิ้ง รวบรวม และกำจัดขยะมูลฝอย (ร้อยละ 81.3) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ (ร้อยละ 80.7) การจัดให้มีการคุ้มครองดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ (ร้อยละ 79.4) และการจัดให้มีการควบคุมกิจการต่างๆ ที่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 75.9) ส่วนบทบาทที่ต้องทำที่รับรู้ค่อนข้างน้อย ได้แก่ การจัดให้มีการควบคุมการเลี้ยงสัตว์เพื่อการพาณิชย์ (ร้อยละ 60.2) การจัดให้มีการควบคุมรถตุ๊กหรือเก็บสิ่งปฏิกูลที่มาให้บริการในเขต อบต. (ร้อยละ 63.6) และในมาตรา 68 บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำ พบว่าส่วนใหญ่ที่รับรู้ว่าเป็นบทบาท ได้แก่ การจัดให้มีไฟฟ้าหรือแสงสว่างตามถนน (ร้อยละ 79.7) การจัดให้มีและบำรุงรักษาระบบระบายน้ำ (ร้อยละ 78.1) การจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคแก่ประชาชน (ร้อยละ 77.5) การจัดให้มีการดูแลและบำรุงรักษาการพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ(ร้อยละ 70.6) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การรับรู้ในบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบล (ตัวอย่าง = 374 คน)

บทบาท	รับรู้ในบทบาท	
	จำนวน	ร้อยละ
บทบาทในมาตรา 67		
● การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ.	302	80.7
● การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก	314	84.0
● การจัดให้มีที่รองรับขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลตามถนน ทางเดิน และที่สาธารณะต่างๆ	248	66.3
● การจัดให้มีการควบคุมการทิ้ง รวบรวม และกำจัดขยะมูลฝอย	304	81.3
● การจัดให้มีการควบคุมรถตุ๊ก หรือเก็บขนสิ่งปฏิกูลที่มาให้บริการในเขต อบต.	238	63.6
● การจัดให้มีการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์พาหะนำโรคติดต่อ	280	74.9
● การจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	266	71.1
● การจัดให้มีการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ ในเขตของ อบต.	298	79.4

ตารางที่ 6 การรับรู้ในบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบล (ต่อ)

บทบาท	รับรู้ในบทบาท	
	จำนวน	ร้อยละ
• การจัดให้มีการควบคุมกิจการต่างๆ ที่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม	284	75.9
• การจัดให้มีการควบคุมการเลี้ยงสัตว์ เพื่อการพาณิชย์	225	60.2
บทบาทในมาตรา 68		
• การจัดให้มีระบบน้ำประปาเพื่อการอุปโภค บริโภค แก่ประชาชนในเขต อบต.	290	77.5
• การจัดให้มีการไฟฟ้า หรือแสงสว่างตามถนน และครัวเรือน	298	79.7
• การจัดให้มีการขุดลอกทางระบายน้ำเพื่อป้องกันอุทกภัย	292	78.1
• การจัดให้มีการดูแล และบำรุงรักษาการพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ	264	70.6

4.3 ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม

ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การให้คะแนนความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม พบว่า มีความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมค่อนข้างต่ำ โดยมีความรู้อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงถึงร้อยละ 36.1 มีความรู้ระดับปานกลางร้อยละ 36.9 และมีความรู้ในระดับดีเพียงร้อยละ 27.0 เท่านั้น ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ระดับความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม (ตัวอย่าง = 374 คน)

ระดับความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต้องปรับปรุง	135	36.1
ระดับปานกลาง	138	36.9
ระดับดี	101	27.0

เมื่อพิจารณาความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมรายชื่อคำถาม พบว่า งานอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ประชาชนคณะกรรมการบริหาร อบต. มีความรู้ค่อนข้างต่ำ ได้แก่ โรคฉี่หนูเป็นโรคที่เกิดจากการประกอบอาชีพ (ร้อยละ 26.2) หนูเป็นพาหะนำโรคกลัวน้ำได้ (ร้อยละ 27.0) การขุดลอกรางระบายน้ำเป็นการบำบัดน้ำเสีย(ร้อยละ 38.2) การทิ้งเศษอาหาร เศษผลไม้ลงในแม่น้ำลำคลองทำให้เกิดมลพิษ (ร้อยละ 40.4) การเน่าเสียของแม่น้ำ ลำคลองส่วนใหญ่มาจากน้ำเสียในชุมชนเพียง(ร้อยละ 46.8) การเติมคลอรีนเพื่อฆ่าเชื้อโรคทำให้น้ำมีกลิ่นเหม็นแต่สามารถดื่มได้(ร้อยละ 48.9) และต้องจัดหาน้ำให้พอเพียง 5 ลิตร/คน/วัน (ร้อยละ 51.3) ความรู้ในการนำ พ.ร.บ. สาธารณสุข 2535 ไปใช้ เช่น อบต. สามารถออกข้อบังคับกำหนดเขตหวงห้ามจำหน่ายสินค้าหรือทางสาธารณะ (ร้อยละ 63.9) และสามารถออกข้อบังคับกักสัตว์ที่ปล่อยในที่สาธารณะ (ร้อยละ 55.6) ส่วนที่มีความรู้ค่อนข้างดี ได้แก่ อาคารหอพักหรืออาคารชุดที่มีบันไดหนีไฟต้องมีอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยด้วย(ร้อยละ 87.2) สารเคมีกำจัดศัตรูพืชสามารถดูดซึมเข้าทางผิวหนังได้(ร้อยละ 83.7) ภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้หมดแล้วไม่ควรเก็บรวบรวมไว้ขายกับร้านซื้อของเก่า(ร้อยละ 82.6) การวางซ้อน ตะเกียบของร้านอาหารในภาชนะทรงกระบอกโดยเอาส่วนที่สัมผัสอาหารขึ้นเป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง(ร้อยละ 81.0) ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม (ตัวอย่าง = 374 คน)

ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม	ตอบถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ
● การเน่าเสียของแม่น้ำลำคลอง และแหล่งน้ำผิวดินส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการชัก ล้าง อาบ ของครัวเรือนในชุมชน	175	46.8
● การขุดลอกรางระบายน้ำเสียให้ไหลสะดวกเป็นการบำบัดน้ำเสีย	143	38.2
● อบต. สามารถออกข้อบังคับประกาศกำหนดเขตหวงห้ามจำหน่าย สินค้าในพื้นที่ หรือทางสาธารณะ	239	63.9
● อบต. สามารถออกข้อบังคับกักสัตว์ที่ปล่อยในที่ หรือทางสาธารณะที่เป็นเขตห้ามปล่อยไว้ได้	208	55.6
● การกำจัดขยะมูลฝอยโดยการเผาจำเป็นต้องมีการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อน	276	73.8

ตารางที่ 8 ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม	ตอบถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ
● การกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีนำไปกองทิ้งในที่ห่างไกลชุมชนเป็นวิธีกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกหลักสุขาภิบาล	218	58.3
● การมีส้วมราดน้ำใช้ทุกหลังคาเรือนช่วยลดการเกิดโรคพยาธิใบไม้ในตับได้	246	65.8
● อบต. จำเป็นต้องควบคุมการทิ้งสิ่งปฏิกูลของรถตุ๋นสิ่งปฏิกูลที่มีในพื้นที่เขตรับผิดชอบ	254	67.9
● การเติมคลอรีนในระบบประปาหมู่บ้านให้มีกลิ่นเหม็นแต่สามารถดื่มได้	183	48.9
● การจัดหาน้ำสะอาดสำหรับบริโภคของประชาชนอย่างน้อยควรเพียงพอ 5 ลิตร/คน/วัน	192	51.3
● หนูสามารถเป็นพาหะนำโรคกลับมาได้	101	27.0
● การจัดบ้านเรือนให้สะอาดเรียบร้อยเป็นวิธีป้องกันและควบคุมแมลงพาหะนำโรคที่ดีที่สุด	271	72.5
● การจำหน่ายอาหารและเนื้อสัตว์ในตลาดสดหรือตลาดนัดของ อบต. ไม่ควรให้วางขายบนพื้นได้	249	66.6
● เศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ไม่ควรทิ้งลงแม่น้ำลำคลอง เพราะถึงแม้มีคุณสมบัติย่อยสลายได้เร็วก็ก่อให้เกิดมลพิษได้	151	40.4
● โรคไข้หวัดใหญ่เป็นโรคที่เกิดจากการประกอบอาชีพ	98	26.2
● สารเคมีกำจัดศัตรูพืชสามารถดูดซึมเข้าทางผิวหนังได้	313	83.7
● ภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้หมดแล้วไม่ควรเก็บรวบรวมไว้ขายกับร้านรับซื้อของเก่า	309	82.6
● การวางซ้อน ตะเกียบของร้านอาหารในภาชนะทรงกระบอกโดยเอาส่วนที่สัมผัสอาหารขึ้นเป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง	303	81.0

ตารางที่ 8 ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม	ตอบถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ
อาคารหอพัก หรืออาคารชุดที่มีบันไดหนีไฟควรมีอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยด้วยการวางข้อัน ตะเกียบของร้าน	326	87.2
อาคารที่พักอาศัยไม่ควรติดลูกกรงเหล็กดัดแบบติดแน่นทุกช่องหน้าต่าง และประตูฉุกเฉินเพื่อป้องกันขโมย	292	78.1

4.4 การสนับสนุนทางสังคมในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

การสนับสนุนทางสังคมให้ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติบทบาทหน้าที่ในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม หลังจากทำการวิเคราะห์องค์ประกอบได้รับการจัดกลุ่มเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การยกย่องชมเชย การให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุนทางวัตถุ และการสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์การตัดสินใจตามคะแนนที่กำหนดไว้ พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับน้อย(ร้อยละ 71.9) มีเพียงร้อยละ 5.1 เท่านั้นที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาการสนับสนุนทางสังคมเป็นรายด้าน พบว่าได้รับการสนับสนุนทางด้านข่าวสารมากที่สุด รองลงมาคือ การให้ความช่วยเหลือ และการยกย่องชมเชย ทั้งนี้เนื่องจากพบว่า ร้อยละ 21.9 , 11.5 , และ 11.2 ได้รับการสนับสนุนทั้ง 3 ด้านในระดับมากตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ได้รับการสนับสนุนทางด้านทางวัตถุน้อยที่สุดคือมีเพียงร้อยละ 5.9 เท่านั้นที่ได้รับการสนับสนุนในระดับมาก ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ระดับการสนับสนุนทางสังคมในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม (ตัวอย่าง = 374 คน)

การสนับสนุนทางสังคม	น้อย		ปานกลาง		มาก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การสนับสนุนโดยรวม	269	71.9	86	23.0	19	5.1
● การยกย่องชมเชย	127	34.0	205	54.8	42	11.2
● การให้ความช่วยเหลือ	220	58.8	111	29.7	43	11.5
● การสนับสนุนทางวัตถุ	323	86.4	29	7.8	22	5.9
● การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร	200	53.5	92	24.6	82	21.9

เมื่อพิจารณาการได้รับการสนับสนุนของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ในแต่ละข้อคำถาม พบว่า ในรอบปีที่ผ่านมาร้อยละ 59.4 ไม่เคยได้รับการนิเทศติดตามจากเจ้าหน้าที่ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 42.6 ไม่เคยได้รับหรือได้รับคำแนะนำจากประชาชนในระดับน้อยผลการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 30.2 ไม่เคยได้รับหรือได้รับการยกย่องชมเชยน้อยจากเพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 27.5 ไม่เคยได้รับหรือได้รับน้อยในเรื่องการประสานงานการปฏิบัติงานในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 26.2 ไม่เคยได้รับหรือได้รับการยกย่องชมเชยน้อยจากประชาชนในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 26.0 ประชาชนไม่เคยให้ความร่วมมือหรือให้ความร่วมมือน้อยในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ได้รับการสนับสนุนครุภัณฑ์เพียงร้อยละ 17.9 ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาคเอกชนหรือองค์กรชุมชนเพียงร้อยละ 23.0 และได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพียงร้อยละ 25.9 เท่านั้น ดังตารางที่ 10 และตารางที่ 11

ตารางที่ 10 ระดับการสนับสนุนทางสังคมในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม (ตัวอย่าง = 374 คน)

การสนับสนุนทางสังคมในรอบปีที่ผ่านมา	จำนวน (ร้อยละ)			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้รับ
● คำขอร้องชมเชยผลการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจากเพื่อนร่วมงาน	17 (4.5)	244 (65.2)	54 (14.4)	59 (15.8)
● การขอร้องชมเชยจากสมาชิกในครอบครัวในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	61 (16.3)	231 (61.8)	47 (12.6)	35 (9.4)
● การขอร้องชมเชยจากประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	35 (9.4)	241 (64.4)	54 (14.4)	44 (11.8)
● ประชาชนในหมู่บ้านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนงาน / โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	71 (19.0)	206 (55.1)	87 (23.3)	10 (2.7)
● คำแนะนำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ควรปรับปรุงจากประชาชน	50 (13.4)	165 (44.1)	121 (32.4)	68 (10.2)
● การสนับสนุนจากคณะกรรมการ อบต. ในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	67 (17.9)	207 (55.3)	74 (19.8)	26 (7.0)
● การประสานงานในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	57 (15.2)	214 (57.2)	88 (23.5)	15 (4.0)
● การนิเทศติดตามการปฏิบัติงานจากเจ้าหน้าที่ทางด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	29 (7.8)	54 (14.4)	69 (18.4)	222 (59.4)

ตารางที่ 11 การสนับสนุนทางสังคมในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม (ตัวอย่าง = 374 คน)

การสนับสนุนทางสังคมในรอบปีที่ผ่านมา	ได้รับ	
	จำนวน	ร้อยละ
• ความไว้วางใจให้เป็นประธานในแผนงาน/โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	151	40.4
• การศึกษาดูงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในองค์การบริหารส่วนตำบล	153	40.9
• การอบรมความรู้เกี่ยวกับงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	225	60.2
• ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานทางด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	149	39.8
• การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	97	25.9
• การสนับสนุนงบประมาณในโครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจากภาคเอกชนหรือองค์กรชุมชน	85	23.0
• การสนับสนุนครุภัณฑ์ต่าง ๆ ในการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	67	17.9

4.5 ปัจจัยงใจในการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยงใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. หลังจากทำการวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยงใจในการปฏิบัติงานได้รับการจัดกลุ่มเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ค่าความสำเร็จองงาน การพัฒนาตนเอง และลักษณะงานที่รับผิดชอบ เมื่อพิจารณาคะแนนตามเกณฑ์การตัดสินใจที่กำหนดไว้ ส่วนใหญ่มีปัจจัยงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง(ร้อยละ 77.0) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบที่สามารถสกัดได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า ประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ได้รับปัจจัยงใจอยู่ในระดับต้องปรับปรุงทุกองค์ประกอบ ร้อยละ 87.2 , 75.4 และ 64.2 ต้องปรับปรุงปัจจัยงใจการพัฒนาตน ปัจจัยงใจ

ลักษณะงานที่รับผิดชอบ และปัจจัยของความสำเร็จของงาน ตามลำดับ อย่างไรก็ตามประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. มีปัจจัยของความสำเร็จของงานดีกว่าองค์ประกอบปัจจัยอื่น ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ระดับปัจจัยในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม (ตัวอย่าง = 374 คน)

ปัจจัยในการปฏิบัติงาน	น้อย		ปานกลาง		มาก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปัจจัยในการปฏิบัติงานโดยรวม	288	77.0	66	17.6	20	5.3
● ความสำเร็จของงาน	240	64.2	109	29.1	25	6.7
● การพัฒนาตนเอง	326	87.2	31	8.3	17	4.5
● ลักษณะงานที่รับผิดชอบ	283	75.7	75	20.1	16	4.3

เมื่อพิจารณาปัจจัยในการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. เป็นรายชื่อ พบว่า ผลการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมทำให้ได้ไปศึกษาดูงาน อบต. อื่นในระดับมากเพียงร้อยละ 5.1 การปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมได้รับคำยกย่องชมเชยจากนายอำเภอระดับมากเพียงร้อยละ 5.3 การปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมได้รับคำยกย่องชมเชยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมและการทำงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมทำให้มีชื่อเสียงในระดับมากร้อยละ 7.8 มีความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับมากเพียงร้อยละ 8.3 มีโอกาสศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมให้กับตนเองในระดับมากเพียงร้อยละ 10.7 สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายในระดับมากเพียงร้อยละ 11.5 เท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. มีอิสระในการคิดแผนปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับมากร้อยละ 34.5 มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกปฏิบัติแผนงาน/โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ได้รับมอบหมายในระดับมากร้อยละ 28.9 สามารถปรับปรุงแผนงาน/โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ที่ได้รับมอบหมายในระดับมากร้อยละ 23.8 มีความสามารถในการป้องกันปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานในระดับมากได้ร้อยละ 22.2 มีความสามารถกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้บุคลากรใน อบต.ในระดับมากร้อยละ 17.4 มีโอกาสได้รับความไว้วางใจให้เริ่มในแผนงาน/โครงการใหม่ๆในระดับมากร้อยละ 17.1 และสามารถนำความรู้ใหม่ ๆ ด้านการบริหารมาทดลองใช้ในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม อบต. ในระดับมาก ร้อยละ 16.3 ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ปัจจัยเชิงจิตในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม (ตัวอย่าง = 374 คน)

ปัจจัยเชิงจิต	จำนวน (ร้อยละ)		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
• สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายงาน อนามัยสิ่งแวดล้อมของ อบต.ที่วางไว้	43 (11.5)	242 (64.7)	89 (23.8)
• สามารถในการป้องกันปัญหาและอุปสรรคในการ ปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นใน อบต.ได้	83 (22.2)	238 (63.6)	53 (14.2)
• มีผลงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ประสบความสำเร็จ และเป็นที่ปรากฏแก่บุคคลในและนอกองค์กร	47 (12.6)	208 (55.6)	119 (31.8)
• บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับ ตำบลให้ความสนใจและปฏิบัติตามคำแนะนำ	63 (16.8)	233 (62.3)	78 (20.9)
• ได้รับคำยกย่องชมเชยจากนายอำเภอเกี่ยวกับการ บริหารจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	20 (5.3)	190 (50.8)	164 (43.9)
• ได้รับคำยกย่องชมเชยจากหน่วยงานทางด้านสาธารณสุข เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	29 (7.8)	196 (52.4)	149 (39.8)
• สามารถกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงานด้านอนามัย สิ่งแวดล้อมของท่านให้บุคลากรใน อบต.	65 (17.4)	232 (62.0)	77 (20.6)
• มีอิสระในการคิดแผนปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ในเขตรับผิดชอบของ อบต.	129 (34.5)	188 (50.3)	57 (15.2)
• มีความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้าน อนามัยสิ่งแวดล้อม	31 (8.3)	258 (69.0)	85 (22.7)
• หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจให้ปฏิบัติงาน งาน / โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ	64 (17.1)	208 (55.6)	102 (27.3)
• มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกปฏิบัติในแผนงาน/โครง การด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ได้รับมอบหมายจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	108 (28.9)	174 (46.5)	92 (24.6)

ตารางที่ 13 ปัจจัยเชิงใจในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ปัจจัยเชิงใจ	จำนวน (ร้อยละ)		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
• สามารถปรับปรุงแผนงาน/โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้	89 (23.8)	208 (55.6)	77 (20.6)
• การทำงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมทำให้มีชื่อเสียง	29 (7.8)	187 (50.0)	158 (42.2)
• ผลการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมทำให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้นในตำแหน่งหน้าที่การงาน	48 (12.8)	223 (59.6)	103 (27.5)
• ผลการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมทำให้ อบต. มักได้รับการศึกษาดูงานจาก อบต.อื่น ๆ	19 (5.1)	118 (31.6)	237 (63.4)
• โอกาสศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมให้กับตนเอง	40 (10.7)	160 (42.8)	174 (46.5)
• โอกาสเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ด้วยตนเองด้านการบริหารจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	46 (12.3)	239 (63.9)	89 (23.8)
• สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ ด้านการบริหารมาทดลองใช้ ใน จัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม อบต.	61 (16.3)	213 (57.0)	100 (26.7)

4.6 การปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลของประธาน อบต. ในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาคะแนนการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับต้องปรับปรุง (ร้อยละ 75.1) โดยมีการปฏิบัติระดับปานกลาง ร้อยละ 16.0 และมีการปฏิบัติในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับดีเพียงร้อยละ 8.8 เท่านั้น (ดังตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ระดับการปฏิบัติตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม (ตัวอย่าง =374 คน)

ระดับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต้องปรับปรุง	281	75.1
ระดับปานกลาง	60	16.0
ระดับดี	33	8.8

เมื่อพิจารณาการปฏิบัติเป็นรายชื่อของบทบาทที่ต้องทำ ตามมาตรา 67 ใน (1) , (2) , (3) , (4) และ (7) พบว่า มีการใช้งบประมาณเกี่ยวกับการควบคุมป้องกันโรคติดต่อ ร้อยละ 70.6 มีแผนงาน/โครงการเป็นลายลักษณ์อักษรในการจัดการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์พาหะนำโรค ร้อยละ 52.9 มีแผนงาน/โครงการเป็นลายลักษณ์อักษรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมลดน้ำทุกหลังคาเรือนร้อยละ 51.1 มีการดำเนินการควบคุมสถานประกอบการไม่ให้มีการปล่อยมลพิษแก่สิ่งแวดล้อม ร้อยละ 45.5 อบต. มีการออกข้อบังคับว่าด้วยหลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะของกิจการที่ต้องควบคุมซึ่งผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามร้อยละ 44.1 และมีการควบคุมสัตว์เลี้ยงที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลงพาหะนำโรคร้อยละ 43.6 แต่อย่างไรก็ตามมีการควบคุมรถดูดหรือเก็บขนสิ่งปฏิกูลที่มาให้บริการในเขตเพียงร้อยละ 20.9 มีแผนงาน/โครงการเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสียรวมหรือแยกแต่ละครอบครัวที่เกิดขึ้นในชุมชนเพียงร้อยละ 28.6 มีการควบคุมสถานประกอบการที่อยู่ในเขต อบต.ให้มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยเพียงร้อยละ 35.3 มีการดำเนินการควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบ้านเรือนของประชาชนลงแหล่งน้ำสาธารณะเพียงร้อยละ 38.5 และมีการห้ามหรือออกข้อบังคับไม่ให้มีการระบายสิ่งปฏิกูลหรือน้ำทิ้งจากอาคารที่พักอาศัยลงแหล่งน้ำสาธารณะร้อยละ 38.8 เท่านั้น ส่วนบทบาทที่อาจจัดทำในมาตรา 68 พบว่า ในเขต อบต.มีการจัดระบบน้ำประปาให้กับประชาชนครอบคลุมร้อยละ 75 ของหลังคาเรือนร้อยละ 77.3 มีแผนงาน/โครงการเป็นลายลักษณ์อักษรที่จะจัดหาวัสดุสำหรับบริโภคของประชาชนให้ครอบคลุมทุกหลังคาเรือนร้อยละ 75.1 และมีการใช้งบประมาณเกี่ยวกับรางระบายน้ำสาธารณะ ร้อยละ 54.5 ในขณะที่ อบต.มีการตรวจรับรองการสุขาภิบาลอาหารร้านอาหาร แผงลอยขายอาหารเพียงร้อยละ 19.5 มีการตรวจสอบสถานประกอบการให้มีการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานเพียงร้อยละ 27.0 และมีการดำเนินการควบคุมการสร้างอาคารและที่พักอาศัยเพียงร้อยละ 30.5 เท่านั้น ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 การปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม (ตัวอย่าง =374 คน)

การปฏิบัติ	การปฏิบัติตามบทบาท	
	จำนวน	ร้อยละ
บทบาทต้องทำตามมาตรา 67		
● ในรอบปีที่ผ่านมา อบต.มีการใช้งบประมาณเกี่ยวกับการควบคุมป้องกันโรคติดต่อ	264	70.6
● อบต.มีแผนงาน/โครงการเป็นลายลักษณ์อักษรในการจัดการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์พาหะนำโรคได้แก่ แมลงวัน ยุง แมลงสาบ หนู และสุนัขจร	198	52.9
● มีโครงการ/แผนงานเป็นลายลักษณ์อักษรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมรณรงค์ทุกหลังคาเรือน	191	51.1
● มีการดำเนินการควบคุมสถานประกอบการ ไม่ให้มีการปล่อยมลพิษแก่สิ่งแวดล้อม	170	45.5
● มีการออกข้อบังคับตำบลว่าด้วยหลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะของกิจการที่ต้องควบคุม ซึ่งผู้ประกอบการต้องปฏิบัติ	165	44.1
● มีมาตรการควบคุมการเลี้ยงสัตว์ที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลงพาหะนำโรค เช่น การเลี้ยงสุกร ไก่ เพื่อการพาณิชย์	163	43.6
● มีการจัดให้มีที่รองรับมูลฝอยตามถนนทางเดิน และที่สาธารณะต่าง ๆ	162	43.3
● มีการดำเนินการควบคุมสถานประกอบการจำหน่ายน้ำมัน ที่มีในเขตรับผิดชอบ	161	43.0
● มีการจัดให้มีการกำหนดแหล่งห้ามทิ้งหรือรวบรวม และกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชน	157	42.0
● มีใช้งบประมาณในแผนงาน/โครงการสำหรับการจัดการขยะมูลฝอยในรอบปีที่ผ่านมา	156	41.7
● มีการออกข้อบังคับตำบลว่าด้วยการควบคุมการทิ้งหรือรวบรวมสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในท้องถิ่น	155	41.4

ตารางที่ 15 การปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

การปฏิบัติ	การปฏิบัติบทบาท	
	จำนวน	ร้อยละ
มีข้อห้ามหรือข้อบังคับการระบายสิ่งปฏิกูลจากอาคารหรือยานพาหนะลงแหล่งน้ำหรือที่สาธารณะ	145	38.8
มีการดำเนินการควบคุมการระบายน้ำทั้งจากอาคารบ้านเรือนของประชาชน ลงแหล่งน้ำสาธารณะ	144	38.5
มีการสำรวจรายชื่อกิจการที่กฎหมายกำหนดให้ต้องทำการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขต อบต.	138	36.9
มีการดำเนินการส่งเสริม ควบคุมสถานประกอบการที่อยู่ในเขต อบต. ให้มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย	132	35.3
มีแผนงาน/โครงการเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับบำบัดน้ำเสียรวมหรือแยกแต่ละครอบครัวที่เกิดขึ้น ในชุมชน	107	28.6
มีการควบคุมรถคูหรือเก็บขนสิ่งปฏิกูลที่มารับบริการในเขตโดยต้องขออนุญาตก่อน	78	20.9
บทบาทอาจจัดทำตามมาตรา 68		
ประชาชนมีระบบประปาสำหรับบริโภคครอบคลุมร้อยละ 75 ของหลังคาเรือน	289	77.3
มีแผนงาน/โครงการเป็นลายลักษณ์อักษรที่จะจัดหาน้ำสะอาดสำหรับการบริโภคให้ประชาชนครอบคลุมทุกหลังเรือน	281	75.1
มีการใช้งบประมาณเกี่ยวกับการหาน้ำสำหรับการบริโภคของประชาชนในรอบปีที่ผ่านมา	277	74.1
มีการใช้งบประมาณเกี่ยวกับรางระบายน้ำสาธารณะ ในรอบปีที่ผ่านมา	204	54.5
มีการดำเนินการควบคุมดูแลความสะอาดของสถานจำหน่ายอาหาร	161	43.0

ตารางที่ 15 การปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอนามัย
สิ่งแวดล้อม (ต่อ)

การปฏิบัติ	การปฏิบัติตามบทบาท	
	จำนวน	ร้อยละ
• มีการดำเนินการควบคุมการสร้างอาคารที่พักอาศัย	114	30.5
• มีการตรวจสอบสถานประกอบการให้มีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุ จากการทำงาน	101	27.0
• มีการตรวจรับรองการสุขาภิบาลอาหารร้านอาหาร แผงลอยขาย อาหารในเขต อบต.	73	19.5

4.7 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบล
ในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้น

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับการปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วน
ตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้น เพื่อวิเคราะห์ความ
สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรต้นของทุกตัวพร้อมกัน เมื่อนำตัวแปรการรับรู้บทบาท อบต.
ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม และองค์ประกอบที่สกัดได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบการ
สนับสนุนทางสังคมและปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติงาน ทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้น พบว่า ตัว
แปรที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเมื่อควบคุมตัวแปร
อื่นๆ ให้คงที่ ได้แก่ การสนับสนุนทางวัตถุ ปัจจัยเชิงจิตในความสำเร็จของงาน และปัจจัยเชิงจิต
การพัฒนาตนเอง มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ของแต่ละตัวแปร กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

ตัวแปร	β_i	$se(\beta_i)$	$\beta_{i,adj}$	95 % CI for β_i		P-Value*
				lower	upper	
ค่าคงที่	44.440	4.471		33.649	53.232	.000
การรับรู้บทบาท อบต.	-.155	.338	-.022	-.819	.509	.647
ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม	.432	.264	.080	-.087	.950	.103
การยกย่องชมเชย	2.079	1.392	.083	-.657	4.816	.136
การให้ความช่วยเหลือ	2.398	1.329	.096	-.215	5.012	.072
การสนับสนุนทางวัตถุ	5.136	1.255	.206	2.669	7.604	.000
การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร	2.078	1.256	.083	-.392	4.548	.099
ความสำเร็จของงาน	3.930	1.515	.158	.951	6.909	.010
การพัฒนาตนเอง	3.210	1.284	.129	.686	5.735	.013
ลักษณะงานที่รับผิดชอบ	1.595	1.221	.064	-.806	3.996	.192
ค่า F test = 8.462 , P – Value < .001		$R^2 = .173$				

*P – Value ของการทดสอบ $\beta_i = 0$

จากการวิเคราะห์ได้ค่า $R^2 = .173$ แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 9 ตัวแปร สามารถอธิบายความแปรปรวนของการปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลของประธานคณะกรรมการบริหารในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ร้อยละ 17.3 โดยตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์การปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่อยู่ในสมการดังนี้

การรับรู้บทบาท อบต. กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม พบว่า ประธานคณะกรรมการบริหาร อบต.ที่รับรู้บทบาทในระดับสูงจะปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมน้อยลง แต่อย่างไรก็ตามเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาท อบต. กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมทางสถิติ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน ($P = .647$)

ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม พบว่า ประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ที่มีความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมจะปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมมากขึ้น แต่เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ทางสถิติ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน($P = .103$)

การสนับสนุนทางสังคมกับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. พบว่า ประธานคณะกรรมการบริหารที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจะปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามเมื่อทดสอบทางสถิติการยกย่องชมเชยผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ($P = .136$) การสนับสนุนด้วยการให้ความช่วยเหลือแก่ประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ($P = .072$) การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม($P = .099$) การสนับสนุนทางวัตถุเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$) กล่าวคือประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ที่ได้รับการสนับสนุนทางวัตถุมากจะมีการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

ปัจจัยงูใจในการปฏิบัติงานกับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. พบว่า เมื่อประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. มีปัจจัยงูใจความสำเร็จของงานมากจะปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($P = .010$) และเมื่อมีปัจจัยงูใจการพัฒนาตนเองจะปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($P = .013$) ในขณะที่ปัจจัยงูใจลักษณะงานที่รับผิดชอบกับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์กัน($P = .192$)

จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้น เมื่อพิจารณาจากค่า β_{adj} สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีสำคัญต่อการปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในการศึกษารั้งนี้ เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมด้วยการสนับสนุนทางวัตถุ ($\beta_{\text{adj}} = .206$) ปัจจัยงูใจในความสำเร็จของงาน($\beta_{\text{adj}} = .158$) ปัจจัยงูใจในการพัฒนาตนเอง ($\beta_{\text{adj}} = .129$) การสนับสนุนด้วยการให้ความช่วยเหลือ($\beta_{\text{adj}} = .096$) การสนับสนุนด้วยการยกย่องชมเชยและการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร($\beta_{\text{adj}} = .083$) ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม(β_{adj}

= .080) ปัจจัยเชิงใจในลักษณะงานที่รับผิดชอบ($\beta_{i,adj} = .064$)และการรับรู้บทบาท อบต.($\beta_{i,adj} = -.022$) ตามลำดับ

4.8 ข้อคิดเห็นและความต้องการขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ประสบปัญหาอยู่ในปัจจุบันและสิ่งที่ต้องการได้รับสนับสนุนเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม จำนวน 25 คน พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ประสบปัญหามิถึงประมาณร้อยละ(25 แห่ง) บุคลากรมีจำนวนจำกัด (12 แห่ง) ขาดความรู้ความเข้าใจในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม(15 แห่ง) อบต.ยังไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจึงไม่ค่อยได้ดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม(9 แห่ง) นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ในชนบทยังไม่ค่อยมีปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม(12 แห่ง) องค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการให้หน่วยงานด้านสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมให้แก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล(15 แห่ง) ต้องการให้บุคลากรทางด้านสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมมานิเทศให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง(11 แห่ง) ต้องการแบบอย่างองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ดีสำหรับดูเป็นตัวอย่าง(2 แห่ง) ต้องการเอกสารหรือคู่มือสำหรับการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในองค์การบริหารส่วนตำบล(2 แห่ง) สำหรับการให้ พ.ร.บ.สาธารณสุข พ.ศ. 2535 อยู่ระหว่างการออกข้อบังคับองค์การบริหารส่วนตำบล 8 แห่ง

บทที่ 5

อภิปราย

5.1 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรี พบว่าการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ถึงสองในสามมีการปฏิบัติอยู่ในระดับต้องปรับปรุง(ร้อยละ 75.1) โดยมีการปฏิบัติในระดับดีเพียงร้อยละ 8.8 เท่านั้น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ในบทบาทที่ต้องทำตามมาตรา 67 พบว่า มีการควบคุมรถหรือเก็บขนสิ่งปฏิกูลที่มาให้บริการในเขตเพียงร้อยละ 20.9 มีแผนงาน/โครงการเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสียรวมหรือแยกแต่ละครอบครัวที่เกิดขึ้นในชุมชนเพียงร้อยละ 28.6 มีการควบคุมสถานประกอบการที่อยู่ในเขต อบต.ให้มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยเพียงร้อยละ 35.3 มีการดำเนินการควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบ้านเรือนของประชาชนลงแหล่งน้ำสาธารณะเพียงร้อยละ 38.5 และมีการห้ามหรือออกข้อบังคับไม่ให้มีการระบายสิ่งปฏิกูลหรือน้ำทิ้งจากอาคารที่พักอาศัยลงแหล่งน้ำสาธารณะร้อยละ 38.8 เท่านั้น ส่วนบทบาทที่อาจจัดทำตามมาตรา 68 พบว่า มีการตรวจรับรองการสุขาภิบาลอาหารร้านอาหาร แผงลอยขายอาหารเพียงร้อยละ 19.5 มีการตรวจสอบสถานประกอบการให้มีการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานเพียงร้อยละ 27.0 และมีการดำเนินการควบคุมการสร้างอาคารและที่พักอาศัยเพียงร้อยละ 30.5 เท่านั้น การที่คณะกรรมการบริหาร อบต. มีการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมน้อย เนื่องจาก อบต.ส่วนใหญ่เป็น อบต.ชั้น 5 มีรายได้น้อยขณะที่พื้นที่รับผิดชอบของ อบต. แต่ละหมู่บ้านอยู่อย่างกระจัดกระจายปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมยังไม่เด่นชัดจึงไม่ค่อยได้รับความสนใจเท่ากับการปรับโครงสร้างพื้นฐาน หรืองานก่อสร้างอื่นๆ ซึ่งสามารถมองเห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน และมีผลต่อโอกาสการได้รับเลือกตั้งในครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศศิกาญจน์ จินตวรรณ(6) บุษรา พลทวี, อานนท์ ลาวัณยกุล(7) และสมัย ตางจงราช(9) รวมทั้ง อบต. ไม่มีเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมโดยตรง จึงขาดความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานในด้านนี้สอดคล้องกับการศึกษาของลือชา วรรัตน์, ขงยุทธ บุญจันทร์, นพรัตน์ แก่นนาคำ และคณะ(5)

ดังนั้นการดำเนินงานในด้านนี้จะต้องประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบลและมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง และเมื่อพิจารณาปัจจัยต่างๆ จากผลการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. การรับรู้บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบล

การรับรู้บทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า มีเพียงครึ่งหนึ่งของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต.เท่านั้นที่รับรู้บทบาทของ อบต. ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจาก อบต. เป็นหน่วยงานที่เกิดขึ้นค่อนข้างใหม่ประธานคณะกรรมการบริหารบางคนเพิ่งได้รับเลือกเข้ามาเป็นสมัยแรก ยังไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับกฎหมายต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบล และมีการนิเทศติดตามจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องน้อย เมื่อทดสอบความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม พบว่าการรับรู้บทบาทของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ($P = .647$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศรีสุรางค์ เกษะนาถ(23) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของอุไรวรรณ บุญสาทิพิทักษ์(12) สุพัตรา จึงสง่าสม(13) จุฑามาศ บุญญประ(24) และรุ่งเรือง เด่นดวงใจ (22) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. มีความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมค่อนข้างต่ำ ขาดความเข้าใจและประสบการณ์ในปฏิบัติงาน และยังไม่เข้าใจกฎหมายหรือข้อบังคับต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของลือชา วนรัตน์, ขงยุทธ บุญจันทร์, นพรัตน์ แก่นนาคำ และคณะ(5) และศศิกาญจน์ จินตวรรณ(6) รวมทั้งการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมต้องใช้เวลานานกว่าผลงานจะเป็นรูปธรรมที่เด่นชัด ไม่เหมือนงานโครงการก่อสร้างต่างๆซึ่งจะเป็นผลต่อโอกาสที่จะได้รับการเลือกตั้งในครั้งต่อไป ดังนั้นถึงแม้ว่าจะรับรู้บทบาทอยู่ในระดับค่อนข้างดีแต่ประธานคณะกรรมการบริหาร อบต.ก็เลือกที่จะดำเนินงานด้านโครงการก่อสร้างก่อนการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมผลการศึกษาครั้งนี้จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

2. ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม

ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. พบว่า มีความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับดีเพียงร้อยละ 27.0 เท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากประธานคณะกรรมการบริหารให้ความสำคัญกับระเบียบปฏิบัติต่างๆ ของการจัดซื้อ จัดจ้าง ในโครงสร้างพื้นฐานมากกว่า เพราะเห็นผลการดำเนินงานรวดเร็วและชัดเจน มีผลกระทบการเลือกตั้ง และเห็นว่างานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมมีเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขดำเนินการอยู่แล้วจึงให้ความสนใจน้อย ดังนั้น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อม กองราชการส่วนตำบล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดการอบรมความรู้หรือจัดทำคู่มือในด้านนี้ว่าเป็นส่วนหนึ่งในบทบาทหน้าที่ที่ต้องมีการดำเนินงาน และเมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่าความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม($P = .146$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศรีสุรางค์ เคหะนาถ(15) ทั้งนี้อาจเนื่องจากการที่ประธานคณะกรรมการบริหาร อบต.มีความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมต่ำจึงขาดความเข้าใจและการนำไปปฏิบัติในการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ รวมทั้งการนิเทศติดตามงานในด้านนี้จากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องยังมีน้อย ดังนั้นผลการศึกษานี้จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

3. การสนับสนุนทางสังคม

ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนทางวัตถุ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานน้อย ประชาชนยังไม่มี ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อบต. ที่ต้องรับผิดชอบและดำเนินการให้กับชุมชน รวมทั้งประชาชนมีความสนใจต่อการปฏิบัติงานของ อบต. น้อยหลังจากการเลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว ในส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. พบว่า การสนับสนุนด้วยการยกย่องชมเชย การสนับสนุนด้วยการให้ความช่วยเหลือและการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการมีส่วนร่วมของชุมชนน้อยประชาชนจึงมีความสนใจการดำเนินงานของ อบต. น้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอุไรวรรณ บุญสาทิพัทธ์(11) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน และการศึกษาของเพลงพิน มั่นอยู่ (14) ที่พบว่า การปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับความรู้ข้อมูลข่าวสาร ส่วนการสนับสนุนวัดภูมิความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เนื่องจากการได้รับวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานจะทำให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่ปรากฏต่อสาธารณะและมีผลต่อการเลือกตั้งในครั้งต่อไป ดังนั้นผลการศึกษานี้จึงมีเพียงการสนับสนุนทางวัตถุเท่านั้นที่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3

4. ปัจจัยงูใจในการปฏิบัติงาน

ส่วนใหญ่วะธานคณะกรรมการบริหาร อบต. มีปัจจัยงูใจในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง ทั้งนี้เนื่องจากมีการปฏิบัติบทบทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดลอมน้อยจึงมีผลงานที่ประสบผลสำเร็จและเป็นที่ปรากฏต่อสาธารณะน้อย ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยงูใจในการปฏิบัติงานกับการปฏิบัติตามบทบทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดลอมของวะธานคณะกรรมการบริหาร อบต. พบว่า ปัจจัยงูใจความสำเร็จของงาน และปัจจัยงูใจการพัฒนาตนเองมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดลอมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($P < .05$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุพัตรา จึงสง่าสม(12) พรทิพย์ อุ่นโกลม(13) ทั้งนี้เนื่องจากเมื่องานที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานไม่ยากหรือ่ง่ายจนเกินไปสามารถใช้ความรู้ความสามารถได้เต็มที่เมื่อประสบผลสำเร็จจะเกิดความภาคภูมิใจต่อผลงานนั้นมาก ในการศึกษาครั้งนี้มีเพียงปัจจัยงูใจลักษณะงานเท่านั้นที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดลอม ทั้งนี้อาจเนื่ององงานด้านอนามัยสิ่งแวดลอมผลงานจะปรากฏเป็นรูปธรรมที่เด่นชัดต้องใช้เวลาในการดำเนินงานเป็นเวลานาน ซึ่งมีผลต่อการพิจารณาของประชาชนในการเลือกตั้งครั้งต่อไปน้อยกว่างานด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การก่อสร้าง ปรับปรุงถนน และสะพาน แต่อย่างไรก็ตามมีปัจจัยงูใจใจความสำเร็จของงาน และปัจจัยงูใจการพัฒนาตนเองที่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4

5.2 อภิปรายสถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานี้ส่วนใหญ่ใช้สถิติวิเคราะห์แบบตัวแปรเดี่ยว ส่วนการศึกษานี้ใช้การวิเคราะห์แบบตัวแปรเชิงซ้อน คือพิจารณาปัจจัยที่สนใจ และควบคุมปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้อยู่ในสภาวะคงที่แต่มีได้ตัดออกจากการวิเคราะห์ ซึ่งจะช่วยให้การอธิบายผลเป็นไปอย่างถูกต้องสมบูรณ์และใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากขึ้น ดังนั้นจึงใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้น เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับการปฏิบัติตามบทบทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดลอมของวะธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยลักษณะตัวแปรที่จะวิเคราะห์ต้องเป็นไปตามข้อตกลงของการใช้สถิตินี้คือ ตัวแปรตามมีการแจกแจงแบบปกติ ตัวแปรอิสระทุกตัวเป็นอิสระต่อกัน แต่ในการศึกษานี้มีตัวแปรอิสระจำนวนมาก ตัวแปรอิสระบางตัวมีความสัมพันธ์กันมากจึงมีความจำเป็นต้องรวมกลุ่มตัวแปรบางตัวเข้าด้วยกัน ซึ่งการนำตัวแปรเหล่านี้มารวมกันโดยตรง เท่ากับเป็นการให้น้ำหนักตัวแปรเท่าๆ กัน ตัวแปรใดที่ใหญ่กว่าจะบิเดเบือนความสำคัญของตัวแปรเล็กอย่างสิ้นเชิง ดังนั้นในการนำตัวแปรมาวิเคราะห์จึงใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเข้ามา

ช่วยในการกำหนดน้ำหนักเชิงสัมพันธ์ของตัวแปรที่สร้างมาตรวัดประกอบหรือตัวแปรที่สร้างขึ้นใหม่นั้น

สถิติที่ใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์แบบตัวแปรเชิงซ้อนในการศึกษานี้ให้มีความสมบูรณ์ คือการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ซึ่งการวิเคราะห์ดังกล่าวนอกจากจะเป็นการลดจำนวนตัวแปรลง และให้น้ำหนักเชิงสัมพันธ์ของตัวแปรแล้วยังทำให้ตัวแปรใหม่ที่ได้นั้นเป็นอิสระต่อกันอีกด้วย (ภาคผนวก ข)

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

1. เพื่อลดจำนวนตัวแปรหลายตัวให้เหลือเป็นองค์ประกอบหรือปัจจัย โดยที่จำนวนองค์ประกอบจะน้อยกว่าจำนวนตัวแปร โดยการนำตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันไว้ในองค์ประกอบเดียวกัน
2. เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในงานวิจัยบางเรื่องที่ผู้วิจัยต้องกำหนดความสำคัญหรือน้ำหนักให้กับตัวแปร

ประโยชน์ของการใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบในงานวิจัย

1. ลดจำนวนตัวแปรโดยการรวมตัวแปรหลายๆ ตัวแปรให้อยู่ในองค์ประกอบเดียวกัน องค์ประกอบที่ได้ถือเป็นตัวแปรใหม่
2. ใช้ในการแก้ปัญหาการที่ตัวแปรอิสระของเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยมีความสัมพันธ์กัน
3. ทำให้เห็นโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา
4. ทำให้สามารถอธิบายความหมายของแต่ละองค์ประกอบได้ ตามความหมายของตัวแปรต่างๆ ที่อยู่ในองค์ประกอบนั้น ทำให้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนได้

จุดอ่อนของการวิเคราะห์องค์ประกอบในงานวิจัยนี้

1. เนื่องจากงานวิจัยนี้ไม่ได้วางแผนงานว่าจะต้องวิเคราะห์องค์ประกอบมาก่อนเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้ไม่ได้ศึกษาประเภทข้อมูลตัวแปรแต่ละตัวให้ลึกก่อน และเข้าใจผิดว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบจะช่วยจัดตัวแปรที่เลวออกไปได้ ซึ่งในท้ายที่สุดทำให้ข้อมูลที่จำเป็นและพึงถูกจัดเก็บมาเป็นตัวชี้วัด ถูกละเลยไปในการศึกษานี้

2. ข้อมูลตัวแปรไม่อยู่ลักษณะการกระจายปกติ เช่น มีค่าแตกต่างกันน้อยมาก(กระจายน้อย) มีฐานนิยม 2 ค่า ตัวแปรแบบแบ่งครึ่ง (Dichotomous) มีจำนวนคนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งมากเกินไป
3. การจัดข้อคำถามไม่ได้เตรียมมาสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบตั้งแต่แรก ตัวแปรที่เลือกมีความเกี่ยวพันกันในลักษณะต่างๆ

ผลอภิปรายการวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิเคราะห์กลุ่มตัวแปรอิสระ 2 กลุ่มได้แก่

1. การสนับสนุนทางสังคม ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมด 15 ตัว การศึกษาครั้งนี้สามารถรวมตัวแปรเป็นปัจจัย 4 ปัจจัย สำหรับความชัดเจนในด้านความหมายของปัจจัยที่สกัดได้จากการศึกษาครั้งนี้ ถือว่ามีความชัดเจน โดยดูจากตัวแปรที่ถูกจัดให้เป็นสมาชิกของแต่ละปัจจัย พบว่ามีความเหมาะสมกับปัจจัยแต่ละตัว รวมทั้งค่าน้ำหนักปัจจัยของสมาชิกในแต่ละปัจจัยนั้นก็เรียงลำดับกันตามที่ควรเป็นซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี (57) ส่วนความครบถ้วนในการอธิบาย เมื่อพิจารณาจากความสามารถในการอธิบายความแปรปรวนของการศึกษานี้ พบว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 68.35
2. ปัจจัยสูงใจในการปฏิบัติงาน ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมด 18 ตัว การศึกษาครั้งนี้สามารถรวมตัวแปรเป็นปัจจัย 3 ปัจจัย สำหรับความชัดเจนในด้านความหมายของปัจจัยที่สกัดได้จากการศึกษาครั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากความสามารถในการอธิบายความแปรปรวนของการศึกษานี้ พบว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 58.55

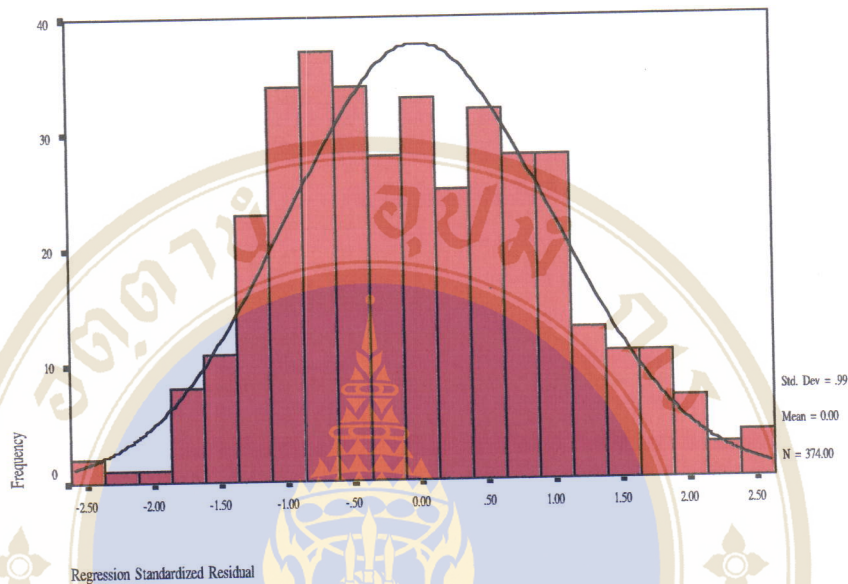
การวิเคราะห์การถดถอยพหุเชิงเส้น ลักษณะตัวแปรที่จะวิเคราะห์ต้องเป็นไปตามข้อตกลงของการใช้สถิตินี้คือ

1. ค่าความคลาดเคลื่อน e เป็นตัวแปรที่มีการแจกแจงแบบปกติ
2. ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์ นั่นคือ $E(e) = 0$
3. ค่าแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนเป็นค่าคงที่ที่ไม่ทราบค่า $V(e_i) = \sigma_e^2$
4. e_i และ e_j เป็นอิสระต่อกัน ; $i \neq j$ นั่นคือ covariance $(e_i, e_j) = 0$
5. ตัวแปรอิสระ X_1 และ X_j ต้องเป็นอิสระกัน

1. การตรวจสอบว่าค่าความคลาดเคลื่อนมีการแจกแจงแบบปกติ

Histogram

Dependent Variable: ACTION

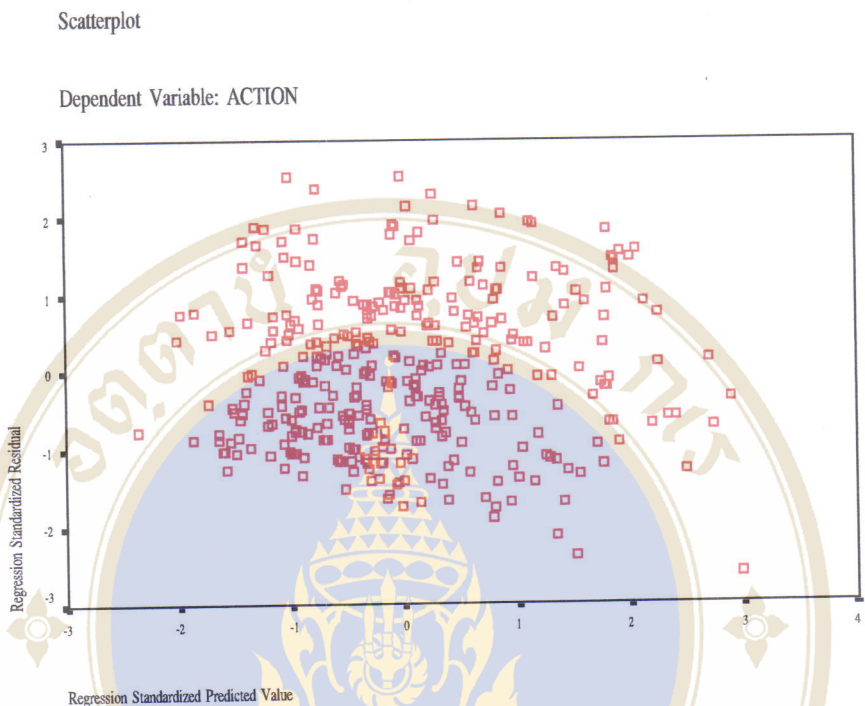
การทดสอบการแจกแจงปกติของค่าความคลาดเคลื่อน e โดยใช้สถิติ Kolmogorov – Smirnov Test (K - S) ได้ค่า $K - S = 1.159$ ($P = .136$) นั่นคือ ค่าความคลาดเคลื่อน e มีการแจกแจงปกติ

2. การตรวจสอบค่าเฉลี่ยของค่าความคลาดเคลื่อน

เนื่องจากใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดในการประมาณค่า β_0 และ β_i ; $i = 1, 2, \dots, p$ โดยที่ p = จำนวนตัวแปรทั้งหมดที่นำเข้าสมการถดถอยพหุเชิงเส้น โดยที่ $\sum e_i = 0$

ดังนั้น $E(e) = \frac{\sum e_i}{n} = \frac{0}{n} = 0$ เงื่อนไขนี้จึงเป็นจริงเสมอ

3. การตรวจสอบค่าความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อนเป็นค่าคงที่

จาก Scatter plot ความสัมพันธ์ระหว่างค่ามาตรฐาน Z_Y กับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน Z_e เมื่อค่า $Z_e = \frac{e_i - \bar{e}}{s.e.(e_i)}$ มีการกระจายที่พอสรุปได้ว่าค่าแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนเป็นค่าคงที่ และทำการทดสอบ $V(e_i)$ ด้วยการแบ่งค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานออกเป็นสองกลุ่มโดยการสุ่มหลังจากนั้นใช้สถิติ F – test ทำการทดสอบ $V(e_i)$ ด้วยสมมติฐาน $H_0: \sigma_1^2 = \sigma_2^2$; $H_1: \sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$

ตารางที่ 17 การทดสอบค่าความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อน

ค่า Z_e	N	Std.Deviation	Std.Error Mean	Levene's Test	
				F	P-value
กลุ่มที่ 1	187	.987354	7.22E-02	.018	.895
กลุ่มที่ 2	187	.990992	7.25E-02		

ค่า P-value = .895 ซึ่งมากกว่าค่า α (.05) จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 นั่นคือ ค่าแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนทั้งสองกลุ่มเท่ากันและเท่ากับค่าคงที่ค่าหนึ่งที่ไม่ทราบค่า

4. การตรวจสอบความเป็นอิสระกันของค่าคลาดเคลื่อน

ตรวจสอบโดยใช้สถิติทดสอบ Durbin-Watson โดยจะพิจารณาจากค่า Durbin-Watson

- ถ้า Durbin-Watson มีค่าใกล้ 2 จะสรุปว่า e_i และ e_j อิสระกัน
- ถ้า Durbin-Watson < 2 แสดงว่าความสัมพันธ์ของ e_i และ e_j อยู่ในทิศทางบวก และถ้า Durbin-Watson มีค่าใกล้ศูนย์ จะสรุปว่า e_i และ e_j มีความสัมพันธ์กันมาก
- ถ้า Durbin-Watson > 2 แสดงว่าความสัมพันธ์ของ e_i และ e_j อยู่ในทิศทางลบ และถ้า Durbin-Watson มีค่าใกล้ 4 แสดงว่า e_i และ e_j มีความสัมพันธ์กันมาก

ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ค่า Durbin-Watson = 2.071 ซึ่งมีค่าใกล้ 2 แสดงว่า ค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน

5. การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น

ตรวจสอบโดยใช้สถิติ Tolerance ของตัวแปร X_i คือ $1 - R_i^2$ และ ค่าสถิติ VIF คือ $\frac{1}{1 - R_i^2}$

ถ้าค่า Tolerance ของตัวแปร X_i มีค่าต่ำ แสดงว่าตัวแปรอิสระ X_i มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่นๆ มาก เนื่องจาก Tolerance ของ $X_i = 1 - R_i^2$ ถ้าค่า Tolerance มีค่าน้อย แสดงว่า R_i^2 มีค่ามาก และค่า R_i^2 คือ สัมประสิทธิ์การตัดสินใจซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง X_i กับ X 's อื่นๆ มีค่ามาก หรือ X 's อื่นๆ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของ X_i ได้มาก หรือกล่าวได้ว่า ถ้าค่า Tolerance มีค่าใกล้ศูนย์ แสดงว่า ตัวแปรอิสระ X_i มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่นๆ มากนั่นเอง(62) หรือถ้าค่า VIF มากแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันมาก ซึ่งจากการศึกษานี้ไม่มีค่า Tolerance ของ X_i ใดมีค่าใกล้ศูนย์ และค่า VIF มากกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กัน ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ค่าสถิติ Tolerance และ VIF ของตัวแปร X_i ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้น

ตัวแปร	ค่าสถิติ Tolerance	ค่าสถิติ VIF
role	.957	1.045
know	.957	1.045
supp1	.729	1.371
supp2	.800	1.251
supp3	.897	1.115
supp4	.895	1.117
moti1	.615	1.625
moti2	.857	1.167
moti3	.947	1.056

เมื่อทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้นพบว่า เป็นไปตามข้อตกลงทุกข้อ ดังนั้นการวิเคราะห์ตัวแปรเชิงซ้อนโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้นจึงสามารถหาสัมพันธระหว่างตัวแปรอิสระกับการปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมได้

การวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้น

ตารางที่ 19 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของสมการถดถอยพหุ

R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of Estimate	Durbin-Watson
.416	.173	.153	22.9491	2.071

จากตารางที่ 19 ได้ค่า $R^2 = .173$ หมายความว่า สมการถดถอยพหุของการวิเคราะห์นี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 17.3 ของความแปรปรวนของการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต.

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของการถดถอยพหุเชิงเส้น

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	P-Value
Regression	73496.866	15	4899.791	11.080	.000
Residual	158317.326	358	442.227		
Total	231814.193	373			

จากตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของการถดถอยพหุเชิงเส้นเป็นการทดสอบว่า

$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \dots \beta_k = 0$

$H_1: \text{มี } \beta_i \text{ อย่างน้อย 1 ค่าที่ } \neq 0; i = 1, 2, \dots, k$

จากการทดสอบ F มีค่า P-value ซึ่งน้อยกว่าค่า α (.05) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 นั่นคือ มี β_i อย่างน้อย 1 ค่าที่ $\neq 0$ หมายความว่า มีตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัวที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. (รายละเอียดดังผลการวิจัย)

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลของประธานคณะกรรมการบริหารส่วนตำบลในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ทำการเก็บข้อมูลจากประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตรับผิดชอบของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรี ที่จัดตั้งระหว่าง ปี พ.ศ. 2538 – 2540 จำนวน 374 แห่ง ได้ผลการสรุปดังนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

องค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มตัวอย่างเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ใน เขตรับผิดชอบของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรี จำนวน 374 แห่งโดยเป็น อบต. ตั้งในปี 2538 ร้อยละ 17.6 ปี 2539 ร้อยละ 31.0 และในปี 2540 ร้อยละ 51.4 แบ่งเป็น อบต. ชั้น 2 ร้อยละ 2.7 อบต. ชั้น 3 ร้อยละ 5.3 อบต. ชั้น 4 ร้อยละ 15.2 และ อบต.ชั้น 5 ร้อยละ 76.7

ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชาย มีสถานภาพสมรส นับถือศาสนาพุทธ จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป มีอายุอยู่ระหว่าง 28 – 66 ปี (เฉลี่ย 43.18) มีอาชีพหลักทำเกษตรกรรม รองลงมาประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 11,360 บาทโดยที่ร้อยละ 50 มีรายได้ไม่เกิน 8,000 บาท/เดือน อาศัยอยู่ในเขต อบต. มากกว่า 10 ปี ร้อยละ 73.8 (เฉลี่ย 26.36 ปี) และเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการบริหารงาน

การรับรู้บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลตาม พ.ร.บ. สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ที่เกี่ยวข้องกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมร้อยละ 50.3 รับรู้ว่าเป็นบทบาทของ อบต. อยู่ในระดับดี เช่น บทบาทในมาตรา 67 ที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำ พบว่า การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก การจัดให้มีการควบคุมการทิ้ง รวบรวม และกำจัดขยะมูลฝอย การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ การจัดให้มีการคุ้มครองดูแลทรัพยากรธรรมชาติ และการจัดให้มีการควบคุมกิจการต่างๆ ที่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม และในมาตรา 68 ที่เป็นบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำ พบว่าส่วนใหญ่รับรู้ว่าเป็นบทบาท

เช่นกัน เป็นต้นว่า การจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค การจัดให้มีและบำรุงรักษาระบบน้ำ การจัดให้มีการดูแลและบำรุงรักษาสถานพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการควบคุมป้องกันพาหะนำโรค การจัดการน้ำเสีย การจัดหาและบำบัดน้ำสำหรับอุปโภค การสุขาภิบาลอาหาร และการนำ พ.ร.บ. สาธารณสุข 2535 ไปใช้ยังมีน้อย แต่อย่างไรก็ตามยังพอมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และการสุขาภิบาลที่พักอาศัย

การสนับสนุนทางสังคมให้ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อย เช่น การสนับสนุนทางอารมณ์ด้วยการยกย่องชมเชย จากเพื่อนร่วมงาน สมาชิกในครอบครัว และประชาชน การให้ความช่วยเหลือหรือความร่วมมือของประชาชน การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนทางด้านวัสดุหรือบริการ

ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ส่วนใหญ่ได้รับปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานน้อย ทั้งปัจจัยจูงใจความสำเร็จของงาน เช่น ความสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ความสามารถในการป้องกันปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ปัจจัยจูงใจลักษณะงานที่รับผิดชอบ เช่น ความสามารถกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อม ความอิสระในการคิดแผนปฏิบัติงานให้แก่บุคลากร อำนาจในการตัดสินใจเลือกปฏิบัติแผนงาน/โครงการ และความสามารถปรับปรุงแผนงาน/โครงการ และปัจจัยจูงใจการพัฒนาตนเอง เช่น ความสามารถนำความรู้ใหม่ๆ มาทดลองใช้ในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม โอกาสศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้วยตนเอง และผลการปฏิบัติงานทำให้เป็นที่ยอมรับในหน้าที่การงานมากขึ้น

การปฏิบัติตามบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลของประธาน อบต. ในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทที่ต้องทำตามมาตรา 67 ใน (1) , (2) , (3) , (4) และ (7) เช่น การควบคุมรถดูดหรือเก็บขนสิ่งปฏิกูลที่มาให้บริการในเขต การควบคุมการปล่อยสัตว์ลงแหล่งน้ำสาธารณะ การห้ามหรือออกข้อบังคับการระบายสิ่งปฏิกูลหรือน้ำทิ้งจากอาคารที่พักอาศัยลงแหล่งน้ำสาธารณะ การออกข้อบังคับว่าด้วยการควบคุมการทิ้ง หรือรวบรวมขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การดำเนินการควบคุมสถานประกอบการไม่ให้มีการปล่อยมลพิษแก่สิ่งแวดล้อม

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อนำปัจจัยที่สกัดได้จากการวิเคราะห์องค์

ประกอบการสนับสนุนทางสังคมและปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติงาน การรับรู้บทบาท อบต. และความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้น โดยนำตัวแปรทั้งหมดเข้าไปในสมการการวิเคราะห์พร้อมๆ กันจำนวน 9 ตัวแปร พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การสนับสนุนทางวัตถุ ปัจจัยเชิงจิตในความสำเร็จของงาน และปัจจัยเชิงจิตในการพัฒนาตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ได้ค่าสัมประสิทธิ์การอธิบายเท่ากับ .173 ($R^2 = .173$) หมายความว่า ร้อยละ 17.3 ของความแปรปรวนของการปฏิบัติบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลของประธานคณะกรรมการบริหารในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมสามารถอธิบายด้วยตัวแปรทั้ง 9 ตัว และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมด้วยการสนับสนุนทางวัตถุ ปัจจัยเชิงจิตในความสำเร็จของงาน ปัจจัยเชิงจิตในการพัฒนาตนเอง การสนับสนุนด้วยการให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุนด้วยการยกย่องชมเชยและ การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ปัจจัยเชิงจิตในลักษณะงานที่รับผิดชอบ และการรับรู้บทบาท อบต. ตามลำดับ

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่าประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ส่วนใหญ่มีการรับรู้บทบาทค่อนข้างต่ำ มีความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมต่ำ ได้รับการสนับสนุนทางสังคมและปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติงานน้อย และมีการปฏิบัติบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมน้อย ซึ่งพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ได้แก่ การสนับสนุนทางวัตถุ ปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับความสำเร็จของงาน และปัจจัยเชิงจิตในการพัฒนาตนเอง จึงขอเสนอแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ดังนี้

1. การรับรู้บทบาทของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. มีการรับรู้บทบาทของ อบต. ในระดับดีเพียงร้อยละ 50.3 เท่านั้น ทั้งที่เป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างมากในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของ อบต. ดังนั้นกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ควรจัดอบรมความรู้ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนแก่ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคนหลังจากได้รับการคัดเลือกจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2. ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. ส่วนใหญ่มีความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อมน้อย ทั้งที่ปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของ อบต. มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้น เช่น ปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล น้ำเสียชุมชน และโรคติดต่อที่มาจากสัตว์และแมลงพาหะนำโรค ซึ่งงานดังกล่าวเป็นบทบาทที่ต้องจัดทำตามพระราชบัญญัติ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ตลอดจนหน่วยงานที่รับผิดชอบองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมแนวทางแก้ไขและป้องกันให้แก่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
3. การสนับสนุนทางสังคมส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนทางวัตถุ และการสนับสนุนทางทางวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ควรมีการสนับสนุนทางวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน แก่ประธานคณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งการสนับสนุนทางสังคมสามารถดำเนินการได้ด้วยการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการระดมทรัพยากรท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ กับองค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น
4. ปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง และปัจจัยเชิงใจที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประธานคณะกรรมการ อบต. ได้แก่ ความสำเร็จของงาน และการพัฒนาตนเอง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาความรู้ความสามารถให้ อบต. สามารถปฏิบัติงานที่มอบหมายให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการสำเร็จได้ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป อบต.สามารถแก้ไขปัญหาหรือป้องกันอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ และสามารถทำงานได้เสร็จสิ้นประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลอื่นๆ ควรให้โอกาสได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ความชำนาญใหม่ๆ โดยการศึกษาดูงาน อบต. ที่ประสบความสำเร็จ และมีการเตรียมบุคคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความพร้อมก่อนที่จะมอบหมาย หรือถ่ายโอนงานต่างๆ ให้กับ อบต.รับผิดชอบ

6.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัยสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรมีการวิจัยในเรื่องต่อไปนี้เพิ่มเติม

1. การวิเคราะห์การรับรู้บทบาท อบต. ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนทางสังคม ปัจจัยเชิงใจและปัจจัยด้านของประชาชนคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมโดยใช้สถิติวิเคราะห์องค์ประกอบ เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้มาตรวัดที่ใช้ในแบบสอบถามยังมีความละเอียดน้อย เพราะขาดการวางแผนไว้ตั้งแต่ก่อนเก็บรวบรวมข้อมูลทำให้ประสิทธิภาพไม่ดีเท่าที่ควร
2. การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคุณภาพ เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้มีการสอบถามข้อมูลเชิงคุณภาพน้อยทำให้ไม่ได้ปัญหาการดำเนินงานในระดับลึกขององค์การบริหารส่วนตำบล

รายการอ้างอิง

1. กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย . กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ องค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่นกรมการปกครอง . 2539.
2. สุมล ศรีสุขวัฒนา. ผู้เรียงเรียง, อบต.กับการจัดการปัญหาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม . กรุงเทพฯ : บริษัท ไชเบอร์ เพรส จำกัด; 2542.
3. ราชกิจจานุเบกษา. พระราชบัญญัติกำหนดและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 2542; กันยายน; 116 (114 ก): หน้า 48 – 66.
4. สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย. รวมบทความและบรรยายพิเศษเรื่อง กรมอนามัยกับการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมโดยกระบวนการ โครงการเมืองน่าอยู่. นนทบุรี: สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ; 2540.
5. วิบูลย์ ผลทวี,บุษรา ผลทวี. การศึกษาการจัดการของเสียในองค์การบริหารส่วนตำบล:ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดภาคเหนือตอนกลาง. พิษณุโลก: ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 9 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข; 2540.
6. ลือชา วนรัตน์, ยงยุทธ บุญจันทร์, นพรัตน์ แก่นนาคำ และคณะ . บทบาทของ อบต. ในงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข; 2540.
7. บุษรา ผลทวี, อานนท์ ลาวัณกุล .ความต้องการกิจกรรมด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในองค์การบริหารส่วนตำบล. พิษณุโลก :ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 9 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ; 2539.
8. สมัย ดาวจงราช .บทบาท อบต. ในการดูแลสิ่งแวดล้อมชุมชน. อุบลราชธานี: ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 7 อุบลราชธานี กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข; 2539.
9. จรัส สุวรรณมาลา. สภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ศักยภาพ และทางเลือกสู่อนาคต. รายงานการวิจัยคณะเศรษฐศาสตร์ กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ; 2539
10. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. เกณฑ์มาตรฐานงานอนามัยสิ่งแวดล้อมเขต. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก; 2536.
11. อุไรวรรณ บุญสาทิพิทักษ์. การปฏิบัติตามบทบาทของอาสาสมัครในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานจังหวัดลพบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารสาธารณสุข]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล; 2542

12. สุพัตรา จึงสง่าสม . ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุขเทศบาลเมือง .[วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารสาธารณสุข]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล; 2541.
13. พรทิพย์ อุ่นโกมล. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายสุขภาพและป้องกันโรค โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารสาธารณสุข]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล; 2536.
14. เพลงพิน มั่นอยู่. ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพะเยา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล; 2541.
15. ศรีสุรางค์ เเคะนาค.การจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ.2535 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล; 2542.
16. กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย . ข้อมูลสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี 2542 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อสาธิตาณดินแดน; 2542
17. อาทิตย์ ละเอียดดี,พิภพ พชรพรรณสกุล,ศรีปราชญ์ บุญนำมา และคณะ. แนวทางการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล . สระบุรี:โรงพิมพ์ไทยศิริ ; 2541.
18. Weiss, R. The Provision of social relationship in doing to others. Rubin Z, Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall; 1974.
19. Caplan, R.D.Adhering to medical regimens pilot experiment in patient education and social support . University of Michigan. n.p.; 1976.
20. Kahn, R.L. "Aging and social support" Aging from birth to death. Interest Perspectives by Reley M.W. (CO): Western post; 1977.
21. Cobb, S. Social support as a moderate of life stress. Psychosomatics medicine. n.p.; 1976.
22. Berrera M. Social support in the adjustment of pregnancy in social network and social support. Beverly Hills (CA) : Sage Publication; 1981.
23. Pilisuk M: Delivery of social support : The social Inoculation. Am J orthopsychiatry 1982 Jan; 52(1): 20-1.

24. บุญเยี่ยม ตระกูลวงษ์. จิตวิทยาสังคมกับการสาธารณสุข. เอกสารการสอนชุดสังคมวิทยาการแพทย์หน่วยที่ 9 – 15 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์; 2528.
25. Schaefer C., Coyne, J., & Lazarus, R. The health related function of social support. J Behavioral Medicine 1981; 4 : 381 – 406.
26. Jacobson DE. Types and timing of social support. J Health and social behavioral 1987; 27: 250 – 64.
27. สมจิต หนูเจริญกุล. การดูแลตนเอง : ศาสตร์ และศิลปะทางการแพทย์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : วีจีพรีนติ้ง ; 2536.
28. ไพบุลย์ ช่างเขียน และสมปราชญ์ จอมเทศ. วิทยาการจัดการและพฤติกรรมบริหารองค์การ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช; 2521.
29. เสถียร เหลืองอร่าม. หลักมนุษยสัมพันธ์ต่อการบริหารงานในองค์การ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แพร่พิทยา; 2519
30. สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช; 2526.
31. Koontz H., Donnell C., Wehrich H. Essential of management, (3rd.ed.) New York : Mc Graw – Hill ; 1982
32. จำนง สมประสงค์. การเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีในราชการและธุรกิจ. งานแปลของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ อันดับที่ 35 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา; 2518.
33. ภรณ์ กิริติบุตร. การประเมินประสิทธิผลขององค์การ. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์; 2529.
34. ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช; 2537.
35. Gortner, H.F. Administration in the public sector. New York : John Wiley and Sons Inc; 1977.
36. Good, Carter V. Editor dictionary of educationary. New York : Mc Graw – Hill ; 1973.
37. Suchman , E.A. Evaluation research. New York: Russel Sage Foudation; 1970.
38. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ; ศูนย์สื่อสารกรุงเทพฯ; 2539.
39. บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศรีอนันต์; 2531.

40. เอกชัย กี่สุขพันธ์. การบริหาร: ทักษะและการปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรือง
ศาสนการพิมพ์; 2538.
41. สุพัตรา สุภาพ. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช; 2522.
42. ผอบ นมะมาตร. สังคมวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่แผนกบริการกลาง สำนักงาน
อธิการบดีพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ; 2526.
43. สมยศ นาวิการ . การพัฒนาองค์การและการจูงใจ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ดวงกมล; 2526.
44. ปาณี วิถีวัฒนา . สังคมวิทยา 1. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช; 2523.
45. สุชา จันทร์เอม ,สุรางค์ จันทร์เอม. จิตวิทยาสังคม . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แพร่วิทยา; 2520.
46. Linton , Ralph. Culture and mental disorders. Spring Field III , Charles C:Thomas; 1956.
47. Allport G.W. Personality : A Psychological interpretation. New York : Holt R. & W;
1937.
48. ทิตยา สุวรรณะชญ . สังคมวิทยา กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ; 2517
49. อรุณ รักธรรม . หลักมนุษย์สัมพันธ์กับการบริหาร กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช ; 2517.
50. ไพบุลย์ ช่างเขียน . สารานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : แพร่วิทยา ; 2516.
51. บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่
ที่ 5. กรุงเทพมหานคร : บีแอนด์บี พลัสลิชชิ่ง, 2542 .
52. สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ลัดดาวัลย์ รอดมณี . เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการ
การวิจัยทางสังคมศาสตร์ . กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท. , 2527
53. สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, กรรณิการ์ สุขเกษม . เทคนิคทางสถิติขั้นสูงสำหรับการวิเคราะห์
ข้อมูลด้วยไมโครคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC+
54. อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน . วิธีวิเคราะห์ตัวประกอบ . ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 4
กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2532
55. กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวด้วย SPSS for Windows. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2544.
56. กัลยา วานิชย์บัญชา. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพฯ: หจก.ซี เค
แอนด์ เอส โฟโต้สตูดิโอ; 2543.
57. กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์สถิติ:สถิติเพื่อการตัดสินใจ. พิมพ์ครั้งที่ 4 .กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2542.

ภาคผนวก ก.1

โครงการวิจัยเรื่อง

การปฏิบัติตามบทบาทของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

อบต.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. จำนวนคณะกรรมการบริหาร.....คน มาจากการเลือกตั้ง.....คน
2. จำนวนสมาชิกสภา.....คน มาจากการเลือกตั้ง.....คน
3. จำนวนรายได้ที่สามารถเก็บได้.....บาท
4. จำนวนเงินสนับสนุนจากรัฐ.....บาท
5. ตั้งเป็น อบต. ปี พ.ศ. ปัจจุบันเป็น อบต. ชั้นที่.....

ส่วนที่ 2 ปังจัยส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูล.....ตำแหน่ง.....
2. อายุ.....ปี
3. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง
4. สถานภาพสมรส
☐ 1. โสด ☐ 2. สมรส ☐ 3. หย่า/แยก ☐ 4. ม่าย
5. นั้บถึศาสนา
☐ 1. พุทธ ☐ 3. อิสลาม ☐ 3. คริสต์ ☐ 4. อื่นๆ
ระบุ.....
6. การศึกษาสูงสุด
☐ 1. ประถมศึกษา ☐ 2. มัธยมศึกษาดอนต้น
☐ 3. มัธยมศึกษาดอนปลาย ☐ 4. ปวช. ปวท. ปวส. อนุปริญญา
☐ 5. ปริญญาตรี ☐ 6. ปริญญาโทขึ้นไป
7. อาชีพหลัก
☐ 1. ค้าขาย ☐ 2. รับจ้างทั่วไป
☐ 3. เกษตรกรรม ☐ 4. ธุรกิจส่วนตัว
☐ 5. อุตสาหกรรม (ทำงานโรงงาน) ☐ 6. อื่นๆ
ระบุ.....
8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (รวมรายได้พิเศษทุกอย่าง) บาท/เดือน
9. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขต อบต. นี้ ปี
10. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานหรือไม่
☐ 1. ไม่เคย ☐ 2. เคย

ตอนที่ 3 การรับรู้บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านสุขอนามัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบ ข้อต่อไปนี้งานเห็นว่า เป็นบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่

ข้อคำถาม	เป็น	ไม่แน่ใจ	ไม่เป็น
1. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ เช่น การกำจัดพืชน้ำในคู คลอง			
2. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก เช่น การปรับปรุงขยายถนน			
3. การจัดให้มีที่รองรับขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลตามถนน ทางเดิน และที่สาธารณะต่างๆ			
4. การจัดให้มีการควบคุมการทิ้ง รวบรวม และกำจัดขยะมูลฝอย			
5. การจัดให้มียานพาหนะสำหรับใช้งานของ อบต.			
6. การจัดให้มีการควบคุมกิจการขนส่ง และระเบียบจราจร			
7. การจัดให้มีการควบคุมรูด หรือเก็บขนสิ่งปฏิกูลที่มาให้บริการ ในเขต อบต.			
8. การจัดให้มีการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์พาหะนำโรคติดต่อ			
9. การจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น อัดก๊วย			
10. การจัดให้มีเวรยามรักษาความปลอดภัยในชุมชน			
11. การจัดให้มีการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ต่างๆ ในเขตของ อบต.			
12. การจัดให้มีการควบคุมกิจการต่างๆ ที่ก่อให้เกิดมลพิษต่อ สิ่งแวดล้อม			
13. การจัดให้มีการควบคุมแหล่งบันเทิงที่มีเสียงดัง			
14. การจัดให้มีการควบคุมการก่อสร้างอาคารพาณิชย์			
15. การจัดให้มีระบบน้ำประปาเพื่อการอุปโภค บริโภค แก่ประชาชน ในเขต อบต.			
16. การจัดให้มีการไฟฟ้า หรือแสงสว่างตามถนน และครัวเรือน			
17. การจัดให้มีการขุดลอกทางระบายน้ำเพื่อป้องกันอุทกภัย			
18. การจัดให้มีการดูแล และบำรุงรักษาการพักผ่อนหย่อนใจ และ สวนสาธารณะ			
19. การจัดให้มีการควบคุมการเลี้ยงสัตว์เพื่อการพาณิชย์			
20. การจัดให้มีการคุ้มครองโบราณวัตถุ			

ส่วนที่ 4 ความรู้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบของข้อความต่อไปนี้ว่า ถูก หรือ ผิด

ข้อคำถาม	ถูก	ผิด	ไม่แน่ใจ
1. การเน่าเสียของแม่น้ำลำคลอง และแหล่งน้ำผิวดินส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการชัก ล้าง อาบ ของครัวเรือนในชุมชน			
2. การขุดลอกทางระบายน้ำเสียให้ไหลสะดวกเป็นการบำบัดน้ำเสีย			
3. อบต. สามารถออกข้อบังคับประกาศกำหนดเขตหวงห้ามจำหน่ายสินค้าในพื้นที่ หรือทางสาธารณะ			
4. อบต. สามารถออกข้อบังคับกักสัตว์ที่ปล่อยในที่ หรือทางสาธารณะที่เป็นเขตห้ามปล่อยไว้ได้			
5. การกำจัดขยะมูลฝอยโดยการเผาจำเป็นต้องมีการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อน			
6. การกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีนำไปกองทิ้งในที่ห่างไกลชุมชนเป็นวิธีกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาล			
7. การมีส่วนร่วมทำให้ทุกหลังคาเรือนช่วยลดการเกิด โรคพยาธิใบไม้ตับ			
8. อบต. จำเป็นต้องควบคุมการทิ้งสิ่งปฏิกูลของรถตุ๋นสิ่งปฏิกูลที่มีในพื้นที่เขตรับผิดชอบ			
9. การเติมคลอรีนในระบบประปาหมู่บ้านทำให้มีกลิ่นเหม็นไม่สามารถดื่มได้			
10. การจัดหาน้ำสะอาดสำหรับบริโภคของประชาชนอย่างน้อยควรเพียงพอ 5 ลิตร/คน/วัน			
11. หนูสามารถเป็นพาหะนำโรคกลับมาได้			
12. การจัดบ้านเรือนให้สะอาดเรียบร้อยเป็นวิธีป้องกันและควบคุมแมลงพาหะนำโรคที่ดีที่สุด			
13. การจำหน่ายอาหารและเนื้อสัตว์ในตลาดสดหรือตลาดนัดของ อบต. ให้วางขายบนพื้นได้			
14. เศษอาหาร เศษผัก ผลไม้สามารถทิ้งลงแม่น้ำลำคลองได้ เพราะมีคุณสมบัติย่อยสลายได้เร็วจึงไม่เกิดมลพิษ			
15. โรคฉี่หนูเป็นโรคที่เกิดจากการประกอบอาชีพ			
16. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชสามารถดูดซึมเข้าทางผิวหนังได้			

ข้อคำถาม	ถูก	ผิด	ไม่แน่ใจ
17. ภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้หมดแล้วควรเก็บรวบรวมไว้ขายกับร้านขายของเก่า			
18. การวางซ้อน ตะกรียบของร้านอาหารในภาชนะทรงกระบอกโดยเอาส่วนที่สัมผัสอาหารขึ้นเป็นวิธีที่ถูกต้อง			
19. อาคารหอพัก หรืออาคารชุดที่มีบันไดหนีไฟไม่ต้องมีอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยก็ได้			
20. อาคารที่พักอาศัยควรติดลูกกรงเหล็กดัดแบบติดแน่นทุกช่องหน้าต่าง และประตูทุกเงินเพื่อป้องกันขโมย			

ส่วนที่ 5 การสนับสนุนทางสังคม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบของข้อความต่อไปนี้

ข้อคำถาม	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้รับ
1. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับคำยกย่องชมเชยผลการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจากเพื่อนร่วมงานในระดับใด				
2. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับการยกย่องชมเชยจากสมาชิกในครอบครัวในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับใด				
3. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับการยกย่องชมเชยจากประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับใด				
4. ในรอบปีที่ผ่านมาประชาชนในหมู่บ้านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนงาน / โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับใด				
5. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับคำแนะนำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ควรปรับปรุงจากประชาชนในระดับใด				
6. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการ อบต. ในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับใด				
7. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับการประสานงานในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับใด				

ข้อคำถาม	ได้รับ	ไม่ได้รับ
8. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับความไว้วางใจให้เป็นประธานในแผนงาน/โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมหรือไม่		
9. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้ไปศึกษาดูงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในองค์กรบริหารส่วนตำบลหรือไม่		
10. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมหรือไม่		
11. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานทางด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมหรือไม่		
12. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมหรือไม่		
13. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับการสนับสนุนงบประมาณในโครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจากภาคเอกชนหรือองค์กรชุมชนหรือไม่		
14. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับการสนับสนุนครุภัณฑ์ต่าง ๆ ในการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมหรือไม่		

15. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานจากเจ้าหน้าที่ทางด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมกี่ครั้ง

☐ 1. 3 ครั้งขึ้นไป ☐ 2. 2 ครั้ง ☐ 3. 1 ครั้ง ☐ 4. ไม่ได้รับ

ส่วนที่ 6 แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นในสถานการณ์ที่ท่านกำลังประสบอยู่ในปัจจุบันนี้ว่าท่านประสบสิ่งเหล่านี้มากน้อยเพียงใด

ข้อคำถาม	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ท่านสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของ อบต. ที่วางไว้			
2. ท่านมีความสามารถในการป้องกันปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นใน อบต. ได้			
3. ท่านมีผลงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ประสบความสำเร็จ และเป็นที่น่าพอใจแก่บุคคลในและนอกองค์กร			

ข้อคำถาม	มาก	ปานกลาง	น้อย
4. บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับตำบลให้ความสนใจและปฏิบัติตามคำแนะนำของท่าน			
5. ท่านได้รับคำยกย่องชมเชยจากนายอำเภอเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของท่าน			
6. ท่านได้รับคำยกย่องชมเชยจากหน่วยงานทางด้านสาธารณสุขเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม			
7. ท่านสามารถกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของท่านให้บุคลากรใน อบต. ได้			
8. ท่านมีอิสระในการคิดแผนปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในเขตรับผิดชอบของ อบต. ได้			
9. ท่านมีความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม			
10. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความไว้วางใจท่านในการปฏิบัติแผนงาน/โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ			
11. ท่านมีอำนาจในการตัดสินใจเลือกปฏิบัติในแผนงาน/โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้			
12. ท่านสามารถปรับปรุงแผนงาน/โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้			
13. การทำงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของท่านทำให้ท่านมีชื่อเสียง			
14. ผลการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมทำให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้นในตำแหน่งหน้าที่การงาน			
15. ผลการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของท่านทำให้ อบต. ท่านมักได้รับการศึกษาดูงาน อบต. อื่น ๆ			
16. ท่านมีโอกาสศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมให้กับตนเองได้			
17. ท่านมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ด้วยตนเองด้านการบริหารจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมได้			
18. ท่านสามารถนำความรู้ใหม่ ๆ ด้านการบริหารมาทดลองใช้ในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมอบต. ได้			

ส่วนที่ 7 การปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของท่านว่าในรอบปีที่ผ่านมาได้
ดำเนินการสิ่งเหล่านี้หรือไม่

ข้อคำถาม	มี	ไม่มี
1. ในเขต อบต.ประชาชนมีระบบประปาสำหรับบริโภคครอบคลุมร้อยละ 75 ของ หลังคาเรือนหรือไม่		
2. อบต.มีแผนงาน/โครงการเป็นลายลักษณ์อักษรที่จะจัดหาน้ำสะอาดสำหรับการ บริโภคให้ประชาชนครอบคลุมทุกหลังคาเรือนหรือไม่		
3. ในรอบปีที่ผ่านมา อบต.มีการใช้งบประมาณเกี่ยวกับการหาน้ำสำหรับการ บริโภคของประชาชนหรือไม่		
4. ในเขต อบต.มีการจัดให้มีที่รองรับมูลฝอยตามถนนทางเดิน และที่สาธารณะ ต่าง ๆ หรือไม่		
5. ในเขต อบต.มีการจัดให้มีการกำหนดแหล่งห้ามทิ้งหรือรวบรวม และกำจัดขยะ มูลฝอยของประชาชนหรือไม่		
6. ในรอบปีที่ผ่านมา อบต.มีใช้งบประมาณในแผนงาน/โครงการสำหรับการจัดการ ขยะมูลฝอยหรือไม่		
7. อบต.มีการควบคุมรถตุ๊กหรือเก็บขนสิ่งปฏิกูลที่มาให้บริการในเขตโดยต้องขอ อนุญาตก่อนหรือไม่		
8. อบต.มีโครงการ/แผนงานเป็นลายลักษณ์อักษรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วม นำทุกหลังคาเรือนหรือไม่		
9. อบต.มีข้อห้ามหรือข้อบังคับการระบายสิ่งปฏิกูลจากอาคารหรือยานพาหนะลง แหล่งน้ำหรือที่สาธารณะหรือไม่		
10. อบต.มีการดำเนินการควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบ้านเรือนของประชา ชน ลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือไม่		
11. อบต.มีแผนงาน/โครงการเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับบำบัดน้ำเสียรวมหรือ แยกแต่ละครอบครัวที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือไม่		
12. ในรอบปีที่ผ่านมา อบต.มีการใช้งบประมาณเกี่ยวกับวางระบายน้ำสาธารณะ หรือไม่		
13. อบต.มีมาตรการควบคุมการเลี้ยงสัตว์ที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลง พาหะนำโรคหรือไม่ เช่น การเลี้ยงสุกร ไก่ เพื่อการพาณิชย์		
14. อบต.มีแผนงาน/โครงการเป็นลายลักษณ์อักษรในการจัดการควบคุมแหล่งเพาะ พันธุ์พาหะนำโรคได้แก่ แมลงวัน ยุง แมลงสาบ หนู และสุนัขจรหรือไม่		

ข้อคำถาม	มี	ไม่มี
15. ในรอบปีที่ผ่านมา อบต.มีการใช้งบประมาณเกี่ยวกับการควบคุมป้องกันโรคติดต่อหรือไม่		
16. อบต.มีการดำเนินการควบคุมการสร้างอาคารที่พักอาศัยหรือไม่		
17. อบต.มีดำเนินการควบคุมสถานประกอบการจำหน่ายน้ำมัน ที่มีในเขตรับผิดชอบของท่านหรือไม่		
18. อบต.มีการดำเนินการควบคุมดูแลความสะอาดของสถานจำหน่ายอาหารหรือไม่		
19. อบต.มีการตรวจรับรองการสุขาภิบาลอาหารร้านอาหาร แผงลอยขายอาหารในเขต อบต.หรือไม่		
20. อบต.มีการดำเนินการส่งเสริม ควบคุมสถานประกอบการที่อยู่ในเขต อบต.ให้มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยหรือไม่		
21. อบต.มีการตรวจสอบสถานประกอบการให้มีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานหรือไม่		
21. อบต.มีการดำเนินการควบคุมการจำหน่ายสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในเขต อบต.หรือไม่		
22. อบต.มีการดำเนินการควบคุมสถานประกอบการ ไม่ให้มีการปล่อยมลพิษแก่สิ่งแวดล้อมหรือไม่		
23. อบต.มีการสำรวจรายชื่อกิจการที่กฎหมายกำหนดให้ต้องทำการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขต อบต.ของท่านหรือไม่		
24. อบต.มีการออกข้อบังคับตำบลว่าด้วยหลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะของกิจการที่ต้องควบคุม ซึ่งผู้ประกอบการต้องปฏิบัติหรือไม่		
25. อบต.มีการออกข้อบังคับตำบลว่าด้วยการควบคุมการทิ้งหรือรวบรวมสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในท้องถิ่นหรือไม่		

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่น.....

.....

.....

.....

.....

โปรดตรวจสอบอีกครั้งว่าท่านตอบหมดทุกข้อหรือยัง
ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่เรา

ภาคผนวก ก.2

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

อปต.....อำเภอ.....จังหวัด.....

1. ปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ประสบปัญหาอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่.....

2. สิ่งที่ต้องการ ได้รับสนับสนุนเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม.....

ภาคผนวก ก.3

รายชื่อองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)ภายในเขต 2

ลำดับ	ชื่อ อบต.	อำเภอ	จังหวัด	ตัวอย่าง
1	เขาท่าพระ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	*
2	ชัยนาท	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	
3	ท่าชัย	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	
4	ธรรมามูล	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	*
5	นางลือ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	*
6	บ้านกล้วย	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	
7	เสือโฮก	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	*
8	หาดท่าเสา	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	
9	วังตะเคียน	กิ่ง อ.หนองมะโมง	ชัยนาท	
10	กุคอก	กิ่ง อ.หนองมะโมง	ชัยนาท	
11	หนองมะโมง	กิ่ง อ.หนองมะโมง	ชัยนาท	
12	สะพานหิน	กิ่ง อ.หนองมะโมง	ชัยนาท	*
13	คิ่งสำเภา	มโนรมย์	ชัยนาท	*
14	วัดโคก	มโนรมย์	ชัยนาท	*
15	ศิลาदान	มโนรมย์	ชัยนาท	*
16	ท่าฉนวน	มโนรมย์	ชัยนาท	*
17	หางน้ำสาคร	มโนรมย์	ชัยนาท	
18	ไร่พัฒนา	มโนรมย์	ชัยนาท	
19	อุ้มตะเคา	มโนรมย์	ชัยนาท	*
20	มะขามเฒ่า	วัดสิงห์	ชัยนาท	
21	หนองน้อย	วัดสิงห์	ชัยนาท	
22	วังหมัน	วัดสิงห์	ชัยนาท	*
23	หนองขุน	วัดสิงห์	ชัยนาท	*
24	บ่อแร่	วัดสิงห์	ชัยนาท	
25	หนองบัว	วัดสิงห์	ชัยนาท	*
26	ตลุก	สรรพยา	ชัยนาท	*
27	บางหลวง	สรรพยา	ชัยนาท	*
28	โพนางคำออก	สรรพยา	ชัยนาท	*
29	หาดอาษา	สรรพยา	ชัยนาท	*
30	โพนางคำตก	สรรพยา	ชัยนาท	*
31	เขาแก้ว	สรรพยา	ชัยนาท	*
32	สรรพยา	สรรพยา	ชัยนาท	
33	คองคอน	สรรคบุรี	ชัยนาท	*

34	แพรงศรีราชา	สรรคบุรี	ชัยนาท	*
35	เที่ยงแท้	สรรคบุรี	ชัยนาท	*
36	บางซุด	สรรคบุรี	ชัยนาท	*
37	โพงาม	สรรคบุรี	ชัยนาท	*
38	ห้วยกรด	สรรคบุรี	ชัยนาท	*
39	คอนกำ	สรรคบุรี	ชัยนาท	*
40	ห้วยกรดพัฒนา	สรรคบุรี	ชัยนาท	*
41	หนองแขง	หันคา	ชัยนาท	
42	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	*
43	ห้วยงู	หันคา	ชัยนาท	*
44	สามง่ามท่าโบสถ์	หันคา	ชัยนาท	
45	ไทรนกยูง	หันคา	ชัยนาท	*
46	บ้านเข็ญ	หันคา	ชัยนาท	*
57	หันคา	หันคา	ชัยนาท	*
58	วังไก่อื่น	หันคา	ชัยนาท	*
49	เนินขาม	กิ่ง อ. เนินขาม	ชัยนาท	*
50	สุขเดือนห้า	กิ่ง อ. เนินขาม	ชัยนาท	
51	กะบกเตี้ย	กิ่ง อ. เนินขาม	ชัยนาท	*
52	เขาพระ	เมืองนครนายก	นครนายก	*
53	ดงละคร	เมืองนครนายก	นครนายก	*
54	คอนขอ	เมืองนครนายก	นครนายก	*
55	ท่าช้าง	เมืองนครนายก	นครนายก	*
56	ท่าทราย	เมืองนครนายก	นครนายก	*
57	บ้านใหญ่	เมืองนครนายก	นครนายก	
58	พรหมณี	เมืองนครนายก	นครนายก	*
59	ศรีจุฬา	เมืองนครนายก	นครนายก	*
60	ศรีนาวา	เมืองนครนายก	นครนายก	
61	สาธิตา	เมืองนครนายก	นครนายก	*
62	หินตั้ง	เมืองนครนายก	นครนายก	*
63	วังกระโจม	เมืองนครนายก	นครนายก	
64	เขาเพิ่ม	บ้านนา	นครนายก	*
65	ทองหลาง	บ้านนา	นครนายก	*
66	บางอ้อ	บ้านนา	นครนายก	
67	บ้านนา	บ้านนา	นครนายก	*
68	บ้านพร้าว	บ้านนา	นครนายก	*
69	บ้านพริก	บ้านนา	นครนายก	*
70	ป่าชะ	บ้านนา	นครนายก	

71	พิกุลออก	บ้านนา	นครนายก	*
72	ศรีกะอาง	บ้านนา	นครนายก	
73	อาษา	บ้านนา	นครนายก	*
74	ทราขมูล	องครักษ์	นครนายก	*
75	ศรีชะกระบือ	องครักษ์	นครนายก	*
76	องครักษ์	องครักษ์	นครนายก	*
77	บางปลากด	องครักษ์	นครนายก	
78	บึงศาล	องครักษ์	นครนายก	*
79	พระอาจารย์	องครักษ์	นครนายก	*
80	โพธิ์แทน	องครักษ์	นครนายก	*
81	บางลูกเสือ	องครักษ์	นครนายก	*
82	บางสมบูรณ์	องครักษ์	นครนายก	*
83	ชุมพล	องครักษ์	นครนายก	
84	คลองใหญ่	องครักษ์	นครนายก	*
85	ท่าเรือ	ปากพลี	นครนายก	*
86	เกาะหวาย	ปากพลี	นครนายก	*
87	เกาะโพธิ์	ปากพลี	นครนายก	*
88	ปากพลี	ปากพลี	นครนายก	*
89	โคกกรวด	ปากพลี	นครนายก	*
90	นาหินลาด	ปากพลี	นครนายก	*
91	หนองแสง	ปากพลี	นครนายก	
92	เขาพระงาม	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
93	เขาสามยอด	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
94	โคกกระเทียม	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
95	ถนนใหญ่	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	
96	ทะเลชุบศร	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
97	ท่าแค	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	
98	ท้ายตลาด	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
99	ท่าศาลา	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
100	บางขันหมาก	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
101	ป่าตาล	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
102	พรหมมาستر	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
103	โพธิ์เก้าต้น	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
104	กกโก	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	
105	โก่งธนู	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
106	โคกลำพาน	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
107	จี่วราช	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*

108	คอนโพธิ์	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	
109	ตะลุง	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
110	บ้านข่อย	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
111	โพธิ์ศรี	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	*
112	โคกสลุง	พัฒนานิคม	ลพบุรี	*
113	ดิลัง	พัฒนานิคม	ลพบุรี	*
114	น้ำสุด	พัฒนานิคม	ลพบุรี	*
115	พัฒนานิคม	พัฒนานิคม	ลพบุรี	*
116	มะนาวหวาน	พัฒนานิคม	ลพบุรี	*
117	สาธิตา	พัฒนานิคม	ลพบุรี	*
118	หนองบัว	พัฒนานิคม	ลพบุรี	*
119	ห้วยขุนราม	พัฒนานิคม	ลพบุรี	*
120	ซอนน้อย	พัฒนานิคม	ลพบุรี	*
121	คลองเกตุ	โคกสำโรง	ลพบุรี	*
122	โคกสำโรง	โคกสำโรง	ลพบุรี	*
123	คงมะรุม	โคกสำโรง	ลพบุรี	
124	เพนียด	โคกสำโรง	ลพบุรี	*
125	วังเพลิง	โคกสำโรง	ลพบุรี	*
126	สระแกราบ	โคกสำโรง	ลพบุรี	*
127	ห้วยโป่ง	โคกสำโรง	ลพบุรี	
128	ถลุงเหล็ก	โคกสำโรง	ลพบุรี	*
129	วังขอนกว้าง	โคกสำโรง	ลพบุรี	*
130	วังจั่น	โคกสำโรง	ลพบุรี	*
131	หลุมข้าว	โคกสำโรง	ลพบุรี	
132	หนองแขม	โคกสำโรง	ลพบุรี	*
133	เกาะแก้ว	โคกสำโรง	ลพบุรี	*
134	ซอนสมบูรณ์	หนองม่วง	ลพบุรี	*
135	ซอนสาระเดช	หนองม่วง	ลพบุรี	*
136	คงดินแดง	หนองม่วง	ลพบุรี	*
137	บ่อทอง	หนองม่วง	ลพบุรี	*
138	ยางโตน	หนองม่วง	ลพบุรี	
139	หนองม่วง	หนองม่วง	ลพบุรี	*
140	สระโบสถ์	สระโบสถ์	ลพบุรี	*
141	มหาโพธิ์	สระโบสถ์	ลพบุรี	*
142	นิคมชัย	สระโบสถ์	ลพบุรี	*
143	ขางราก	โคกเจริญ	ลพบุรี	*
144	โคกเจริญ	โคกเจริญ	ลพบุรี	*

145	วังทอง	โคกเจริญ	ลพบุรี	*
146	โคกแสมสาร	โคกเจริญ	ลพบุรี	*
147	หนองมะค่า	โคกเจริญ	ลพบุรี	*
148	ศาลาพิพิธ	ชัยบาดาล	ลพบุรี	*
149	ห้วยหิน	ชัยบาดาล	ลพบุรี	
150	ชัยบาดาล	ชัยบาดาล	ลพบุรี	*
151	จับตะเคียน	ชัยบาดาล	ลพบุรี	*
152	หนองยายโตะ	ชัยบาดาล	ลพบุรี	*
153	นาโสม	ชัยบาดาล	ลพบุรี	*
154	บ้านใหม่สามัคคี	ชัยบาดาล	ลพบุรี	
155	นิคมลำน้ำรายณ์	ชัยบาดาล	ลพบุรี	*
156	บัวชุม	ชัยบาดาล	ลพบุรี	*
157	ท่าดินดำ	ชัยบาดาล	ลพบุรี	*
158	ลำน้ำรายณ์	ชัยบาดาล	ลพบุรี	*
159	ชัยนารายณ์	ชัยบาดาล	ลพบุรี	*
160	ม่วงค่อม	ชัยบาดาล	ลพบุรี	*
161	เกาะรัง	ชัยบาดาล	ลพบุรี	*
162	หนองรี	กิ่ง อ.ลำสนธิ	ลพบุรี	*
163	ลำสนธิ	กิ่ง อ.ลำสนธิ	ลพบุรี	*
164	กุดตาเพชร	กิ่ง อ.ลำสนธิ	ลพบุรี	
165	ชัยสมบุญ	กิ่ง อ.ลำสนธิ	ลพบุรี	*
166	แก่งผักกูด	ท่าหลวง	ลพบุรี	
167	ชัยจำปา	ท่าหลวง	ลพบุรี	*
168	หนองผักแว่น	ท่าหลวง	ลพบุรี	*
169	ท่าหลวง	ท่าหลวง	ลพบุรี	*
170	ทะเลวังวัด	ท่าหลวง	ลพบุรี	*
171	หัวลำ	ท่าหลวง	ลพบุรี	*
172	ท่าวัง	ท่าวัง	ลพบุรี	*
173	บ้านเบิก	ท่าวัง	ลพบุรี	*
174	เขาสมอคอน	ท่าวัง	ลพบุรี	*
175	บางงา	ท่าวัง	ลพบุรี	*
176	หัวสำโรง	ท่าวัง	ลพบุรี	*
177	โพธิ์ตลาดแก้ว	ท่าวัง	ลพบุรี	*
178	บางลี่	ท่าวัง	ลพบุรี	*
179	บางคู	ท่าวัง	ลพบุรี	
180	ซอนม่วง	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
181	บางพื้ง	บ้านหมี่	ลพบุรี	*

182	บ้านชี	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
183	ไผ่ใหญ่	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
184	โพนทอง	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
185	มหาสอน	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
186	สนามแจง	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
187	สายห้วยแก้ว	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
188	หนองเต่า	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
189	หนองเมือง	บ้านหมี่	ลพบุรี	
190	บ้านกล้วย	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
191	หินปัก	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
192	บ้านทราย	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
193	คอนคิง	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
194	หนองกระเปียน	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
195	หนองทรายขาว	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
196	พุดา	บ้านหมี่	ลพบุรี	
197	บางกะที้	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
198	บางขาม	บ้านหมี่	ลพบุรี	
199	เชียงงา	บ้านหมี่	ลพบุรี	*
200	กุดนกเปล้า	เมืองสระบุรี	สระบุรี	*
201	ควาเรือ	เมืองสระบุรี	สระบุรี	*
202	คลังชั้น	เมืองสระบุรี	สระบุรี	*
203	ตะกุด	เมืองสระบุรี	สระบุรี	*
204	ปากข้าวสาร	เมืองสระบุรี	สระบุรี	*
205	หนองปลาไหล	เมืองสระบุรี	สระบุรี	*
206	หนองยาว	เมืองสระบุรี	สระบุรี	
207	หนองโน	เมืองสระบุรี	สระบุรี	*
208	นาโฆง	เมืองสระบุรี	สระบุรี	
209	โคกสว่าง	เมืองสระบุรี	สระบุรี	*
210	ชะอม	แก่งคอย	สระบุรี	*
211	ชำผักแพว	แก่งคอย	สระบุรี	*
212	ดาดเคียว	แก่งคอย	สระบุรี	*
213	ท่าคล้อ	แก่งคอย	สระบุรี	*
214	ท่าตูม	แก่งคอย	สระบุรี	
215	บ้านธาตุ	แก่งคอย	สระบุรี	*
216	บ้านป่า	แก่งคอย	สระบุรี	*
217	สองคอน	แก่งคอย	สระบุรี	
218	ห้วยแห้ง	แก่งคอย	สระบุรี	*

219	หินซ้อน	แก่งคอย	สระบุรี	
220	ท่ามะปราง	แก่งคอย	สระบุรี	*
221	เตาปูน	แก่งคอย	สระบุรี	*
222	โคกแซ้	หนองแค	สระบุรี	*
223	บัวลอย	หนองแค	สระบุรี	*
224	ไผ่ดำ	หนองแค	สระบุรี	*
225	หนองไข่น้ำ	หนองแค	สระบุรี	*
226	หนองนาก	หนองแค	สระบุรี	
227	หนองปลาหมอ	หนองแค	สระบุรี	*
228	หนองปลิง	หนองแค	สระบุรี	*
229	ห้วยขมิ้น	หนองแค	สระบุรี	*
230	ห้วยทราย	หนองแค	สระบุรี	*
231	โคกตูม	หนองแค	สระบุรี	*
232	กุ่มหัก	หนองแค	สระบุรี	*
233	โพนทอง	หนองแค	สระบุรี	*
234	หนองแขม	หนองแค	สระบุรี	*
235	หนองโรง	หนองแค	สระบุรี	*
236	คชสิทธิ์	หนองแค	สระบุรี	*
237	หนองจิก	หนองแค	สระบุรี	*
238	หนองจรเข้	หนองแค	สระบุรี	*
239	คลองเรือ	วิหารแดง	สระบุรี	*
240	เจริญธรรม	วิหารแดง	สระบุรี	
241	บ้านลำ	วิหารแดง	สระบุรี	*
242	วิหารแดง	วิหารแดง	สระบุรี	*
243	หนองหมู	วิหารแดง	สระบุรี	*
244	หนองสรวง	วิหารแดง	สระบุรี	*
245	หนองกบ	หนองแซง	สระบุรี	*
246	ไก่อ่ซ่า	หนองแซง	สระบุรี	*
247	หนองแซง	หนองแซง	สระบุรี	
248	หนองควายโซ	หนองแซง	สระบุรี	*
249	ม่วงหวาน	หนองแซง	สระบุรี	*
250	โคกสะอาด	หนองแซง	สระบุรี	*
251	เขาดิน	หนองแซง	สระบุรี	*
252	หนองหัวโ	หนองแซง	สระบุรี	*
253	หนองสีดา	หนองแซง	สระบุรี	
254	บางโหนด	หนองแซง	สระบุรี	*
255	ตลาดน้อย	บ้านหมอ	สระบุรี	*

256	บ้านหมอ	บ้านหมอ	สระบุรี	*
257	สร้างโศก	บ้านหมอ	สระบุรี	*
258	หนองบัว	บ้านหมอ	สระบุรี	*
259	ไผ่ขวาง	บ้านหมอ	สระบุรี	*
260	โคกใหญ่	บ้านหมอ	สระบุรี	*
261	หระเทพ	บ้านหมอ	สระบุรี	*
262	บ้านหลวง	คอนทุด	สระบุรี	
263	ไผ่หลิว	คอนทุด	สระบุรี	*
264	คดตะจาว	คอนทุด	สระบุรี	*
265	คอนทอง	หนองโคน	สระบุรี	*
266	บ้านกล้วย	หนองโคน	สระบุรี	*
267	หนองโคน	หนองโคน	สระบุรี	
268	บ้านโปรง	หนองโคน	สระบุรี	*
269	เขาวง	พระพุทธรบาท	สระบุรี	*
270	ธารเกษม	พระพุทธรบาท	สระบุรี	*
271	ทุกร้าง	พระพุทธรบาท	สระบุรี	*
272	พุดจ่าน	พระพุทธรบาท	สระบุรี	*
273	หนองแก	พระพุทธรบาท	สระบุรี	*
274	ห้วยป่าหวาย	พระพุทธรบาท	สระบุรี	*
275	นาขาว	พระพุทธรบาท	สระบุรี	*
276	คันดาล	เสาให้	สระบุรี	*
277	บ้านยาง	เสาให้	สระบุรี	
278	ม่วงงาม	เสาให้	สระบุรี	*
279	เมืองเก่า	เสาให้	สระบุรี	*
280	เริงราง	เสาให้	สระบุรี	*
281	สวนดอกไม้	เสาให้	สระบุรี	*
282	ห้วยปลวก	เสาให้	สระบุรี	*
283	จ้วงาม	เสาให้	สระบุรี	*
284	ศาลารัไทย	เสาให้	สระบุรี	*
285	ท่าช้าง	เสาให้	สระบุรี	*
286	พระบาทด	เสาให้	สระบุรี	*
287	เสาให้	เสาให้	สระบุรี	*
288	ขับสนุ่น	มวกเหล็ก	สระบุรี	*
289	มวกเหล็ก	มวกเหล็ก	สระบุรี	*
290	มิตรภาพ	มวกเหล็ก	สระบุรี	*
291	ลำพญากลาง	มวกเหล็ก	สระบุรี	*
292	ลำสมพุง	มวกเหล็ก	สระบุรี	*

293	หนองย่างเสือ	มวกเหล็ก	สระบุรี	*
294	คำพราน	มวกเหล็ก	สระบุรี	*
295	วังม่วง	มวกเหล็ก	สระบุรี	*
296	แสงพัน	มวกเหล็ก	สระบุรี	*
297	หน้าพระลาน	เฉลิมพระเกียรติฯ	สระบุรี	*
298	ห้วยบง	เฉลิมพระเกียรติฯ	สระบุรี	*
299	พุด	เฉลิมพระเกียรติฯ	สระบุรี	
300	ฝั่งรวง	เฉลิมพระเกียรติฯ	สระบุรี	*
301	บ้านแก่ง	เฉลิมพระเกียรติฯ	สระบุรี	*
302	เขาคินพัฒนา	เฉลิมพระเกียรติฯ	สระบุรี	*
303	ม่วงหมู่	เมืองสิงห์บุรี	สิงห์บุรี	
304	โพกรวม	เมืองสิงห์บุรี	สิงห์บุรี	*
305	บางมัญ	เมืองสิงห์บุรี	สิงห์บุรี	*
306	ดินโพธิ์	เมืองสิงห์บุรี	สิงห์บุรี	*
307	จักรสีห์	เมืองสิงห์บุรี	สิงห์บุรี	*
308	หัวไผ่	เมืองสิงห์บุรี	สิงห์บุรี	*
309	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	สิงห์บุรี	
310	โพชนไก่	บางระจัน	สิงห์บุรี	*
311	แม่ลา	บางระจัน	สิงห์บุรี	*
312	ไม้ดัด	บางระจัน	สิงห์บุรี	*
313	เชิงกลัด	บางระจัน	สิงห์บุรี	*
314	พิกพัน	บางระจัน	สิงห์บุรี	*
315	สระแจง	บางระจัน	สิงห์บุรี	*
316	บ้านจำ	บางระจัน	สิงห์บุรี	*
317	โพทะเล	ค่ายบางระจัน	สิงห์บุรี	
318	บางระจัน	ค่ายบางระจัน	สิงห์บุรี	*
319	คอทราย	ค่ายบางระจัน	สิงห์บุรี	*
320	ท่าข้าม	ค่ายบางระจัน	สิงห์บุรี	
321	หนองกระทุ่ม	ค่ายบางระจัน	สิงห์บุรี	*
322	โพสังโฆ	ค่ายบางระจัน	สิงห์บุรี	*
323	บ้านหม้อ	พรหมบุรี	สิงห์บุรี	*
324	บ้านแปง	พรหมบุรี	สิงห์บุรี	*
325	พระงาม	พรหมบุรี	สิงห์บุรี	
326	โรงช้าง	พรหมบุรี	สิงห์บุรี	
327	หัวป่า	พรหมบุรี	สิงห์บุรี	
328	วิหารขาว	ท่าช้าง	สิงห์บุรี	*
329	โพประจักษ์	ท่าช้าง	สิงห์บุรี	*

330	ชีน้ำร้าย	อินทร์บุรี	สิงห์บุรี	*
331	อินทร์บุรี	อินทร์บุรี	สิงห์บุรี	*
332	ท่างาม	อินทร์บุรี	สิงห์บุรี	*
333	จี่วราช	อินทร์บุรี	สิงห์บุรี	*
334	ทับยา	อินทร์บุรี	สิงห์บุรี	*
335	ห้วยชัน	อินทร์บุรี	สิงห์บุรี	*
336	ประศุก	อินทร์บุรี	สิงห์บุรี	*
337	ทองเอน	อินทร์บุรี	สิงห์บุรี	*
338	โพธิ์ชัย	อินทร์บุรี	สิงห์บุรี	*
339	น้ำตาล	อินทร์บุรี	สิงห์บุรี	*
340	คอนกำยาน	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
341	คอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
342	คลังชัน	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
343	ท่าระหัด	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
344	บ้านโพธิ์	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
345	ไผ่ขวาง	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
346	ริ้วใหญ่	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
347	ศาลาขาว	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
348	สนามคลี	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
349	สนามชัย	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	
350	โลกโคเค่า	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
351	คอนมะสังข์	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
352	โพธิ์พระยา	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
353	บางกุ้ง	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
354	ทับตีเหล็ก	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
355	คอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
356	พิหารแดง	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
357	สวนแดง	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	*
358	เขาดิน	เดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี	
359	โคกช้าง	เดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี	*
360	เดิมบาง	เดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี	*
361	ทุ่งคลี	เดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี	*
362	นางบวช	เดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี	*
363	บ่อกรู	เดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี	*
364	ปากน้ำ	เดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี	*
365	ยางนอน	เดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี	*
366	หัวเขา	เดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี	*

367	เขาพระ	เดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี	*
368	หัวนา	เดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี	*
369	ป่าสะแก	เดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี	*
370	หนองกระทุ่ม	เดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี	*
371	หนองมะคำโมง	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	*
372	วังคัน	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	*
373	วังยาว	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	*
374	นิคมกระเสียว	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	*
375	องค์พระ	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	*
376	ห้วยขมิ้น	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	*
377	ด่านช้าง	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	*
378	กฤษณา	บางปลาม้า	สุพรรณบุรี	*
379	โคกคราม	บางปลาม้า	สุพรรณบุรี	*
380	จรเข้ใหญ่	บางปลาม้า	สุพรรณบุรี	*
381	ตะค่า	บางปลาม้า	สุพรรณบุรี	*
382	บางปลาม้า	บางปลาม้า	สุพรรณบุรี	*
383	บางใหญ่	บางปลาม้า	สุพรรณบุรี	*
384	วัดดาว	บางปลาม้า	สุพรรณบุรี	*
385	วัดโบสถ์	บางปลาม้า	สุพรรณบุรี	*
386	สาละ	บางปลาม้า	สุพรรณบุรี	*
387	องครักษ์	บางปลาม้า	สุพรรณบุรี	*
388	บ้านแหลม	บางปลาม้า	สุพรรณบุรี	*
389	วังน้ำเย็น	บางปลาม้า	สุพรรณบุรี	*
390	มะขามล้ม	บางปลาม้า	สุพรรณบุรี	*
391	ไผ่ทองดิน	บางปลาม้า	สุพรรณบุรี	
391	คอนปฐ	ศรีประจันต์	สุพรรณบุรี	*
393	บางงาม	ศรีประจันต์	สุพรรณบุรี	*
394	บ้านกร่าง	ศรีประจันต์	สุพรรณบุรี	*
395	ปลาขนา	ศรีประจันต์	สุพรรณบุรี	*
396	มคแดง	ศรีประจันต์	สุพรรณบุรี	*
397	วังยาง	ศรีประจันต์	สุพรรณบุรี	*
398	ศรีประจันต์	ศรีประจันต์	สุพรรณบุรี	*
399	วังหว่า	ศรีประจันต์	สุพรรณบุรี	*
400	วังน้ำซับ	ศรีประจันต์	สุพรรณบุรี	*
401	คอนเจดีย์	คอนเจดีย์	สุพรรณบุรี	*
402	ทะเลบก	คอนเจดีย์	สุพรรณบุรี	*
403	ไร่รอด	คอนเจดีย์	สุพรรณบุรี	*

404	สระกระโจม	คอนเจคิย	สุพรรณบุรี	*
405	หนองสาหร่าย	คอนเจคิย	สุพรรณบุรี	*
406	คอนมะนาว	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	*
407	ทุ่งคอก	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	*
408	บ่อสุพรรณ	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	*
409	บางตาเถร	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	*
410	บางเลน	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	*
411	บ้านกุ่ม	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	*
412	ศรีสำราญ	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	*
413	หนองบ่อ	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	*
414	หัวโพธิ์	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	*
415	เนินมะปรางค์	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	*
416	บ้านช้าง	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	*
417	บางตะเคียน	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	*
418	บางพลับ	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	*
419	คันคาล	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	*
420	กระเสียว	สามชุก	สุพรรณบุรี	
421	บ้านสระ	สามชุก	สุพรรณบุรี	*
422	วังลึก	สามชุก	สุพรรณบุรี	*
423	หนองผักนาก	สามชุก	สุพรรณบุรี	*
424	หนองสะเดา	สามชุก	สุพรรณบุรี	
425	สามชุก	สามชุก	สุพรรณบุรี	*
426	ย่านยาว	สามชุก	สุพรรณบุรี	*
427	แจงงาม	หนองหญ้าไซ	สุพรรณบุรี	
428	ทัพหลวง	หนองหญ้าไซ	สุพรรณบุรี	*
429	หนองขาม	หนองหญ้าไซ	สุพรรณบุรี	*
430	หนองโพธิ์	หนองหญ้าไซ	สุพรรณบุรี	*
431	หนองราชวัตร	หนองหญ้าไซ	สุพรรณบุรี	*
432	หนองหญ้าไซ	หนองหญ้าไซ	สุพรรณบุรี	*
433	กระเจัน	อู่ทอง	สุพรรณบุรี	*
434	จรเข้สามพัน	อู่ทอง	สุพรรณบุรี	*
435	ดอนคา	อู่ทอง	สุพรรณบุรี	*
436	บ้านไฉ้	อู่ทอง	สุพรรณบุรี	
437	บ้านดอน	อู่ทอง	สุพรรณบุรี	*
438	พลับพลาไชย	อู่ทอง	สุพรรณบุรี	*
439	สระยายโสม	อู่ทอง	สุพรรณบุรี	*
440	หนองไธ้	อู่ทอง	สุพรรณบุรี	*

441	อุ๋ทอง	อุ๋ทอง	สุพรรณบุรี	*
442	เจศิย์	อุ๋ทอง	สุพรรณบุรี	*
443	คอนมะเชื้อ	อุ๋ทอง	สุพรรณบุรี	*
444	ยั้งทะลาย	อุ๋ทอง	สุพรรณบุรี	*
445	สระหังลาน	อุ๋ทอง	สุพรรณบุรี	

หมายเหตุ * องค์การบริการส่วนตำบลที่เป็นตัวอย่าง

การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์แบบตัวแปรเชิงซ้อน ซึ่งจะพิจารณาปัจจัยที่สนใจทีละตัว โดยควบคุมปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้อยู่ในสภาวะคงที่ การวิเคราะห์แบบตัวแปรเชิงซ้อนที่ใช้เรียกว่า การวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้น โดยลักษณะตัวแปรที่จะวิเคราะห์ต้องเป็นไปตามข้อตกลงของการใช้สถิตินี้คือ ตัวแปรตามมีการแจกแจงแบบปกติ ตัวแปรอิสระทุกตัวเป็นอิสระต่อกัน แต่ในการศึกษานี้มีตัวแปรอิสระจำนวนมาก ตัวแปรอิสระบางตัวมีความสัมพันธ์กันมากจึงมีความจำเป็นต้องรวมกลุ่มตัวแปรบางตัวเข้าด้วยกัน ซึ่งการนำตัวแปรเหล่านี้มารวมกันโดยตรง ก็เท่ากับเป็นการให้น้ำหนักตัวแปรเท่าๆ กัน หากตัวแปรใดใหญ่กว่าก็จะกลืนความสำคัญของตัวแปรเล็กอย่างสิ้นเชิง ดังนั้นในการนำตัวแปรมาวิเคราะห์จึงใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เข้ามาช่วยในการกำหนดน้ำหนักเชิงสัมพันธ์ของตัวแปรที่มาสรางมาตรวัดประกอบหรือตัวแปรที่สร้างขึ้นใหม่นั้นการวิเคราะห์ดังกล่าวนอกจากจะเป็นการลดจำนวนตัวแปรลง และให้น้ำหนักเชิงสัมพันธ์ของตัวแปรแล้วยังทำให้ตัวแปรใหม่ที่ได้เป็นอิสระต่อกันอีกด้วย การวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การสกัดองค์ประกอบแบบ Principal Component Analysis และการหมุนแกนแบบ Orthogonal วิธี Varimax โดยวิเคราะห์กับกลุ่มตัวแปรอิสระ 2 กลุ่มได้แก่

1. การสนับสนุนทางสังคม

การสนับสนุนให้ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติบทบาทที่ในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม มีตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้งหมด 15 ตัวแปร ดังแสดงในตารางที่ 21 และเมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบได้องค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 จำนวน 4 ปัจจัย ดังผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 22

ตารางที่ 21 การสนับสนุนทางสังคมในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

ลำดับที่	การสนับสนุนทางสังคม
1	การยกย่องชมเชยจากเพื่อนร่วมงาน
2	การยกย่องชมเชยจากสมาชิกในครอบครัว
3	การยกย่องชมเชยจากประชาชน
4	ประชาชนในหมู่บ้านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนงาน / โครงการ
5	ได้รับคำแนะนำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานควรปรับปรุงจากประชาชน
6	การสนับสนุนจากคณะกรรมการ อบต. ในการปฏิบัติงาน
7	การประสานงานในการปฏิบัติงาน
8	การนิเทศติดตามการปฏิบัติงานจากเจ้าหน้าที่
9	ได้รับความไว้วางใจให้เป็นประธานในแผนงาน/โครงการ
10	ได้ไปศึกษาดูงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในองค์การบริหารส่วนตำบล
11	ได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
12	ได้รับความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานทางด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
13	ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
14	ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในโครงการจากภาคเอกชนหรือองค์กรชุมชน
15	ได้รับการสนับสนุนครุภัณฑ์ต่าง ๆ ในการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 22 ผลการสกัดองค์ประกอบการสนับสนุนทางสังคมด้วยวิธี Principal Component Analysis

ลำดับตัวแปร	ความร่วมกัน Communality (h ²)	องค์ประกอบ (Factor)	ค่าไอเกน (Eigen Value)	% ของความแปรปรวน (Percentage of variance)	% ของความแปรปรวนสะสม (Cumulative percentage)
1	.759	1	5.257	35.046	35.046
2	.745	2	2.123	14.153	49.200
3	.765	3	1.172	7.813	57.013
4	.632	4	1.032	6.880	63.893
5	.691	5	.899	5.996	69.889
6	.715	6	.663	4.417	74.306
7	.558	7	.628	4.185	78.491
8	.355	8	.558	3.718	82.209
9	.566	9	.537	3.583	85.792
10	.665	10	.469	3.127	88.919
11	.604	11	.406	2.704	91.623
12	.634	12	.380	2.536	94.159
13	.657	13	.342	2.280	96.439
14	.731	14	.301	2.008	98.447
15	.503	15	.233	1.553	100.00

หลังจากทำการสกัดองค์ประกอบและหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal rotation) ด้วยวิธี Varimax เพื่อให้แปลความหมายได้ง่ายและมีให้ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมาก สกัดองค์ประกอบออกมาได้เป็นองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบโดยพิจารณาจากค่าไอเกนที่มากกว่า 1 ขึ้นไป และถ้าตัวแปรใดที่มีน้ำหนักในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งน้อยกว่า 0.50 จะถูกตัดออกจากการวิเคราะห์ โดยพิจารณาจากตัวแปรที่ตัดออกไปนั้นไม่ทำให้เนื้อหาของภาพรวมขาดความสมบูรณ์ ดังตารางที่ 23 ซึ่งผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งนี้ได้ตัดตัวแปรที่ 8 และ 15 ออกได้ผลดังแสดงในตารางที่ 24

ตารางที่ 23 น้ำหนักองค์ประกอบของการสนับสนุนทางสังคมในแต่ละองค์ประกอบ

ลำดับตัวแปร	น้ำหนักแต่ละองค์ประกอบ			
	1	2	3	4
1	.835	.150	.166	.109
2	.817	.196	.051	.188
3	.801	.132	.046	.322
4	.472	.123	.033	.627
5	-.007	.168	.129	.806
6	.434	.090	-.003	.720
7	.320	.252	.196	.595
8*	.235	.405	.080	.296
9	.129	.704	.181	.148
10	.024	.797	.105	.134
11	.128	.744	.173	.063
12	.168	.131	.767	.013
13	-.046	.196	.751	.228
14	.063	.166	.835	.041
15*	.259	.412	.462	.050

* ตัวแปร ถูกตัดออกจากการวิเคราะห์

ตารางที่ 24 ผลการสกัดองค์ประกอบการสนับสนุนทางสังคมเมื่อตัดตัวแปรที่ 8 และ 15

ลำดับตัวแปร	ความร่วมกัน Communality (h ²)	องค์ประกอบ (Factor)	ค่าไอเกน (Eigen Value)	% ของความแปรปรวน (Percentage of variance)	% ของความแปรปรวนสะสม (Cumulative percentage)
1	.766	1	4.736	36.428	36.428
2	.752	2	1.986	15.278	51.706
3	.761	3	1.142	8.782	60.489
4	.635	4	1.021	7.856	68.345
5	.681	5	.690	5.308	73.653
6	.723	6	.648	4.983	78.636
7	.566	7	.576	4.431	83.067
9	.584	8	.496	3.816	86.883
10	.719	9	.423	3.251	90.134
11	.642	10	.392	3.017	93.151
12	.618	11	.342	2.632	95.783
13	.698	12	.304	2.341	98.124
14	.740	13	.244	1.876	100.00

ทำการสกัดองค์ประกอบได้ 4 องค์ประกอบ ดังในตารางที่ 25 ในแต่ละองค์ประกอบประกอบด้วยตัวแปรต่างๆ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การยกย่องชมเชย อธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 36.428 ประกอบด้วยตัวแปร (1) การยกย่องชมเชยจากเพื่อนร่วมงาน (2)การยกย่องชมเชยจากสมาชิกในครอบครัว (3) การยกย่องชมเชยจากประชาชน

องค์ประกอบที่ 2 การให้ความช่วยเหลือ อธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 15.278 ประกอบด้วยตัวแปร (4) ประชาชนในหมู่บ้านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนงาน / โครงการ (5) ได้รับคำแนะนำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานควรปรับปรุงจากประชาชน (6) การสนับสนุนจากคณะกรรมการ อบต.ในการปฏิบัติงาน (7)การประสานงานในการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบที่ 3 การสนับสนุนทางวัตถุ อธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 8.782 ประกอบด้วยตัวแปร (12)ได้รับความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานทางด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (13) ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (14) ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในโครงการจากภาคเอกชนหรือองค์กรชุมชน

องค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร อธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 7.856 ประกอบด้วยตัวแปร (9) ได้รับความไว้วางใจให้เป็นประธานในแผนงาน/โครงการ (10) ได้ไปศึกษาดูงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในองค์การบริหารส่วนตำบล (11) ได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 25 คำนำน้าหนักองค์ประกอบและค่าความแปรปรวนร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมในแต่ละองค์ประกอบ

ลำดับตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ	ค่าความแปรปรวนร่วมกัน
องค์ประกอบที่ 1 การยกย่องชมเชย		
1	.841	.766
2	.825	.752
3	.798	.761
องค์ประกอบที่ 2 การให้ความช่วยเหลือ		
5	.798	.681
6	.733	.723
4	.640	.635
7	.619	.566
องค์ประกอบที่ 3 การสนับสนุนทางวัตถุ		
14	.842	.740
13	.788	.698
12	.751	.618

ตารางที่ 25 คำนำนักองค์ประกอบและค่าความแปรปรวนร่วมกันการสนับสนุนทางสังคมในแต่ละองค์ประกอบ (ต่อ)

ลำดับตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ	ค่าความแปรปรวนร่วมกัน
องค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร		
10	.826	.719
11	.756	.642
9	.709	.584

หลังจากนั้นคำนวณคะแนนองค์ประกอบของตัวอย่างทุกคน โดยใช้สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ (ตารางที่ 26) และค่ามาตรฐานของตัวแปร(ตารางที่ 27) ด้วยวิธีวิเคราะห์ถดถอย (Regression) ดังนี้

$$\hat{F}_{jk} = \sum_{i=1}^p W_{ji} Z_{ik}$$

โดยที่ $\hat{F}_{jk}$ = คะแนนองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ j และตัวอย่างคนที่ k
 W_{jk} = สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ j และตัวแปรที่ i
 Z_{ik} = ค่ามาตรฐานของตัวแปรที่ i และตัวอย่างคนที่ k
โดยค่ามาตรฐานคิดจาก (คะแนนดิบ – ค่าเฉลี่ย) / ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตัวอย่างเช่น การหาคะแนนองค์ประกอบการสนับสนุนทางสังคมองค์ประกอบที่ 1 ในตัวอย่างคนที่ 1 ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{คะแนนองค์ประกอบ}_{11} &= (.436)(0.506173) + (.400)(0.1875) + \dots + (-.004)(2.157895) \\ &= 1.01945 \end{aligned}$$

ตารางที่ 26 สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบการสนับสนุนทางสังคม

ลำดับตัวแปร	องค์ประกอบ			
	1	2	3	4
1	.436	-.211	.040	-.034
2	.400	-.151	-.036	.009
3	.347	-.030	-.028	-.069
4	.058	.289	-.044	-.079
5	-.277	.537	.013	-.039
6	.005	.370	-.079	-.075
7	-.039	.294	.010	.011
9	-.035	-.032	-.066	.413
10	-.093	-.029	-.128	.520
11	.002	-.120	-.054	.453
12	.068	-.107	.409	-.081
13	-.122	.095	.420	-.080
14	-.004	-.059	.464	-.096

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่ามาตรฐานการสนับสนุนทางสังคม
ของแต่ละตัวแปร

ลำดับตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่ามาตรฐานของ ตัวอย่างคนที่ 1
1	1.59	.81	0.506173
2	1.85	.80	0.1875
3	1.71	.79	0.367089
4	1.90	.72	1.527778
5	1.61	.84	-0.72619
6	1.84	.79	0.202532
7	1.84	.72	0.222222
9	.41	.49	-0.83673
10	.60	.49	-1.22449
11	.40	.49	-0.81633
12	.26	.44	1.681818
13	.23	.42	-0.54762
14	.18	.38	2.157895

4.1.1 ปัจจัยมุ่งใจในการปฏิบัติงาน ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยมุ่งใจในการปฏิบัติงานให้ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติบทบาทที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัยสิ่งแวดล้อม มีตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งสิ้น 18 ตัวแปร ดังแสดงในตารางที่ 28 และเมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบได้องค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 จำนวน 4 องค์ประกอบ ดังผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 29

ตารางที่ 28 ปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

ลำดับที่	ปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติบทบาท
1	สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของ อบต.ที่วางไว้
2	มีความสามารถในการป้องกันปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดขึ้นได้
3	มีผลงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ประสบความสำเร็จ และเป็นที่ยอมรับจากบุคคลในและนอกองค์กร
4	บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับตำบลให้ความสนใจและปฏิบัติตามคำแนะนำ
5	ได้รับคำยกย่องชมเชยจากนายอำเภอเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
6	ได้รับคำยกย่องชมเชยจากหน่วยงานทางด้านสาธารณสุขเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
7	สามารถกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของท่านให้บุคลากรใน อบต. ได้
8	มีอิสระในการคิดแผนปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในเขตรับผิดชอบของ อบต.ได้
9	มีความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
10	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความไว้วางใจท่านในการปฏิบัติแผนงาน/ โครงการใหม่ ๆ
11	มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกปฏิบัติในแผนงาน/โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้
12	สามารถปรับปรุงแผนงาน/โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้
13	การทำงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของท่านทำให้ท่านมีชื่อเสียง
14	ผลการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมทำให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้นในตำแหน่งหน้าที่การงาน
15	ผลการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของท่านทำให้ อบต.ท่านมักได้รับการศึกษาดูงาน อบต.อื่น ๆ
16	มีโอกาสดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมให้กับตนเองได้

ตารางที่ 28 ปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติบทบาทในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ลำดับที่	ปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติบทบาท
17	มีโอกาสดำเนินการความรู้ ความสามารถ ด้วยตนเองด้านการบริหารจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมได้
18	สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ ด้านการบริหารมาทดลองใช้ใน จัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมได้

ตารางที่ 29 ผลการสกัดองค์ประกอบปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติบทบาทด้วยวิธี Principal Component Analysis

ลำดับตัวแปร	ความร่วมกัน Communality (h ²)	องค์ประกอบ (Factor)	ค่าไอเกน (Eigen Value)	% ของความแปรปรวน (Percentage of variance)	% ของความแปรปรวนสะสม (Cumulative percentage)
1	.518	1	7.280	40.444	40.444
2	.537	2	1.651	9.170	49.614
3	.663	3	1.217	6.760	56.374
4	.509	4	.980	5.444	61.818
5	.596	5	.912	5.067	66.885
6	.600	6	.758	.758	71.096
7	.586	7	.665	.665	74.789
8	.610	8	.601	.601	78.126
9	.394	9	.552	.552	81.194
10	.508	10	.535	2.972	84.167
11	.647	11	.516	2.865	87.032

ตารางที่ 29 ผลการสกัดองค์ประกอบปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติบทบาทด้วยวิธี Principal Component Analysis (ต่อ)

ลำดับตัวแปร	ความร่วมกัน Communality (h ²)	องค์ประกอบ (Factor)	ค่าไอเกน (Eigen Value)	% ของความแปรปรวน (Percentage of variance)	% ของความแปรปรวนสะสม (Cumulative percentage)
12	.586	12	.442	2.456	89.488
13	.516	13	.400	2.220	91.708
14	.561	14	.370	2.057	93.766
15	.533	15	.318	1.769	75.534
16	.632	16	.302	1.678	97.212
17	.604	17	.260	1.443	38.655
18	.547	18	.242	1.345	100.00

หลังจากทำการสกัดองค์ประกอบและหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal rotation) ด้วยวิธี Varimax เพื่อให้แปลความหมายได้ง่ายและมีให้ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมาก สกัดองค์ประกอบออกมาได้ 3 องค์ประกอบโดยพิจารณาจากค่าไอเกนที่มากกว่า 1 และถ้าตัวแปรใดมีน้ำหนักในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งน้อยกว่า 0.50 จะถูกตัดออกจากการวิเคราะห์ โดยพิจารณาจากตัวแปรที่ตัดออกไปนั้นไม่ทำให้เนื้อหาของภาพรวมขาดความสมบูรณ์ ดังตารางที่ 30 ซึ่งผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งนี้ได้ตัดตัวแปรที่ 9 และ 10 ออกได้ผลดังตารางที่ 31

ตารางที่ 30 น้ำหนักองค์ประกอบของปัจจัยงูใจในการปฏิบัติบทบาท

ลำดับตัวแปร	น้ำหนักแต่ละองค์ประกอบ		
	1	2	3
1	.708	.105	.081
2	.666	-.026	.305
3	.776	.235	.070
4	.655	.245	.141
5	.626	.436	.115
6	.668	.354	.167
7	.473	.177	.576
8	.124	.082	.767
9*	.414	.311	.354
10*	.441	.187	.427
11	.116	.321	.729
12	.102	.306	.694
13	.329	.621	.152
14	.350	.590	.301
15	.322	.655	.027
16	.105	.758	.217
17	.135	.693	.325
18	.069	.588	.443

* ตัวแปรที่ถูกตัดออกจากการวิเคราะห์

ลำดับตัวแปร	ความร่วมกัน Communality (h ²)	องค์ประกอบ (Factor)	ค่าไอเกน (Eigen Value)	% ของความ แปรปรวน (Percentage of variance)	% ของความ แปรปรวน สะสม (Cumulative percentage)
1	.557	1	6.538	40.863	40.683
2	.619	2	1.650	10.313	51.177
3	.668	3	1.180	7.374	58.550
4	.500	4	.905	5.653	64.203
5	.609	5	.873	5.459	69.663
6	.598	6	.738	4.611	74.274
7	.621	7	.580	3.627	77.901
8	.596	8	.560	3.499	81.400
11	.626	9	.521	3.253	84.654
12	.611	10	.451	2.820	87.473
13	.516	11	.404	2.523	89.997
14	.566	12	.402	2.513	92.510
15	.536	13	.362	2.265	94.775
16	.607	14	.308	1.923	96.698
17	.591	15	.275	1.719	98.417
18	.549	16	.253	1.583	100.00

องค์ประกอบที่ 1 ความสำเร็จของงาน อธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 40.863 ประกอบ ด้วยตัวแปร (1)สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของ อบต.ที่วางไว้ (2)มีความสามารถในการป้องกันปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดขึ้นได้ (3)มีผลงานด้านอนามัย สิ่งแวดล้อมที่ประสบความสำเร็จ และเป็นที่ยอมรับจากบุคคลในและนอกองค์กร (4) บุคลากรที่

ปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับตำบลให้ความสนใจและปฏิบัติตามคำแนะนำ (5)ได้รับคำยกย่องชมเชยจากนายอำเภอเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (6)ได้รับคำยกย่องชมเชยจากหน่วยงานทางด้านสาธารณสุขเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาตนเอง อธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 10.313 ประกอบด้วยตัวแปร (13)การทำงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของท่านทำให้ท่านมีชื่อเสียง (14)ผลการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมทำให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้นในตำแหน่งหน้าที่การงาน (15)ผลการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของท่านทำให้ อบต.ท่านมักได้รับการศึกษาดูงาน อบต.อื่น ๆ (16) มีโอกาสศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมให้กับตนเองได้ (17)มีโอกาสดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ด้วยตนเองด้านการบริหารจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ (18)สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ ด้านการบริหารมาทดลองใช้ใน จัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม อบต.ได้

องค์ประกอบที่ 3 ลักษณะงานที่รับผิดชอบ อธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 7.374 ประกอบด้วยตัวแปร (7)สามารถกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของท่านให้บุคลากรใน อบต.ได้ (8)มีอิสระในการคิดแผนปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในเขตรับผิดชอบของ อบต.ได้ (11)มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกปฏิบัติในแผนงาน/โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ (12)สามารถปรับปรุงแผนงาน/โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

ตารางที่ 32 คำนำน้าหนักองค์ประกอบและค่าความแปรปรวนร่วมกันของปัจจัยจริงใจในการปฏิบัติบทบาทในแต่ละองค์ประกอบ

ลำดับตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ	ค่าความแปรปรวนร่วมกัน
องค์ประกอบที่ 1 ความสำเร็จของงาน		
3	.773	.668
1	.730	.557
2	.702	.619
6	.635	.598
4	.628	.500
5	.594	.609

ตารางที่ 32 คำนำน้หนักองค์ประกอบและค่าความแปรปรวนร่วมกันของปัจจัยงูใจในการปฏิบัติ
บทบาทในแต่ละองค์ประกอบ (ต่อ)

ลำดับตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ	ค่าความแปรปรวนร่วมกัน
องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาตนเอง		
16	.734	.607
15	.670	.536
17	.667	.591
13	.620	.516
14	.600	.566
18	.569	.549
องค์ประกอบที่ 3 ลักษณะงานที่รับผิดชอบ		
8	.755	.596
12	.717	.611
11	.707	.626
7	.591	.621

คำนวณคะแนนองค์ประกอบของตัวอย่างทุกคน โดยใช้สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ ดังตารางที่ 33 และค่ามาตรฐานของตัวแปร ดังตารางที่ 34 ด้วยวิธีวิเคราะห์ถดถอย (Regression) ดังนี้

$$\hat{F}_{jk} = \sum_{i=1}^p w_{ji} z_{ik}$$

โดยที่ $\hat{F}_{jk}$ = คะแนนองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ j และตัวอย่างคนที่ k
 w_{jk} = สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ j และตัวแปรที่ i
 z_{ik} = ค่ามาตรฐานของตัวแปรที่ i และตัวอย่างคนที่ k

โดยค่ามาตรฐานคิดจาก (คะแนนดิบ – ค่าเฉลี่ย) / ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ตัวอย่างเช่น การหาคะแนนองค์ประกอบปัจจัยงูใจในการปฏิบัติงานองค์ประกอบที่ 1 ในตัวอย่างคนที่ 1 ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{คะแนนองค์ประกอบ}_{11} &= (.302)(0.206897) + (.297)(-0.13333) + \dots + (-.138)(0.153846) \\ &= .42789 \end{aligned}$$

ตารางที่ 33 สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบของปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติบทบาท

ลำดับตัวแปร	องค์ประกอบ		
	1	2	3
1	.302	-.138	-.019
2	.297	-.267	.155
3	.292	-.042	-.096
4	.212	.019	-.091
5	.158	.134	-.144
6	.188	.074	-.105
7	.129	-.157	.260
8	-.030	-.173	.415
11	-.090	-.016	.325
12	-.078	-.047	.343
13	-.004	.230	-.082
14	-.005	.183	-.002
15	-.012	.302	-.182
16	-.143	.326	-.046
17	-.122	.252	.035
18	-.138	.183	.130

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่ามาตรฐานองค์ประกอบสูงใจในการปฏิบัติ
บทบาทของแต่ละตัวแปร

ลำดับตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่ามาตรฐานของ ตัวอย่างคนที่ 1
1	1.88	.58	0.206897
2	2.08	.60	-0.13333
3	1.81	.64	0.296875
4	1.96	.61	0.065574
5	1.61	.59	0.661017
6	1.68	.61	0.52459
7	1.97	.62	0.048387
8	2.19	.68	-0.27941
11	2.04	.73	-0.05479
12	2.03	.67	-0.04478
13	1.66	.62	-1.06452
14	1.85	.62	0.002419
15	1.42	.59	0.983051
16	1.64	.67	0.537313
17	1.89	.59	-1.50847
18	1.90	.65	0.153846

ภาคผนวก ค

- ค 1. ผลการวิเคราะห์ Factor analysis
- ค 2. ผลการวิเคราะห์ Multiple regression

ภาคผนวก ค.1

Factor Analysis การสนับสนุนทางสังคมทุกตัวแปร

Communalities

	Initial	Extraction
SUPP1	1.000	.759
SUPP2	1.000	.745
SUPP3	1.000	.765
SUPP4	1.000	.632
SUPP5	1.000	.694
SUPP6	1.000	.715
SUPP7	1.000	.558
SUPP8	1.000	.355
SUPP9	1.000	.566
SUPP10	1.000	.665
SUPP11	1.000	.604
SUPP12	1.000	.634
SUPP13	1.000	.657
SUPP14	1.000	.731
SUPP15	1.000	.503

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

		Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
		Total	% of Variance	Cumulative	Total	% of Variance	Cumulative %
Component	1	5.257	35.046	35.04	5.257	35.046	35.046
	2	2.123	14.153	49.20	2.123	14.153	49.200
	3	1.172	7.813	57.01	1.172	7.813	57.013
	4	1.032	6.880	63.89	1.032	6.880	63.893
	5	.899	5.996	69.88			
	6	.663	4.417	74.30			
	7	.628	4.185	78.49			
	8	.558	3.718	82.20			
	9	.537	3.583	85.79			
	10	.469	3.127	88.91			
	11	.406	2.704	91.62			
	12	.380	2.536	94.15			
	13	.342	2.280	96.43			
	14	.301	2.008	98.44			
	15	.233	1.553	100.00			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

		Rotation Sums of Squared Loadings		
		Total	% of Variance	Cumulative %
Component	1	2.668	17.790	17.790
	2	2.478	16.521	34.311
	3	2.232	14.883	49.194
	4	2.205	14.700	63.893
	5			
	6			
	7			
	8			
	9			
	10			
	11			
	12			
	13			
	14			
	15			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component			
	1	2	3	4
SUPP1	.666	-.319	.187	-.423
SUPP2	.674	-.394	7.734E-02	-.360
SUPP3	.695	-.461	.119	-.235
SUPP4	.652	-.404	4.621E-02	.202
SUPP5	.537	-.129	-3.141E-02	.623
SUPP6	.645	-.453	3.980E-02	.302
SUPP7	.686	-.153	2.141E-02	.253
SUPP8	.529	5.890E-02	-.263	-5.315E-02
SUPP9	.592	.278	-.368	-5.347E-02
SUPP10	.546	.327	-.509	-1.817E-02
SUPP11	.568	.320	-.404	-.127
SUPP12	.477	.459	.434	-8.496E-02
SUPP13	.492	.513	.331	.203
SUPP14	.478	.564	.430	-3.215E-03
SUPP15	.571	.404	-4.194E-02	-.113

Extraction Method: Principal Component Analysis.

1. 4 components extracted.

Rotated Component Matrix

	Component			
	1	2	3	4
SUPP1	.835	.150	.166	.109
SUPP2	.817	.196	5.128E-02	.188
SUPP3	.801	.132	4.630E-02	.322
SUPP4	.472	.123	3.273E-02	.627
SUPP5	-6.613E-03	.168	.129	.806
SUPP6	.434	8.989E-02	-3.355E-03	.720
	.320	.252	.196	.595
SUPP8	.235	.405	8.014E-02	.296
SUPP9	.129	.704	.181	.148
SUPP10	2.387E-02	.797	.105	.134
SUPP11	.128	.744	.173	6.307E-02
SUPP12	.168	.131	.767	1.268E-02
SUPP13	-4.591E-02	.196	.751	.228
SUPP14	6.294E-02	.166	.835	4.081E-02
SUPP15	.259	.412	.462	5.033E-02

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

1. Rotation converged in 6 iterations.

Component Transformation Matrix

		1	2	3	4
Component	1	.558	.532	.400	.495
	2	-.537	.400	.654	-.353
	3	.227	-.733	.642	.013
	4	-.591	-.143	.030	.794

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Component Score Coefficient Matrix

	Component			
	1	2	3	4
SUPP1	.430	-.051	.043	-.208
SUPP2	.392	-.004	-.038	-.147
SUPP3	.348	-.058	-.031	-.037
SUPP4	.065	-.067	-.044	.285
SUPP5	-.273	-.036	.002	.551
SUPP6	.018	-.087	-.060	.369
	-.029	-.008	.024	.285
SUPP8	.021	.236	-.087	-.004
SUPP9	-.048	.350	-.072	-.036
SUPP10	-.113	.438	-.137	-.022
SUPP11	-.026	.388	-.083	-.101
SUPP12	.067	-.125	.413	-.092
SUPP13	-.130	-.089	.383	.121
SUPP14	-.007	-.113	.445	-.046
SUPP15	.015	.176	.141	-.101

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Component Score Covariance Matrix

		1	2	3	4
Component	1	1.000	2.033E-16	.000	7.800E-16
	2	2.033E-16	1.000	.000	1.484E-16
	3	.000	.000	1.000	.000
	4	7.800E-16	1.484E-16	.000	1.000

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Factor Analysis การสนับสนุนทางสังคมที่ดัดดวแปรที่ 8 และ 15

Communalities

	Initial	Extraction
SUPP1	1.000	.766
SUPP2	1.000	.752
SUPP3	1.000	.761
SUPP4	1.000	.635
SUPP5	1.000	.681
SUPP6	1.000	.723
SUPP7	1.000	.566
SUPP9	1.000	.584
SUPP10	1.000	.719
SUPP11	1.000	.642
SUPP12	1.000	.618
SUPP13	1.000	.698
SUPP14	1.000	.740

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

		Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
		Total	% of Variance	Cumulative	Total	% of Variance	Cumulative %
Component	1	4.736	36.428	36.42	4.736	36.428	36.428
	2	1.986	15.278	51.70	1.986	15.278	51.706
	3	1.142	8.782	60.48	1.142	8.782	60.489
	4	1.021	7.856	68.34	1.021	7.856	68.345
	5	.690	5.308	73.65			
	6	.648	4.983	78.63			
	7	.576	4.431	83.06			
	8	.496	3.816	86.88			
	9	.423	3.251	90.13			
	10	.392	3.017	93.15			
	11	.342	2.632	95.78			
	12	.304	2.341	98.12			
	13	.244	1.876	100.00			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

		Rotation Sums of Squared Loadings		
		Total	% of Variance	Cumulative %
Component	1	2.609	20.066	20.066
	2	2.239	17.221	37.287
	3	2.061	15.856	53.142
	4	1.976	15.203	68.345
	5			
	6			
	7			
	8			
	9			
	10			
	11			
	12			
	13			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix

	Component			
	1	2	3	4
SUPP1	.693	-.264	.215	-.412
SUPP2	.704	-.338	.109	-.360
SUPP3	.724	-.410	.152	-.213
SUPP4	.684	-.348	2.655E-02	.212
SUPP5	.556	-5.617E-02	-.100	.599
SUPP6	.690	-.391	-2.488E-02	.304
SUPP7	.699	-.107	-4.518E-02	.254
SUPP9	.561	.300	-.408	-.114
SUPP10	.515	.356	-.561	-.109
SUPP11	.539	.367	-.414	-.215
SUPP12	.458	.510	.377	-7.455E-02
SUPP13	.465	.592	.304	.198
SUPP14	.445	.618	.400	1.301E-02

Extraction Method: Principal Component Analysis.

1. 4 components extracted.

Rotated Component Matrix

	Component			
	1	2	3	4
SUPP1	.841	.119	.162	.133
SUPP2	.825	.197	5.506E-02	.174
SUPP3	.798	.340	4.675E-02	8.370E-02
SUPP4	.465	.640	3.304E-02	8.212E-02
SUPP5	-9.342E-03	.798	.148	.149
SUPP6	.423	.733	-1.923E-02	8.295E-02
SUPP7	.315	.619	.172	.234
SUPP9	.149	.173	.173	.709
SUPP10	5.029E-02	.149	.107	.826
SUPP11	.160	6.373E-02	.202	.756
SUPP12	.179	1.471E-02	.751	.148
SUPP13	-3.215E-02	.213	.788	.175
SUPP14	7.523E-02	4.212E-02	.842	.149

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

1. Rotation converged in 6 iterations.

Component Transformation Matrix

		1	2	3	4
Component	1	.605	.553	.368	.439
	2	-.478	-.287	.716	.419
	3	.274	-.091	.588	-.755
	4	-.575	.777	.072	-.246

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Component Score Coefficient Matrix

	Component			
	1	2	3	4
SUPP1	.436	-.211	.040	-.034
SUPP2	.400	-.151	-.036	.009
SUPP3	.347	-.030	-.028	-.069
SUPP4	.058	.289	-.044	-.079
SUPP5	-.277	.537	.013	-.039
SUPP6	.005	.370	-.079	-.075
SUPP7	-.039	.294	.010	.011
SUPP9	-.035	-.032	-.066	.413
SUPP10	-.093	-.029	-.128	.520
SUPP11	.002	-.120	-.054	.453
SUPP12	.068	-.107	.409	-.081
SUPP13	-.122	.095	.420	-.080
SUPP14	-.004	-.059	.464	-.096

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Component Score Covariance Matrix

		1	2	3	4
Component	1	1.000	1.405E-16	1.621E-16	.000
	2	1.405E-16	1.000	-1.598E-16	.000
	3	1.621E-16	-1.598E-16	1.000	.000
	4	.000	.000	.000	1.000

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Factor Analysis ปัจจัยงูใจทุกตัวแปร

Communalities

	Initial	Extraction
MOTIVA1	1.000	.518
MOTIVA2	1.000	.537
MOTIVA3	1.000	.663
MOTIVA4	1.000	.509
MOTIVA5	1.000	.596
MOTIVA6	1.000	.600
MOTIVA7	1.000	.586
MOTIVA8	1.000	.610
MOTIVA9	1.000	.394
MOTIVA10	1.000	.508
MOTIVA11	1.000	.647
MOTIVA12	1.000	.586
MOTIVA13	1.000	.516
MOTIVA14	1.000	.561
MOTIVA15	1.000	.533
MOTIVA16	1.000	.632
MOTIVA17	1.000	.604
MOTIVA18	1.000	.547

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

		Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
		Total	% of Variance	Cumulative	Total	% of Variance	Cumulative %
Component	1	7.280	40.444	40.44	7.280	40.444	40.444
	2	1.651	9.170	49.61	1.651	9.170	49.614
	3	1.217	6.760	56.37	1.217	6.760	56.374
	4	.980	5.444	61.81			
	5	.912	5.067	66.88			
	6	.758	4.210	71.09			
	7	.665	3.694	74.78			
	8	.601	3.337	78.12			
	9	.552	3.069	81.19			
	10	.535	2.972	84.16			
	11	.516	2.865	87.03			
	12	.442	2.456	89.48			
	13	.400	2.220	91.70			
	14	.370	2.057	93.76			
	15	.318	1.769	95.53			
	16	.302	1.678	97.21			
	17	.260	1.443	98.65			
	18	.242	1.345	100.00			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

		Rotation Sums of Squared Loadings		
		Total	% of Variance	Cumulative %
Component	1	3.811	21.174	21.174
	2	3.371	18.728	39.903
	3	2.965	16.471	56.374
	4			
	5			
	6			
	7			
	8			
	9			
	10			
	11			
	12			
	13			
	14			
	15			
	16			
	17			
	18			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix

	Component		
	1	2	3
MOTIVA1	.544	-.463	9.443E-02
MOTIVA2	.555	-.346	.330
MOTIVA3	.657	-.480	2.030E-03
MOTIVA4	.624	-.345	2.064E-02
MOTIVA5	.706	-.277	-.143
MOTIVA6	.710	-.305	-4.200E-02
MOTIVA7	.695	1.763E-02	.321
MOTIVA8	.521	.362	.456
MOTIVA9	.624	-1.935E-02	6.782E-02
MOTIVA10	.656	1.786E-02	.277
MOTIVA11	.637	.422	.252
MOTIVA12	.602	.408	.239
MOTIVA13	.649	2.937E-02	-.307
MOTIVA14	.721	8.701E-02	-.184
MOTIVA15	.601	-2.506E-02	-.415
MOTIVA16	.624	.279	-.405
MOTIVA17	.660	.297	-.282
MOTIVA18	.618	.381	-.139

Extraction Method: Principal Component Analysis.

1. 3 components extracted.

Rotated Component Matrix

	Component		
	1	2	3
MOTIVA1	.708	.105	8.108E-02
MOTIVA2	.666	-2.614E-02	.305
MOTIVA3	.776	.235	7.000E-02
MOTIVA4	.655	.245	.141
MOTIVA5	.626	.436	.115
MOTIVA6	.668	.354	.167
MOTIVA7	.473	.177	.576
MOTIVA8	.124	8.156E-02	.767
MOTIVA9	.414	.311	.354
MOTIVA10	.441	.187	.427
MOTIVA11	.116	.321	.729
MOTIVA12	.102	.306	.694
MOTIVA13	.329	.621	.152
MOTIVA14	.350	.590	.301
MOTIVA15	.322	.655	2.729E-02
MOTIVA16	.105	.758	.217
MOTIVA17	.135	.693	.325
MOTIVA18	6.869E-02	.588	.443

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.
1. Rotation converged in 7 iterations.

Component Transformation Matrix

		1	2	3
Component	1	.621	.590	.515
	2	-.765	.314	.562
	3	.170	-.744	.647

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Component Score Coefficient Matrix

	Component		
	1	2	3
MOTIVA1	.274	-.102	-.069
MOTIVA2	.254	-.222	.097
MOTIVA3	.279	-.039	-.116
MOTIVA4	.216	-.028	-.062
MOTIVA5	.169	.092	-.121
MOTIVA6	.196	.025	-.076
MOTIVA7	.096	-.136	.226
MOTIVA8	-.060	-.168	.402
MOTIVA9	.072	.005	.074
MOTIVA10	.086	-.113	.200
MOTIVA11	-.106	-.022	.323
MOTIVA12	-.104	-.019	.309
MOTIVA13	-.001	.246	-.107
MOTIVA14	-.005	.188	-.017
MOTIVA15	.005	.297	-.186
MOTIVA16	-.133	.351	-.076
MOTIVA17	-.121	.283	-.002
MOTIVA18	-.143	.208	.100

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Component Score Covariance Matrix

		1	2	3
Component	1	1.000	-3.099E-16	.000
	2	-3.099E-16	1.000	2.656E-16
	3	.000	2.656E-16	1.000

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Factor Analysis ปัจจัยงูงใจที่คัคคัวแปรที่ 9 และ 10

Communalities

	Initial	Extraction
MOTIVA1	1.000	.557
MOTIVA2	1.000	.619
MOTIVA3	1.000	.668
MOTIVA4	1.000	.500
MOTIVA5	1.000	.609
MOTIVA6	1.000	.598
MOTIVA7	1.000	.621
MOTIVA8	1.000	.596
MOTIVA11	1.000	.626
MOTIVA12	1.000	.611
MOTIVA13	1.000	.516
MOTIVA14	1.000	.566
MOTIVA15	1.000	.536
MOTIVA16	1.000	.607
MOTIVA17	1.000	.591
MOTIVA18	1.000	.549

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

		Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
		Total	% of Variance	Cumulative	Total	% of Variance	Cumulative %
Component	1	6.538	40.863	40.86	6.538	40.863	40.863
	2	1.650	10.313	51.17	1.650	10.313	51.177
	3	1.180	7.374	58.55	1.180	7.374	58.550
	4	.905	5.653	64.20			
	5	.873	5.459	69.66			
	6	.738	4.611	74.27			
	7	.580	3.627	77.90			
	8	.560	3.499	81.40			
	9	.521	3.253	84.65			
	10	.451	2.820	87.47			
	11	.404	2.523	89.99			
	12	.402	2.513	92.51			
	13	.362	2.265	94.77			
	14	.308	1.923	96.69			
	15	.275	1.719	98.41			
	16	.253	1.583	100.00			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

		Rotation Sums of Squared Loadings		
		Total	% of Variance	Cumulative %
Component	1	3.382	21.140	21.140
	2	3.344	20.900	42.040
	3	2.642	16.510	58.550
	4			
	5			
	6			
	7			
	8			
	9			
	10			
	11			
	12			
	13			
	14			
	15			
	16			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix

	Component		
	1	2	3
MOTIVA1	.555	-.463	.187
MOTIVA2	.562	-.347	.429
MOTIVA3	.660	-.480	4.294E-02
MOTIVA4	.616	-.346	-2.754E-02
MOTIVA5	.707	-.277	-.181
MOTIVA6	.704	-.306	-9.128E-02
MOTIVA7	.696	1.688E-02	.368
MOTIVA8	.509	.359	.456
MOTIVA11	.628	.419	.236
MOTIVA12	.605	.407	.281
MOTIVA13	.669	2.987E-02	-.261
MOTIVA14	.730	8.640E-02	-.159
MOTIVA15	.612	-2.506E-02	-.401
MOTIVA16	.633	.283	-.354
MOTIVA17	.671	.301	-.223
MOTIVA18	.628	.381	-9.584E-02

Extraction Method: Principal Component Analysis.

1. 3 components extracted.

Rotated Component Matrix

	Component		
	1	2	3
MOTIVA1	.730	8.780E-02	.124
MOTIVA2	.702	-5.209E-02	.352
MOTIVA3	.773	.254	7.350E-02
MOTIVA4	.628	.314	8.421E-02
MOTIVA5	.594	.501	6.987E-02
MOTIVA6	.635	.427	.110
MOTIVA7	.490	.176	.591
MOTIVA8	.136	8.691E-02	.755
MOTIVA11	.111	.338	.707
MOTIVA12	.117	.288	.717
MOTIVA13	.317	.620	.178
MOTIVA14	.335	.600	.308
MOTIVA15	.292	.670	2.770E-02
MOTIVA16	8.057E-02	.734	.249
MOTIVA17	.120	.667	.362
MOTIVA18	6.229E-02	.569	.470

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.
1. Rotation converged in 9 iterations.

Component Transformation Matrix

		1	2	3
Component	1	.600	.630	.493
	2	-.765	.272	.583
	3	.233	-.727	.646

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Component Score Coefficient Matrix

	Component		
	1	2	3
MOTIVA1	.302	-.138	-.019
MOTIVA2	.297	-.267	.155
MOTIVA3	.292	-.042	-.096
MOTIVA4	.212	.019	-.091
MOTIVA5	.158	.134	-.144
MOTIVA6	.188	.074	-.105
MOTIVA7	.129	-.157	.260
MOTIVA8	-.030	-.173	.415
MOTIVA11	-.090	-.016	.325
MOTIVA12	-.078	-.047	.343
MOTIVA13	-.004	.230	-.082
MOTIVA14	-.005	.183	-.002
MOTIVA15	-.012	.302	-.182
MOTIVA16	-.143	.326	-.046
MOTIVA17	-.122	.252	.035
MOTIVA18	-.138	.183	.130

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Component Score Covariance Matrix

		1	2	3
Component	1	1.000	1.990E-16	.000
	2	1.990E-16	1.000	-2.741E-16
	3	.000	-2.741E-16	1.000

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

ภาคผนวก ค.2

Regression

Variables Entered/Removed^a

		Variables Entered	Variables Removed	Method
Model	1	MOTI3, MOTI2, MOTI1, KNOW, ROLE, SUPP3, SUPP4, SUPP2, SUPP1		Enter

1. All requested variables entered.
2. Dependent Variable: ACTION

Model Summary^a

		R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
Model	1	.416 ¹	.173	.153	22.9491	2.071

1. Predictors: (Constant), MOTI3, MOTI2, MOTI1, KNOW, ROLE, SUPP3, SUPP4, SUPP2, SUPP1
2. Dependent Variable: ACTION

ANOVA^a

			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Model	1	Regression	40109.645	9	4456.627	8.462	.000 ¹
		Residual	191704.55	364	526.661		
		Total	231814.19	373			

1. Predictors: (Constant), MOTI3, MOTI2, MOTI1, KNOW, ROLE, SUPP3, SUPP4, SUPP2, SUPP1
2. Dependent Variable: ACTION

Coefficients

			Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
			B	Std. Error	Beta		
Model		(Constant)	44.440	4.47		9.940	.000
		ROLE	-.155	.33	-.022	-.459	.647
		KNOW	.432	.26	.080	1.636	.103
		SUPP1	2.079	1.39	.083	1.494	.136
		SUPP2	2.398	1.32	.096	1.805	.072
		SUPP3	5.136	1.25	.206	4.094	.000
		SUPP4	2.078	1.25	.083	1.655	.099
		MOTI1	3.930	1.51	.158	2.595	.010
		MOTI2	3.210	1.28	.129	2.501	.013
		MOTI3	1.595	1.22	.064	1.306	.192

1 Dependent Variable: ACTION

Coefficients

			95% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
			Lower	Upper	Tolerance	VIF
Model		(Constant)	35.649	53.23		
		ROLE	-.819	.50	.957	1.045
		KNOW	-.087	.95	.957	1.045
		SUPP1	-.657	4.81	.729	1.371
		SUPP2	-.215	5.01	.800	1.251
		SUPP3	2.669	7.60	.897	1.115
		SUPP4	-.392	4.54	.895	1.117
		MOTI1	.951	6.90	.615	1.625
		MOTI2	.686	5.73	.857	1.167
		MOTI3	-.806	3.99	.947	1.056

1 Dependent Variable: ACTION

Residuals Statistics^a

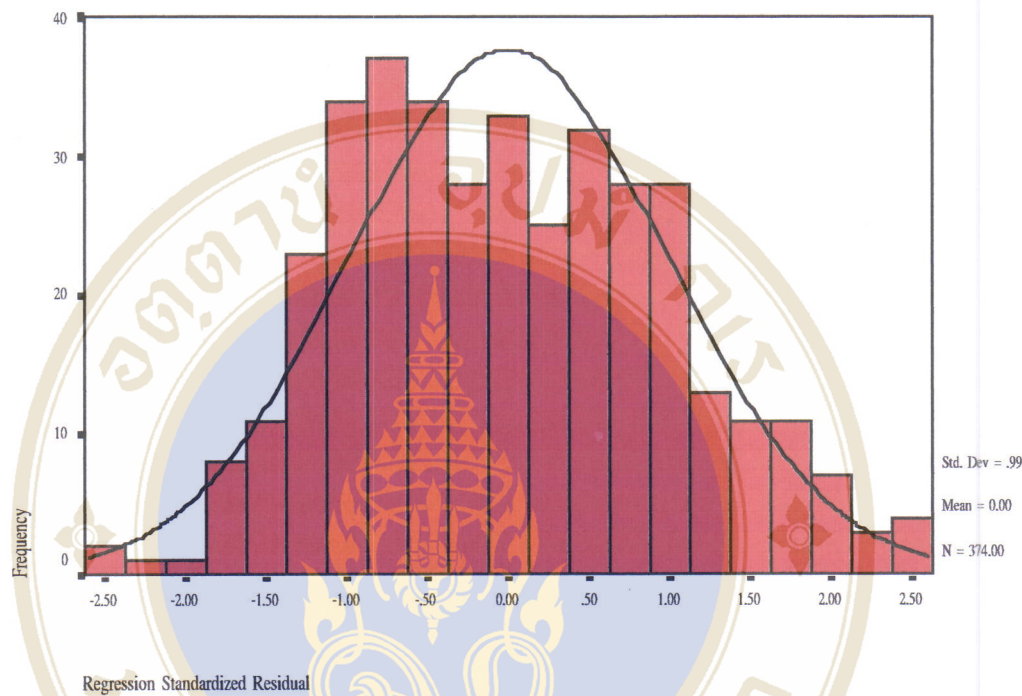
	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	23.7043	79.0778	48.0695	10.3698	374
Residual	-60.0778	58.4909	1.349E-15	22.6705	374
Std. Predicted Value	-2.350	2.990	.000	1.000	374
Std. Residual	-2.618	2.549	.000	.988	374

^a. Dependent Variable: ACTION

Charts

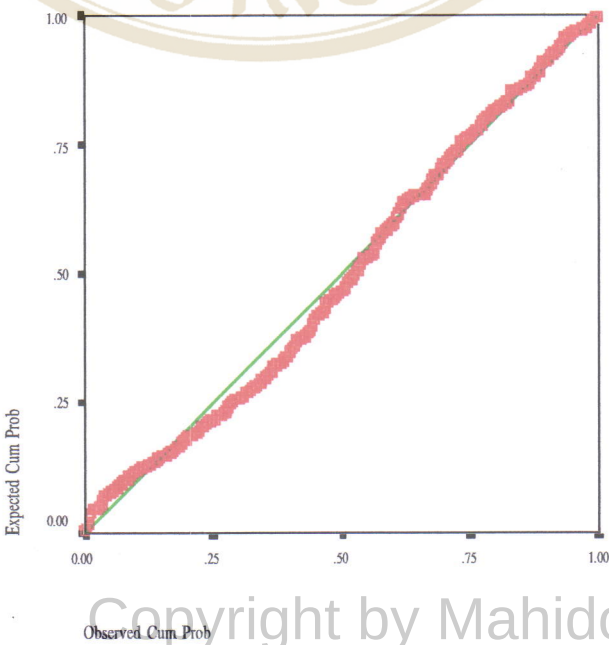
Histogram

Dependent Variable: ACTION

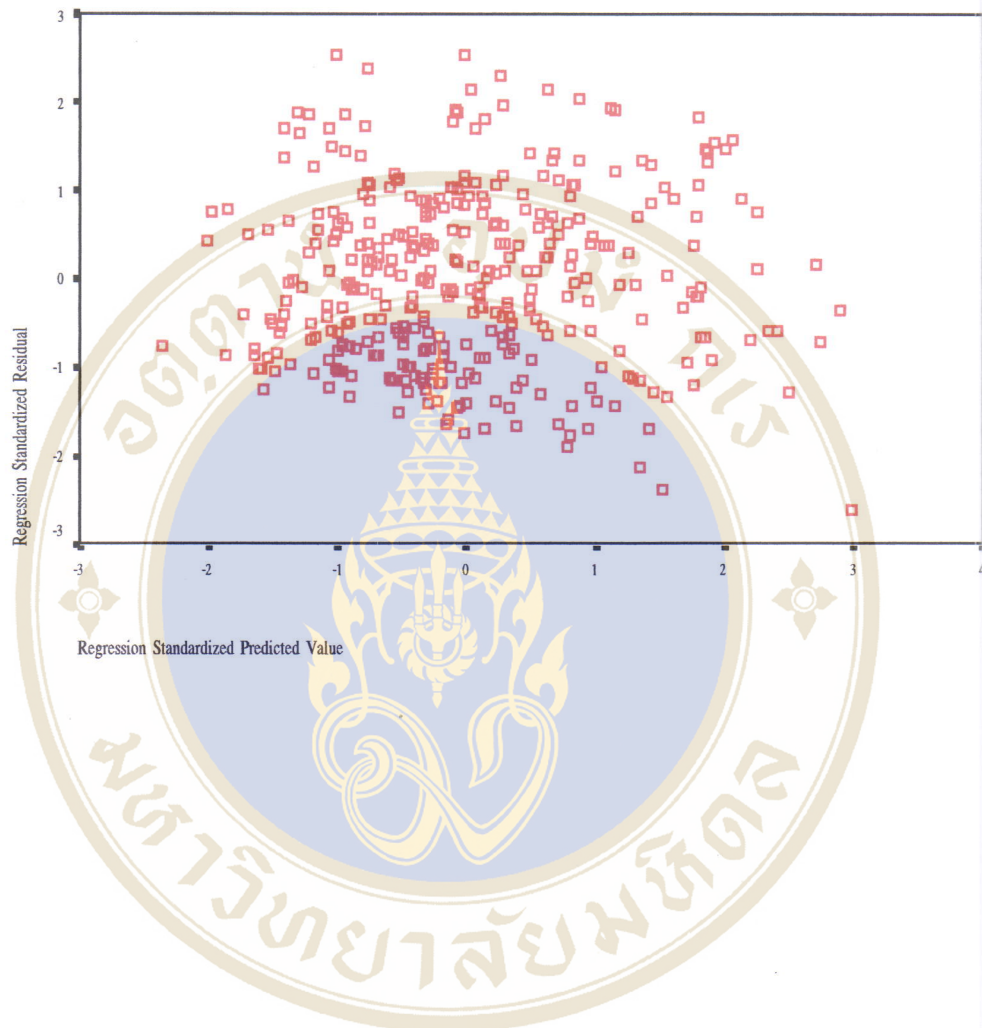
Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

Dependent Variable: ACTION

Scatterplot

Dependent Variable: ACTION

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นายวิชา หาดนิต
วัน เดือน ปีเกิด 7 มิถุนายน 2510
สถานที่เกิด จังหวัดเลย ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น , พ.ศ. 2519 – 2533
วิทยาศาสตรบัณฑิต(สาธารณสุขศาสตร์)
มหาวิทยาลัยมหิดล , พ.ศ. 2539 – 2543
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(ชีวสถิติ)
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน พ.ศ. 2534 – ปัจจุบัน
ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 สระบุรี
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ตำแหน่ง : นักวิชาการสุขาภิบาล 6